

דוד פתח

מדינת ישראל

גנזך המדינה

מס' תיק

משרד

החברה הממשלתית למיזרח

פרויקטים

7/93 - 8/96

מס' תיק מקורי

22/11

פרויקטים

רש - 11 / 2054

1252798
29/10/2013

מס פריט:

61.5/11 - 324

03-310-06-09-03

שם:

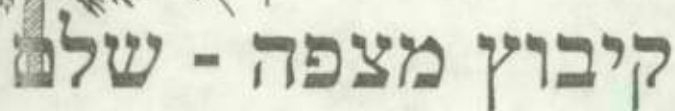
מזהה פיזי:

מזהה לוגי:

כתובת:

מחלקה לשם מלך

1031
pfe

1994 501214 21

יחידה
תאריך
מספר

100

שלוס 77.

הנדון:- מצפור 'מצוקי דרגות'

בברכה.

חיים לוי חתן
מרכז משק היבוא מצפה שרם

מד. י. דנו - מוא"ז 'מגילות'

9401
MCS

כרמלים - עמותת התיירות חוף הכרמל מועצה אזורית חוף הכרמל עין כרמל, ד.ג. חוף הכרמל 30860, טל. 04-842031, פקס 04-841789

30 בינואר 1995
מי-506

לכבוד
מר אלי גונן
המנהל הכללי
משרד התיירות

שלום רב,

הנדון: המרכז לחינוך וספורט ימי-קיסריה

הנני פונה אליך בהמשך למכתבו של אבי אלון מיום 7.12.94.

המרכז לחינוך וספורט ימי נמצא בעיצומו של תהליך פיתוח גם בתחום האכסון ושרותי התיירות וגם בתחום התשתית.

בביקורך באתר הצעת שנכין תכניות מסודרות והפנית אותנו למסלול סיוע במפעל מאושר.

גם הבקשות לסיוע בתשתית מהחמ"ת נענו עד היום בטענה עקרונית שמבקשים שנשלם קודם לכל את הטיפול בבקשה למפעל מאושר.

יוצא איפה שהבקשות מגורמים ציבוריים נדחות בטענה שזהו עסק תיירותי והבקשות למפעל מאושר נדחות בטענה שזהו עסק ציבורי.

אנו מבקשים שתקבע לנו פגישה בהשתתפות אריה שמחוני ראש המועצה האזורית חוף הכרמל, מר אבי אלון, נציגי שדות ים והח"מ.

אנו מקווים שבפגישה זו תמצא הדרך המורכבת לטיפול משרד התיירות בפרוייקט.

אודה לטיפולך.

בכבוד רב,
אייל פרידמן

העתק: מר א. שמחוני - יו"ר המוא"ז חוף הכרמל
מר ד. הרניק - מנכ"ל חמ"ת
מר י. אנגל (ג'וחא) - משרד התיירות
מר א. אלון המרכז הימי

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

17/7/94
אגף תכנון וכלכלה
ת.94018296

לכבוד
המרכז לחינוך ולספורט ימי-קיסריה
רח' החשמונאים 117
ת.ד. 20122
תל-אביב 61201
א.נ.

הנדון: מרכז לחינוך ולספורט ימי קסריה

בקשתכם למפעל מאושר
מס' תוכנית 93-1237-0-18058

אנו מקבלים בתודה בקשתכם שבנדון.

לצערינו לא נוכל להתייחס לבקשתכם מאחר ואופי הפרויקט הינו
ציבורי על פי הרכב בעלי המניות בפרויקט וגם על פי הת.ב.ע.
שמיעדת את הקרקע למוסד ציבורי.

אי לכך אנו נאלצים לגנוז את בקשתכם הנ"ל.

בברכה
חנה אילפרגן
מנהלת מח' מימון והשקעות

העתק: ג.שניר, סמנכ"ל לתכנון וכלכלה
ג.שמיר, ממונה על המח' לתכנון פיזי
ה.אדל, מח' מימון והשקעות
מרכז הספורט, קסריה

משרד התעשייה והמסחר
מרכז ההשקעות

ירושלים, יב' בחשוון התשנ"ה
17.10.94
מספר: 93-1237-0-18058
מספר תאגיד: 580059376

לכבוד
המרכז לחינוך ולספורט ימי - קיסריה
ת"ד 20122
תל-אביב 61201
א.נ.,

בקשתכם לאישור תוכנית

1. מנהלת מרכז ההשקעות דנה בבקשתכם מיום 30.11.93 לאישור תוכנית השקעות במסגרת החוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן החוק) להרחבת האכסניה בשדות ים (מרכז הארץ).
2. המנהלה (בהחלטה מספר 1193(ב) 28 מיום 04.09.94) לא ראתה מקום לאשר את התוכנית הואיל והן על-פי הרכב בעלי המניות והן על-פי הת.ב.ע. מדובר בפרוייקט צבורי שאינו זכאי לעידוד על-פי הכללים שנקבעו לביצוע החוק לעידוד השקעות הון.

בכבוד רב,
א.ג.ל.
אתי עזריאל
הממונה על אגף לבחינת תוכניות

העתקים:

- (1) סגן החשב הכללי, משרד האוצר
- (2) נציבות מס הכנסה, משרד האוצר
- (2) מנהל אגף תכנון וכלכלה, משרד התיירות, ירושלים
- (1) ענבל חברה לביטוח בע"מ
- (4) מרכז ההשקעות

- 2 -

3. שני מגרשי טניס מוארים ומגודרים.
4. מגרש משולב למשחקי כדור.
5. אולם מחול וריחמיקה בגודל של 96 מ"ר.
6. מועדון חברים רבו:
- מועדון + בר כ-240 מ"ר + מרפסת בגודל 500 מ"ר לארועים הצופה לים.
- מחסן סירות ומשטח טיפולים בסירות 1,000 מ"ר.
7. מזנון חוף.
8. מטבח וחדר אוכל - מותאמים ל-400 איש.
9. אודיטוריום ממוזג ומאורגן להרצאות עם 80 מקומות ישיבה.
10. שטחי נוי ופיתוח נרחבים ברמה גבוהה.
- בשנת 1992 היו באתר תחרויות ואימוני שייט שכללו:
- * אימון סגלים של נבחרות שייט מאירופה לקראת האולימפיאדה בברצלונה.
- * אליפות ישראל בשייט.
- * מחנות אימונים של נבחרות צעירות וקדטים מישראל (כדוריד וכדורעף).
- * נופש פעיל בים ועל החוף לכתות ספורט של בתי ספר תיכון וחט"ב.
- * ארוח משפחות לשייט ונופש פעיל.
- * סמינר של נוער יהודי מחו"ל.
- * אכסון ארכיאולוגים מארה"ב לחפירות קיסריה.

סה"כ לינות בשנת 1992 - 14,241.

- בשנת 1993 היו ומתוכננות באתר תחרויות ואימוני שייט כולל:
- * אליפות בינלאומית של ספורט הפועלים בכדורעף בחודש אפריל.
- * חילופי נוער של קבוצות עם קבוצות הפועל.
- * מחנות אימונים של נבחרות צעירות וקדטים מישראל (כדוריד וכדורעף).
- * נופש פעיל בים ועל החוף לכתות ספורט של בתי ספר תיכון וחט"ב.
- * ארוח משפחות לשייט ונופש פעיל.
- * סמינר של נוער יהודי מחו"ל.
- * אכסון ארכיאולוגים מארה"ב לחפירות קיסריה.
- * ארוח תחרויות השייט של המכביה ה-14.
- * השתלמות מדריכי שייט של התאחדות הספורט.
- סה"כ צפי לינות בשנת 1993 - 15,800.

3/..

משרד התעשייה והמסחר
מרכז ההשקעות

ירושלים, כ"ג בכסלו התשנ"ד
07.12.93
מספר מרכז השקעות: 93-1237-0-18058

לכבוד
המרכז לחינוך ולספורט ימי - קיסריה
רח' החשמונאים 117
ת"ד 20122 ת"א 61201

א.נ.

הנדון: בקשה לאישור תכנית במסלול מענקים רגיל

1. בקשתכם מיום 30.11.93 נתקבלה במרכז ההשקעות ונרשמה ביום 07.12.93 כבקשה מס' 93-1237-0-18058.
נבקשכם לציין מספר זה בכל פניה למרכז ההשקעות.
2. בקשתכם הועברה לקבלת חוות דעת ל-מנהל אגף תכנון וכלכלה במשרד התיירות.
לאחר קבלת אישור עקרוני לתכנית ממשרד התיירות, נבקשכם לפנות לאחד המוסדות המפורטים ברשימה המצ"ב להכנת סקר כלכלי. יש להודיע למחלקה לבחינת תכניות, היכן יבוצע הסקר.
לאחר קבלת הסקר וחוות הדעת, תובא בקשתכם לדיון במנהלת מרכז ההשקעות.
3. נבקשכם להשלים את הפרטים הבאים:
מאזן מאושר אחרון מתאריך שאינו מאוחר מ-15 חודש מתאריך הבקשה.
מלוי הפרטים בטופס לגבי המפעל הקיים.
לא נוכל לטפל בבקשתכם עד לאחר השלמת הפרטים החסרים.

בכבוד רב,
אני עזריאל
הממונה על אגף לבחינת תוכניות

העתקים:
(1) מנהל אגף תכנון וכלכלה במשרד התיירות - נא חוות דעתכם
* לשם בירורים נא לפנות לגב' נטלי ביטון, טל. 750415 (02)

תאריך 20.10.93

בקשה לאישור תכנית השקעה
הקמה / הרחבה / שיפורים ושינויים במפעל קיים *

1 נתונים כלליים

שם התאגיד	מספר התאגיד	מצב משפטי	שנת יסוד
מרכז מחיטק וזמסויט יא קיסייה	58-005-937-6	חמות	1972
חשון	כתובת משרד רשום	מיקוד	טלפון
אכסניית נולד וספורט יא	חשמונאניק 711, ת-א, קי, ת"י 20121	61201	03-5612853
כתובת המפעל	טלפון	אזור פיתוח	שרותים עיקריים
לד/ת-י, ג.נ. תפר	06-364394		
שער ה"ש לחישוב הנתונים	סה"כ ההשקעה (באלפים)	לוח זמנים לביצוע ההשקעה	הפעלת המפעל
2.887	7,668 ש"ח	החל מ, עד	חודשים
☐ מסלול הטבות חילופי (אפס מס) ☐ מענקים ☐ וא ציין באיזה מסלול של סיוע בוחר התאגיד			

הערות כל הנחנים בבקשה זו לא יכללו חצים

2 בעלי המניות בתאגיד - שותפים

שם	אחוז הבעלות	מספר רשום / זהות	אזרחות	כתובת
י.א.א. חול הכנא				
בקיבול לבוא-י				
חאברה זמככי תיקול וספורט				
בזלוקד וזמסויט ק"י				
4				
5				

3 תאגידים קשורים לתאגיד מגיש הבקשה

שם	מספר התאגיד	ח"כ פעילות	סוג הקשר	כתובת התאגיד
1				
2				
3				
4				

* מחק את המיותר

צין שם מלא, תחסידי בפרויקט, השכלה, נסיון קודם, הערות

אלון אמי - מנכ"ל - השכלה לוגיסטית, מנהל ספקים
 שאסון בלור - מנהל - מנהל תכנון זמין אולם וסלולר
 צביה חיה - שיווק וכספים
 יצחק כהן - חשב, מנהל תשלומים דרישה 3

מיקום הפרויקט, גודל השטח וייעוד

1. מיקום הפרויקט: נוש 633f חלקה (מגרש) 1 כחובת רחוב, מספר, ישוב שגל-י, 3.3. תחנה

56,000

2. גודל השטח (המגרש) במ"ר

3. ייעוד השטח

א. תכנית מפורטת ותבנית מספר מעמד (בתוקף, בהפקדה וכדו):

מתאריך: תיעוד:

ב. תכנית מתאר מקומית ואם אין תכנית מפורטת: מספר 39/מח מעמד (בתוקף, בהפקדה וכדו): מתוקף

ג. תכנית אחרת (כמידה שעל השטח לא חלה תכנית מקומית או מפורטת) צין פרטים וייעוד

ד. היתרי בניה ואם יש: מספר 79/86/א מתאריך 6.9.89

א. קרקע בבעלות שגל-י שכירת מבניע שטח המבניע: שכר דירה לשנה:

תקופת השכירות מ עד

הערה יש לצרף העתק תכנית מפורטת (תשרט ותקנון) ואם יש - של היתר בניה

מטרת תכנית ההשקעות

☐ הקמת מפעל חדש☒ הרחבת המפעל☒ שיפוץ מפעל קיים

תאר את תכנית ההשקעות ומטרותיה

א. תאור כללי: תוספת 10 חדרי אירוח ופניה למוקדים צמודים ל-10 חדשים
 שצמי ודוחים מתקני הסלולר, הקמת מחסן סירות נוסף.

ב. סוג המפעל: אכסני נולד דרישה מספר חדרים/יחידות סמיכות:

ג. סוגיות יעודים מיוחדים: תחרות ספורט ימי ונוסף כדאי.

ד. תאור השרותים העיקריים

זינוק, ביכורה, שיש, מסונס ימי.

לוח זמנים לביצוע התכנית (באלפי ש"ח)					ס"ח תכנית ההשקעה		
19__	19__	1996	1995	1994	אלפי \$		%
					מקומיים	יבוא	
							קרקע*
			800	1200	690	26.0%	2,001
		532	1,044	1,044	300	31.0%	2,610
							הוצאות פיתוח קרקע וחשתית
							בניה (מכרז)
		285	285	450	310	11.7%	899
							התקנות ומערכות במבנה
							שירותים - חלוצי דיאליז
							ציוד ומכונות/חדש
							ציוד ומכונות/משומש
							ריחוס ודקורציה
			104	154	90	3.4%	261
		300		300		7.8%	600
		100	100	200	138	5.2%	400
		124	159	232	178	6.7%	515
		92	118	172	132	4.9%	382
		1,363	2,550	3,455	2,644	100%	7,668
							סה"כ

* איז זכאי למימון
** מקומיים - סוכני תכנית ההשקעה שחיים מייצג מקומיים יבוא - השקעה שמקורה מיבוא

8 תכנית המימון להשקעה בנכסים קבועים

לוח זמנים למימון התכנית (אלפי ש"ח/דולר)					תכנית המימון ומקורות המימון (אלפי ש"ח/דולר)			סה"כ	חסיף
19__	19__	1996	1995	1994	גיוס הון	גיוס הון	%		
גיוס הון	גיוס הון	גיוס הון	גיוס הון	גיוס הון	מחז"ל**	מקומיים			
		696	849	1,011			23	2,530	הון סגירות נפרע
		290	279	354			12	920	מענק השקעה
		326	303	416			4	1,044	מענקי הון
									הלוואות מבעלי מניות
		434	527	598			7.4%	1,513	הלוואות לזמן ארוך
		30	46	53			1.7%	131	קו אשראי לזמן ארוך
									אשראי ספקים לזמן ארוך
			600	600			5.6%	1,200	שכר מכר - ציוד
		72	106	98			3.1%	300	אחר
		1,828	2,410	3,130			100%	7,668	סה"כ

* גיוס הון מקומיים - מקור ההון מממשקים מקומיים או מוסדות מימון ישראלים
** גיוס הון מחז"ל - מקור ההון מממשקים ומוסדות מימון מחז"ל וכן מקור אשראי לרכישת ציוד מחז"ל המתבצעים באמצעות בנקים מקומיים

פרט את מקורות המימון להון המניות הנפרע והבטוחונות להלוואות

סער השיווק סגור השוק העיקרי בארץ ובחירה
 מוצר השיווק בחי' מאפצ' איג'י הסמל הטואים
 והפ'אומ'ס. מוצר השיווק מאפצ' איג'י הסמל, מקומ' ע'א'ה.

ניהל עצמי / חברת נחול ונא לפרס:

ניתן עצמי

מחלקה	1996	1997	1998	1999	משכורת חודשית ממוצעת
חורים	6	8	10	10	1,700
סוז	10	10	10	10	
תחזוקה	3	3	4	4	2,900
מנהל ואדמיניסטרציה	6	6	8	8	4,640
אחר -	2	2	2	2	4,500
שונות -	6	6	6	6	3,480
סה"כ עובדים	33	35	40	40	2,013

תכנית מכירות*	10:16	10:17	10:18	10:19
שעורי תפוסת חדרים	55%	60%	62%	65%
שעורי תפוסת מיטות	50%	54%	56%	60%
סך לינות / מבקרים *	39,420	56,765	73,584	88,840
מזה: תיירים	15,000	25,000	36,000	37,000
ישראלים	24,420	31,765	37,584	41,840

* נא לציין את השנה הראשונה לתפעול מלא ** כפריקים לא אכסוף

הכנסות	40	42	45	45
מחיר ממוצע ללינה/מבקר	1,577	2,384	3,311	3,548
הכנסות מלינות/מבקרים	600	1,050	1,620	1,665
מזה: תיירים	977	1,334	1,691	1,883
ישראלים	1,183	1,703	2,208	2,365
הכנסות ממזון ומשקאות	591	851	1,104	1,183
הכנסות מפעילות אחרת				
שונות				
1. סה"כ הכנסות	3,351	4,938	6,623	7,096

2. סה"כ עלות מזון ומשקאות	773	681	883	946
שכר	797	845	966	966
הוצאות נלוות				
3. סה"כ עלויות שכר כולל הוצאות נלוות				

הוצאות תפעול ואחרות לפי מחלקות	150	220	250	250
מחלקת חדרים				
מחלקת מזון				
מחלקות אחרות (אם ישנן) מחלקת י"ר	280	330	330	330
אנרגיה	220	220	320	320
תחזוקה ותיקונים				
הנהלה וכלליות	503	741	993	1,064
פרסום	150	175	175	175
ארנונה ומיס' עירי' אחרים	60	80	80	80
ביטוח	90	130	130	130
4. סה"כ הוצאות תפעול ואחרות				

5. סה"כ הוצאות (2+3+4)	2,723	3,428	4,127	4,261
------------------------	-------	-------	-------	-------

6. רווח תפעולי (1 - 5)	628	1,516	2,496	2,835
הוצ' מימון	180	250	330	330

פרוייקט חדש

שטחים בס"ר	מספר	כני"ה חדשה	
		שטחים בס"ר	חשקעה כש"ח*
1620	60	899,000	סה"כ חדרים
			סוג: יחיד
1620	60		כסול 1+
520	10	858,000	בניה ס חפנים לא לטותים צמחים
584		1,752,000	שטחים ציבוריים חקנים
			שטחים שרונים חקנים
5000		2,001,000	שטחים אחרים פירוש פתוח וקטלוג
		261,000	בוא אלוזי, אחלם וקטלוג
1,092		600,000	שיפול אחס הספנות
400		400,000	אמנה סיווג וצילוף ימי
		382,000	הוצאה תבואן ופדוח חפנים 8%
		515,000	שניה - קצ"ח אס
		7,668,000	סה"כ שטחים

* נא לציין את מדר הבסיס. ומדר תשומות בבניה למגורים.
הערה: במקרה של חלונות או כפר נופש מספר יחידות ומיטות.

פרטי מורשת החתימה בשם החברה

שם: מחן אבי חפיקי: מנחם טלפון: 03-5612853

תאריך: 20.10.93 חוזמת התאריך חתימת המורשת

מרכז לתכנון וספורט ימי
קיסריה

- 3 -

תכנית הפיתוח:

מטרת תכנית הפיתוח לאתר היא להפוך אותו למרכז אימונים ותחרויות שייט ברמה בינלאומית, אשר יאפשר, תוך שיפור וחיזוק הקשרים עם התאחדויות שייט וספורט בינלאומיות ארגון תחרויות ואימונים במשך רוב השנה. תכנית הפיתוח לאתר כוללת השקעה בתשתית ובהרחבת שרותי התיירות, אשר תתבצע בשני שלבים, כולל:

שלב א':

* שיפוץ בחדרים קיימים: 60 חדרים * 15,000 ש"ח לחדר - 900,000 ש"ח.	
* שיפורים באולם הספורט	600,000 ש"ח.
* תוספת 10 חדרים * 30,000\$ לחדר * 2.85	855,000 ש"ח.
* עבודות תשתית: שיפור כביש גישה	120,000 ש"ח.
שיפור מגרש חניה	200,000 ש"ח.
תשתית בחוף (אומדן ראשוני)	600,000 ש"ח.
סה"כ השקעה בשלב א'	3,275,000 ש"ח.
סה"כ השקעה בתשתית בשלב א'	920,000 ש"ח.

שלב ב':

* תוספת 20 חדרים * 30,000\$ לחדר * 2.85	1,710,000 ש"ח.
* מחסן סירות נוסף בשטח של 265 מ"ר	400,000 ש"ח.
* תשתית בחוף (שובר גלים)	900,000 ש"ח.
* שרותי חוף: 60 מ"ר * 3,000 ש"ח/מ"ר	180,000 ש"ח.
סה"כ השקעה בשלב ב'	3,190,000 ש"ח.
סה"כ השקעה בתשתית בשלב ב'	1,080,000 ש"ח.

סה"כ השקעה כוללת	6,465,000 ש"ח.
סה"כ השקעה בתשתית	2,000,000 ש"ח.

4/..

כרמלים - עמותת התיירות חוף הכרמל מועצה אזורית חוף הכרמל עין כרמל, ד.ג. חוף הכרמל 30860, טל. 04-842031, פקס. 04-841789

- 4 -

- לאור הפרוגרמה הראשונית אנו מעריכים את הפעילות, לאחר השקעה, כלהלן:
- * האתר יהפוך למרכז תחרויות שייט ואימונים לנבחרות (בעיקר שייט).
- * סה"כ מיטות באתר לאחר ההשקעה - 360 מיטות ב-90 חדרים.
- * אומדן לינות - 70,000 לינות בשנה.
- * אומדן הכנסות בשנה - 2.75 מליון \$.

הבעלים מתכננים ומבקשים כי הפיתוח באתר יהיה בשיתוף עם משרד התיירות, במסגרת "מפעל מאושר" וכן שיפור התשתית לאתר בסיוע החמ"ת.

ההשקעה בתשתית כוללת השקעה בחוף ובשרותי חוף, במגרשי החניה, בכביש הגישה ובפיתוח בסך של 1.1 מליון ש"ח, מהם אנו מבצעים כבר בשנה זו השקעה של כ-400 אלף ש"ח בשיפור כביש הגישה והשלמת מגרש החניה.

אודה לאישורך,

איל פרידמן.

- העתקים: א. שמחוני - ראש המועצה האזורית חוף הכרמל.
א. אלון - מנהל המרכז לחינוך וספורט ימי.
ש. בובר - המרכז לחינוך וספורט ימי.

כרמלים - עמותת התיירות חוף הכרמל חוועצה אזורית חוף הכרמל עין כרמל, ד.ג. חוף הכרמל 30860, טל. 04-842031, פקס. 04-841789

22.08.93

מ.י. 1

לכבוד

מר ד. הרניק

המנהל הכללי

החברה הממשלתית לתיירות

א.נ.,

הנדון: המרכז לספורט ימי - קיסריה

המרכז לחינוך וספורט ימי בקיסריה הוא המרכז הגדול והעיקרי העוסק בספורט ימי בארץ. המרכז הוקם ומנוהל על ידי תאגיד משותף למרכז הפועל, לקיבוץ שדות ים ולמועצה האזורית חוף הכרמל. השיט הופך בשנים האחרונות לספורט מקובל מאד בעולם ובחופי ישראל, כתחביב, כספורט תחרותי וכמופעי ראווה. יחודו של האתר, בשילוב בין מועדון מקצועי לשיט, בית ספר לשיט, מרכז לארוח ואימון נבחרות שיט ואטרקציה תיירותית. בנוסף לארוח קבוצות שיט מארח המרכז הימי מחנות אימונים ותחרויות ספורט בענפי הכדור (סל, עף ויד).

בעקבות ארוח מוצלח של אליפויות ותחרויות שיט בשנים האחרונות שוקלת הנהלת האתר תכנית פיתוח שעיקרה שיפור התשתית התיירותית באתר ותוספת מתקנים ושרותי תיירות. בשנת 1992 ארח האתר את אליפות העולם בשיט 420, ולקראתה השקענו סך של כ-220 אלף ש"ח בתשתית כשיתוף עם החמ"ת. באביב 1993 התקיימה במרכז הימי האליפות הבינלאומית בכדור-עף של איגודי ספורט הפועלים.

האתר ממוקם על שטח של 56 דונם מדרום לקיבוץ שדות ים וקיימים כיום:

1. אכסון - 60 חדרים ובהם 220 מיטות בחלוקה הבאה:
 - * אכסניית ספורטאים - 40 חדרים ובהם 160 מיטות.
 - * מלונית - 20 חדרים ממוזגים עם שרותים צמודים ובהם 60 מיטות.
2. אולם ספורט - 1,092 מ"ר, מתאים לכדוריד, כדורסל, כדורעף, טניס, התעמלות ובדמינגטון. צמוד לאולם קיים מועדון.

2/..

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

17/7/94
אגף תכנון וכלכלה
ת.94018296

לכבוד
המרכז לחינוך ולספורט ימי-קיסריה
רח' החשמונאים 117
ת.ד. 20122
תל-אביב 61201

א.נ.

הנדון: מרכז לחינוך ולספורט ימי קסריה

בקשתכם למפעל מאושר
מס' תוכנית 93-1237-0-18058

אנו מקבלים בתודה בקשתכם שבנדון.

לצערינו לא נוכל להתייחס לבקשתכם מאחר ואופי הפרויקט הינו
ציבורי על פי הרכב בעלי המניות בפרויקט וגם על פי הת.ב.ע
שמיעדת את הקרקע למוסד ציבורי.

אי לכך אנו נאלצים לגנוז את בקשתכם הנ"ל.

בברכה
חנה איפרגן
מנהלת מח' מימון והשקעות

העתק: ג.שניר, סמנכ"ל לתכנון וכלכלה
ג.שמיר, ממנה על המח' לתכנון פיזי
ה.אדל, מח' מימון והשקעות
מרכז הספורט, קסריה

משרד התעשייה והמסחר
מרכז ההשקעות

ירושלים, יב' בחשוון התשנ"ה
17.10.94
מספר: 93-1237-0-18058
מספר תאגיד: 580059376

לכבוד
המרכז לחינוך ולספורט ימי - קיסריה
ת"ד 20122
תל-אביב 61201

א.נ.

בקשתכם לאישור תוכנית

1. מנהלת מרכז ההשקעות דנה בבקשתכם מיום 30.11.93 לאישור תוכנית השקעות במסגרת החוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן החוק) להרחבת האכסניה בשדות ים (מרכז הארץ).
2. המנהלה (בהחלטה מספר 1193(ב) 28 מיום 04.09.94) לא ראתה מקום לאשר את התוכנית הואיל והן על-פי הרכב בעלי המניות והן על-פי הת.ב.ע. מדובר בפרוייקט צבורי שאינו זכאי לעידוד על-פי הכללים שנקבעו לביצוע החוק לעידוד השקעות הון.

בכבוד רב,
א.נ.
אתי עזריאל
הממונה על אגף לבחינת תוכניות

העתקים:

- (1) סגן החשב הכללי, משרד האוצר
- (2) נציבות מס הכנסה, משרד האוצר
- (2) מנהל אגף תכנון וכלכלה, משרד התיירות, ירושלים
- (1) ענבל חברה לביטוח בע"מ
- (4) מרכז ההשקעות

כרמלים - עמותת התיירות חוף הכרמל מועצה אזורית חוף הכרמל עין כרמל, ד.נ. חוף הכרמל 30860, טל. 04-842031, פקס. 04-841789

22.08.93

מי. 1

לכבוד .

מר ד. הרניק

המנהל הכללי

החברה הממשלתית לתיירות

א.נ.,

הנדון: המרכז לספורט ימי - קיסריה

המרכז לחינוך וספורט ימי בקיסריה הוא המרכז הגדול והעיקרי העוסק בספורט ימי בארץ. המרכז הוקם ומנוהל על ידי תאגיד משותף למרכז הפועל, לקיבוץ שדות ים ולמועצה האזורית חוף הכרמל. השייט הופך בשנים האחרונות לספורט מקובל מאד בעולם ובחופי ישראל, כתחביב, כספורט תחרותי וכמופעי ראווה. יחודו של האתר, בשילוב בין מועדון מקצועי לשייט, בית ספר לשייט, מרכז לארוח ואימון נבחרות שייט ואטרקציה תיירותית. בנוסף לארוח קבוצות שייט מארח המרכז הימי מחנות אימונים ותחרויות ספורט בענפי הכדור (סל, עף ויד).

בעקבות ארוח מוצלח של אליפויות ותחרויות שייט בשנים האחרונות שוקלת הנהלת האתר תכנית פיתוח שעיקרה שיפור התשתית התיירותית באתר ותוספת מתקנים ושרותי תיירות. בשנת 1992 ארך האתר את אליפות העולם בשיט 420, ולקראתה השקענו סך של כ-220 אלף ש"ח בתשתית בשיתוף עם החמ"ת. באביב 1993 התקיימה במרכז הימי האליפות הבינלאומית בכדור-עף של איגודי ספורט הפועלים.

האתר ממוקם על שטח של 56 דונם מדרום לקיבוץ שדות ים וקיימים כיום:

1. אכסון - 60 חדרים ובהם 220 מיטות בחלוקה הבאה:
 - * אכסניית ספורטאים - 40 חדרים ובהם 160 מיטות.
 - * מלונית - 20 חדרים ממוזגים עם שרותים צמודים ובהם 60 מיטות.
2. אולם ספורט - 1,092 מ"ר, מתאים לכדוריד, כדורסל, כדורעף, טניס, התעמלות ובדמינגטון. צמוד לאולם קיים מועדון.

2/..

כרמלים - עמותת התיירות חוף הכרמל מועצה אזורית חוף הכרמל ע"נ כרמל. ד.נ. חוף הכרמל 30860. טל. 04-842031. פקס. 04-841789

- 2 -

3. שני מגרשי טנים מוארים ומגודרים.
 4. מגרש משולב למשחקי כדור.
 5. אולם מחול וריתמיקה בגודל של 96 מ"ר.
 6. מועדון חברים ובו:
מועדון + בר כ-240 מ"ר + מרפסת בגודל 500 מ"ר לארועים הצופה לים.
מחסן סירות ומשטח טיפולים בסירות 1,000 מ"ר.
 7. מזנון חוף.
 8. מטבח וחדר אוכל - מותאמים ל-400 איש.
 9. אודיטוריום ממוזג ומאורגן להרצאות עם 80 מקומות ישיבה.
 10. שטחי נוי ופיתוח נרחבים ברמה גבוהה.
- בשנת 1992 היו באתר תחרויות ואימוני שייט שכללו:
- * אימון סגלים של נבחרות שייט מאירופה לקראת האולימפיאדה בכרצלונה.
 - * אליפות ישראל בשייט.
 - * מחנות אימונים של נבחרות צעירות וקדטים מישראל (כדוריד וכדורעף).
 - * נופש פעיל בים ועל החוף לכתות ספורט של בתי ספר תיכון וחט"ב.
 - * ארוח משפחות לשייט ונופש פעיל.
 - * סמינר של נוער יהודי מחו"ל.
 - * אכסון ארכיאולוגים מארה"ב לחפירות קיסריה.

סה"כ לינות בשנת 1992 - 14,241.

- בשנת 1993 היו ומתוכננות באתר תחרויות ואימוני שייט כולל:
- * אליפות בינלאומית של ספורט הפועלים בכדורעף בחודש אפריל.
 - * חילופי נוער של קבוצות עם קבוצות הפועל.
 - * מחנות אימונים של נבחרות צעירות וקדטים מישראל (כדוריד וכדורעף).
 - * נופש פעיל בים ועל החוף לכתות ספורט של בתי ספר תיכון וחט"ב.
 - * ארוח משפחות לשייט ונופש פעיל.
 - * סמינר של נוער יהודי מחו"ל.
 - * אכסון ארכיאולוגים מארה"ב לחפירות קיסריה.
 - * ארוח תחרויות השייט של המכביה ה-14.
 - * השתלמות מדריכי שייט של התאחדות הספורט.
- סה"כ צפי לינות בשנת 1993 - 15,800.

3/..

כרמלים - עמותת התיירות חוף הכרמל מועצה אזורית חוף הכרמל עין כרמל, ד.נ. חוף הכרמל 30860, טל. 04-842031, פקס. 04-841789

- 3 -

תכנית הפיתוח:

מטרת תכנית הפיתוח לאתר היא להפוך אותו למרכז אימונים ותחרויות שייט ברמה בינלאומית, אשר יאפשר, תוך שיפור וחיזוק הקשרים עם התאחדויות שייט וספורט בינלאומיות ארגון תחרויות ואימונים במשך רוב השנה. תכנית הפיתוח לאתר כוללת השקעה בתשתית ובהרחבת שרותי התיירות, אשר תתבצע בשני שלבים, כולל:

שלב א':

- * שיפוץ בחדרים קיימים: 60 חדרים * 15,000 ש"ח לחדר - 900,000 ש"ח.
- * שיפורים באולם הספורט - 600,000 ש"ח.
- * תוספת 10 חדרים * 30,000\$ לחדר * 2.85 - 855,000 ש"ח.
- * עבודות תשתית: שיפור כביש גישה - 120,000 ש"ח.
- * שיפור מגרש חניה - 200,000 ש"ח.
- * תשתית בחוף (אומדן ראשוני) - 600,000 ש"ח.
- סה"כ השקעה בשלב א' - 3,275,000 ש"ח.
- סה"כ השקעה בתשתית בשלב א' - 920,000 ש"ח.

שלב ב':

- * תוספת 20 חדרים * 30,000\$ לחדר * 2.85 - 1,710,000 ש"ח.
- * מחסן סירות נוסף בשטח של 265 מ"ר - 400,000 ש"ח.
- * תשתית בחוף (שובר גלים) - 900,000 ש"ח.
- * שרותי חוף: 60 מ"ר * 3,000 ש"ח/מ"ר - 180,000 ש"ח.
- סה"כ השקעה בשלב ב' - 3,190,000 ש"ח.
- סה"כ השקעה בתשתית בשלב ב' - 1,080,000 ש"ח.

- סה"כ השקעה כוללת - 6,465,000 ש"ח.
- סה"כ השקעה בתשתית - 2,000,000 ש"ח.

4/..

כרמלים - עמותת התיירות חוף הכרמל מועצה אזורית חוף הכרמל עין כרמל, ד.נ. חוף הכרמל 30860, טל. 04-842031, פקס. 04-841789

- 4 -

- לאור הפרוגרמה הראשונית אנו מעריכים את הפעילות, לאחר השקעה, כלהלן:
- * האתר יהפוך למרכז תחרויות שייט ואימונים לנבחרות (בעיקר שייט).
 - * סה"כ מיטות באתר לאחר ההשקעה - 360 מיטות ב-90 חדרים.
 - * אומדן לינות - 70,000 לינות בשנה.
 - * אומדן הכנסות בשנה - 2.75 מליון \$.

הבעלים מתכננים ומבקשים כי הפיתוח באתר יהיה בשיתוף עם משרד התיירות, במסגרת "מפעל מאושר" וכן שיפור התשתית לאתר בסיוע החמ"ת.

ההשקעה בתשתית כוללת השקעה בחוף ובשרותי חוף, במגרשי החניה, בכביש הגישה ובפיתוח בסך של 1.1 מליון ש"ח, מהם אנו מבצעים כבר בשנה זו השקעה של כ-400 אלף ש"ח בשיפור כביש הגישה והשלמת מגרש החניה.

אודה לאישורך,

איל פרידמן.

- העתקים: א. שמחוני - ראש המועצה האזורית חוף הכרמל.
א. אלון - מנהל המרכז לחינוך וספורט ימי.
ש. בובר - המרכז לחינוך וספורט ימי.

משרד התעשייה והמסחר
מרכז ההשקעות

ירושלים, כ"ג בכסלו התשנ"ד
07.12.93
מספר מרכז השקעות: 93-1237-0-18058

לכבוד
המרכז לחינוך ולספורט ימי - קיסריה
רח' החשמונאים 117
ת"ד 20122 ת"א 61201

א.נ.

הנדון: בקשה לאישור תכנית במסלול מענקים רגיל

1. בקשתכם מיום 30.11.93 נתקבלה במרכז ההשקעות ונרשמה ביום 07.12.93 כבקשה מס' 93-1237-0-18058.
נבקשכם לציין מספר זה בכל פניה למרכז ההשקעות.
2. בקשתכם הועברה לקבלת חוות דעת ל-מנהל אגף תכנון וכלכלה במשרד התיירות.
לאחר קבלת אישור עקרוני לתכנית ממשרד התיירות, נבקשכם לפנות לאחד המוסדות המפורטים ברשימה המצ"ב להכנת סקר כלכלי. יש להודיע למחלקה לבחינת תכניות, היכן יבוצע הסקר.
לאחר קבלת הסקר וחוות הדעת, תובא בקשתכם לדיון במנהלת מרכז ההשקעות.
3. נבקשכם להשלים את הפרטים הבאים:
מאזן מאושר אחרון מתאריך שאינו מאוחר מ-15 חודש מתאריך הבקשה.
מלוי הפרטים בטופס לגבי המפעל הקיים.
לא נוכל לטפל בבקשתכם עד לאחר השלמת הפרטים החסרים.

בכבוד רב,
אני עזריאל
הממונה על אגף לבחינת תוכניות

העתיקים:
(1) מנהל אגף תכנון וכלכלה במשרד התיירות - נא חוות דעתכם
* לשם בירורים נא לפנות לגב' נטלי ביטון, טל. 750415 (02)

תאריך 20.10.93

בקשה לאישור תכנית השקעה
- הקמה / הרחבה / שיפורים ושינויים במפעל קיים *

1 נתונים כלליים

שם התאגיד	מספר התאגיד	מצב משפטי	שנת יסוד
מרכז אחיטק ואסטרטגיה יא קיסריה	58-005-937-6	חמות	1972
הענף	כתובת משרד רשום	מיקוד	טלפון
אכסניית נולד וספורט יא	חשמונאים 7, ת-א, ת"ד 20122	61201	03-5612853
כתובת המפעל	טלפון	אזור פיתוח	שרותים עיקריים
ל.ג.י, ג.י. תפ"ר	06-364394		
שער הי"ש לחישוב הנתונים	סה"כ ההשקעה (ובאלפי ש"ח)	לוח זמנים לביצוע ההשקעה	הפעלת המפעל
2.887	7,668 ש"ח	החל מ, עד	תקופת ההרצה
	2,656		חודשים

☐ מענקים
☐ מסלול הטבות חילופי (אפס מס)
 נא ציין באיזה מסלול של סיוע בוחר התאגיד

הערות כל הנתונים בבקשה זו לא יכללו חעים

2 בעלי המניות בתאגיד - שותפים

שם	אחוז הבעלות	מספר רשום / זהות	אזרחות	כתובת
1. מ.א. חול הכנרת				
2. קיבוץ שגור-י"ם				
חברת הארכיטקטורה וספורט				
בזלוקה ואסטרטגיה				
4				
5				

3 תאגידים קשורים לתאגיד מגיש הבקשה

שם	מספר התאגיד	תח"כ פעילות	סוג הקשר	כתובת התאגיד
1				
2				
3				
4				

* מחק את המיותר

צין שם סוג, התפקיד בפריקס, השכלה, נסיון קודם, הערות

אזון אמי - מנכ"ל - השכלה לו-תכונה, מנהל ספקים
 מאסון בלור - מנהל - מנהל תכנון אחידות אלפי וסלוא
 צמית ח"קה - שיווק וכספים
 יצחק כהן - חשב, מנהל תשלומים דריגה 3

מיקום הפרוייקט, גודל השטח וייעוד

1. מיקום הפרוייקט: נוש $633f$ חלקה (מגרש) 1 כחובת רחוב, מספר, ישוב $לגל-י', 3.3$ חדר

2. גודל השטח (המגרש) במ"ר: $56,000$

3. ייעוד השטח

א. תכנית מסורסת (תבעה) מספר מעמד (בתוקף, בהפקדה וכד'): _____

מתאריך: _____ חידוש: _____

ב. תכנית מתאר מקומית (אם אין תכנית מסורסת) מספר: $39/מ$ מעמד (בתוקף, בהפקדה וכד'): $מתוקף$

ג. תכנית אחרת (במידה שעל השטח לא חלה תכנית מקומית או מסורסת) צין פרטים וייעוד

ד. חיתרי בניה (אם יש) מספר: $ת/86/49$ מתאריך: $6.9.87$

א. קרקע בבעלות $לגל-י'$ שכירת מבנים שטח המבנה: _____ שכן דירה לשונה: _____

תקופת השכירות מ: _____ עד: _____

הערה: יש לצרף העותק תכנית מסורסת (תשרטט ותקנון) ואם יש - של חיתר בניה

מטרות תכנית ההשקעות

☒ שיפוץ מפעל קיים

☒ הרחבת המפעל

☐ הקמת מפעל חדש

תאר את תכנית ההשקעות ומטרותיה

א. תאור כללי: תוספת 10 חפרי אריח ופניה לרותים צאוגים ל-10 חפריים
 שגאי והרחבת אתרני הסלוא. הקמת אחסן סירות נוסף.

ב. סוג המפעל: $אכסני נולד$ דריגה: _____ מספר חדרים/יחידות סח'כ: _____

ג. פונקציות ייעודים מיוחדים: תירות ספואי יח' ונוסף כח'.

ד. תאור השרותים העיקריים

ינה, פכילה, לרט, ספואי יח'.

לוח זמנים לביצוע התכנית (באלפי ש"ח)					ס"ח תכנית ההשקעה		
19__	19__	1996	1995	1994	אלפי \$		% אלפי ש"ח
					מקומיים**	יבוא**	
קרקע*							
			800	1200	690		26.07 2,001
		592	1,044	1,044	300		31.04 2,610
הוצאות פיתוח קרקע וחשתית							
בניה ו סכר							
התקנות ומערכות במבנה							
		285	285	450	310		11.72 899
שיטורים							
ציוד ומכונות/חדש							
ציוד ומכונות/משומש*							
ריהוט ודקורציה							
כלי רכב מסחריים							
			104	154	90		3.10 261
		300		300			7.83 600
		100	100	200	138		5.22 400
		124	159	232	178		6.72 515
		92	118	172	132		4.98 382
		1,363	2,550	3,455	2,644	100	7,668
סה"כ							

* אינו זכאי למענק
** מקומיים - מרכיבי תכנית ההשקעה שחנים מייצור מקומי יבוא - השקעה שמקורה מיבוא

8 תכנית המימון להשקעה בנקסים קבועים

לוח זמנים למימון התכנית (אלפי ש"ח/דולר)					תכנית המימון ומקורות המימון (אלפי ש"ח/דולר)			
19__	19__	1996	1995	1994	ניס הון	ניס הון	%	סה"כ
ניס הון	ניס הון	ניס הון	ניס הון	ניס הון	מחז"ל**	מקומיים*		חסע"ך
		676	849	1,011			23	2,530
		290	279	354			12	920
		326	303	416			14	1,074
הלוואות מבע"ל מניות								
		434	527	598			23	1,513
		30	46	53			17	131
הלוואות לזמן ארוך								
ק אשראי לזמן ארוך								
אשראי ספקים לזמן ארוך								
			600	600			24	1,200
		72	106	98			39	300
		1,828	2,710	3,130			100	7,668
סה"כ								

* ניס הון מקומיים - מקור הון ממשיקים מקומיים או מוסדות מימון ישראליים
** ניס הון מחז"ל - מקור הון ממשיקים ומוסדות מימון מחז"ל וכן מקור אשראי לרכישת ציוד מיבוא המחבצעים באמצעות בנקים מקומיים

פרט את מקורות המימון להון המניות הנפרע והבטוחות להלוואות	

8 תאור מערכת השיווק והניחול

סערך השינוי סגורי השוק העיקריים בארץ ובחול

מזרח תל אביב בחור באמצעות איגודי הסטודנטים האוניברסיטאיים

והסניף האוניברסיטאיים. מזרח תל אביב באמצעות איגודי הסטודנטים, מקומות עבודה.

ניחול עצמי / חברת ניחול ונא לפרסם

ניתוח עצמי

10 כוח אדם (מספר משרות חדשות)

מחלקה	1996	1997	1998	1999	משכורת חודשית ממוצעת
חורס	6	8	10	10	1,700
סוזן	10	10	10	10	
תחזוקה	3	3	4	4	2,900
מנהל ואדמיניסטרציה	6	6	8	8	4,640
אחר -	2	2	2	2	4,500
שונות -	6	6	6	6	3,480
סה"כ עובדים	33	35	40	40	2,013

פירוש לשם אלה אקדמי
אשר לאלה במשך הדורות
אשר אלה ואלה
במקום אלה אלה
אלה אלה אלה
אלה אלה אלה

להלן י"ס
ארכיון ספרות
י"א

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים: 14.9.93

אל: דוד הרניק - מנכ"ל חמ"ת
מאת: ד"ר רן כהן - מנהל אגף תכנון

הנדון: מרכז השיט והספורט הימי - קיסריה

לאור בקשתך ממני לחוות דעתי בנושא הפיתוח התיירותי העתידי במרכז לספורט ימי והתיירות ערכתי סדרה של פגישות וביקורים באתר ובדקתי היטב את תוכניות הפיתוח הרעיוניות של האתר ולהלן מסקנותי.

א. החברה הממשלתית לתיירות במסגרת עידוד פלחי שוק חדשים, צריכה להיות מוערכת בפרוייקט, בעקבות נתוני הביקור הבינלאומיים באתר ותוכניות לעתיד. באתר, השנה, נערכו וייערכו:

1. אליפות בינלאומית של ספורט פועלים בכדורעף.
2. חילופי נוער של קבוצות בעולם עם קבוצות הפועל.
3. מחנות אימונים של נבחרות ישראל (כדוריד וכדורעף).
4. סמינר של נוער יהודי מחו"ל.
5. אירוח ארכיאולוגים מארה"ב בנושא קיסריה (שנתי).
6. תחרויות המכביה ה-14.
7. השתלמויות מדריכי שיוט של ההתאחדות.

ב. יש לבחון ולהתנות דרישה שלנו לסיוע שניתן בעתיד בביצוע תוכניות ההשקעה בחדרים ובציוד הספורט מצד השותפים ובהגשת "פרט" לפעילות עתידית ל-5 השנים הבאות. בנושא זה הננו במילכוד מסויים והוא, עד שלא ישופרו תנאי האתר לא ניתן יהיה להרחיב בהרבה את הקבוצות מחו"ל.

ג. ממליץ לחלק המוערכות ל-2 שלבים:

בשלב א' - לתמוך בנושא שיפור החוף והשקעה בשירותי החוף, עלות מוערכת בכ- 800 אש"ח. וכן לסיים בחינה כלכלית ותכנון יסודי.

בשלב ב' - השלמות בפיתוח וגינון האתר כולל תוספות של ריהוט רחוב וכן בחינה לנושא שובר הגלים. עלות מוערכת של ההשלמות ללא שובר הגלים כ-400 אש"ח.

ד. הנני ממליץ על חלק החמ"ת במימון בשלב א' 600 אש"ח כולל תכנון שלב ב'. לשלב ב' 200 אש"ח בשקל מול שקל.

- 3 -

תכנית הפיתוח:

מטרת תכנית הפיתוח לאתר היא להפוך אותו למרכז אימונים ותחרויות שייט ברמה בינלאומית, אשר יאפשר, תוך שיפור וחיזוק הקשרים עם התאחדויות שייט וספורט בינלאומיות ארגון תחרויות ואימונים במשך רוב השנה. תכנית הפיתוח לאתר כוללת השקעה בתשתית ובהרחבת שרותי התיירות, אשר תחבצע בשני שלבים, כולל:

שלב א':

* שיפוץ בחדרים קיימים: 60 חדרים * 15,000 ש"ח לחדר - 900,000 ש"ח.	ש"ח
* שיפורים באולם הספורט - 600,000 ש"ח.	ש"ח
* תוספת 10 חדרים * 30,000\$ לחדר * 2.85 - 855,000 ש"ח.	ש"ח
* עבודות תשתית: שיפור כביש גישה (1) - 120,000 ש"ח.	ש"ח
* שיפור מגרש חניה (2) - 200,000 ש"ח.	ש"ח
(3) תשתית בחוף (אומדן ראשוני) - 600,000 ש"ח.	ש"ח
סה"כ השקעה בשלב א' - 3,275,000 ש"ח.	ש"ח
סה"כ השקעה בתשתית בשלב א' - 920,000 ש"ח.	ש"ח

שלב ב':

* תוספת 20 חדרים * 30,000\$ לחדר * 2.85 - 1,710,000 ש"ח.	ש"ח
* מחסן סירות נוסף בשטח של 265 מ"ר - 400,000 ש"ח.	ש"ח
* תשתית בחוף (שובר גלים) - 900,000 ש"ח.	ש"ח
* שרותי חוף: 60 מ"ר * 3,000 ש"ח/מ"ר - 180,000 ש"ח.	ש"ח
סה"כ השקעה בשלב ב' - 3,190,000 ש"ח.	ש"ח
סה"כ השקעה בתשתית בשלב ב' - 1,080,000 ש"ח.	ש"ח
סה"כ השקעה כוללת - 6,465,000 ש"ח.	ש"ח
סה"כ השקעה בתשתית - 2,000,000 ש"ח.	ש"ח

4/..

החברה הממשלתית לתיירות
דואר נכנס
26-08-1993
22.08.93
מי. 1

04-841789 פקס 04-842031 טל 30860 חוף הכרמל ד.נ. חוף הכרמל

כרמלים - עמותת התיירות חוף הכרמל מועצה אזורית חוף הכרמל ע"י כרמל

לכבוד

מר ד. הרניק

המנהל הכללי

החברה הממשלתית לתיירות

א.נ.,

הנדון: המרכז לספורט ימי - קיסריה

המרכז לחינוך וספורט ימי בקיסריה הוא המרכז הגדול והעיקרי העוסק בספורט ימי בארץ. המרכז הוקם ומנוהל על ידי תאגיד משותף למרכז הפועל, לקיבוץ שדות ים ולמועצה האזורית חוף הכרמל. השייט הופך בשנים האחרונות לספורט מקובל מאד בעולם ובחופי ישראל, כתחביב, כספורט תחרותי וכמופעי ראוה. יחודו של האתר, בשילוב בין מועדון מקצועי לשייט, בית ספר לשייט, מרכז לארוח ואימון נבחרות שייט ואטרקציה תיירותית. בנוסף לארוח קבוצות שייט מארח המרכז הימי מחנות אימונים ותחרויות ספורט בענפי הכדור (סל, עף ויד).

בעקבות ארוח מוצלח של אליפויות ותחרויות שייט בשנים האחרונות שוקלת הנהלת האתר תכנית פיתוח שעיקרה שיפור התשתית התיירותית באתר ותוספת מתקנים ושרותי תיירות. בשנת 1992 ארח האתר את אליפות העולם בשיט 420, ולקראתה השקענו סך של כ-220 אלף ש"ח בתשתית בשיתוף עם החמ"ת. באביב 1993 התקיימה במרכז הימי האליפות הבינלאומית בכדור-עף של איגודי ספורט הפועלים.

האתר ממוקם על שטח של 56 דונם מדרום לקיבוץ שדות ים וקיימים כיום:

1. אכסון - 60 חדרים ובהם 220 מיטות בחלוקה הבאה:
* אכסניית ספורטאים - 40 חדרים ובהם 160 מיטות.
* מלונת - 20 חדרים ממוזגים עם שרותים צמודים ובהם 60 מיטות.
2. אולם ספורט - 1,092 מ"ר, מתאים לכדוריד, כדורסל, כדורעף, טניס, התעמלות ובדמינגטון. צמוד לאולם קיים מועדון.

2/..

- 2 -

3. שני מגרשי טניס מוארים ומגודרים.
4. מגרש משולב למשחקי כדור.
5. אולם מחול וריתמיקה בגודל של 96 מ"ר.
6. מועדון חברים ובו:
מועדון + בר כ-240 מ"ר + מרפסת בגודל 500 מ"ר לארועים הצופה לים.
מחסן סירות ומשטח טיפולים בסירות 1,000 מ"ר.
7. מזנון חוף.
8. מטבח וחדר אוכל - מותאמים ל-400 איש.
9. אודיטוריום ממוזג ומאורגן להרצאות עם 80 מקומות ישיבה.
10. שטחי נוי ופיתוח נרחבים ברמה גבוהה.
בשנת 1992 היו באתר תחרויות ואימוני שייט שכללו:
* אימון סגלים של נבחרות שייט מאירופה לקראת האולימפיאדה בברצלונה.
* אליפות ישראל בשייט.
* מחנות אימונים של נבחרות צעירות וקדטים מישראל (כדוריד וכדורעף).
* נופש פעיל בים ועל החוף לכתות ספורט של בתי ספר תיכון וחט"ב.
* ארוח משפחות לשייט ונופש פעיל.
* סמינר של נוער יהודי מחו"ל.
* אכסון ארכיאולוגים מארה"ב לחפירות קיסריה.

סה"כ לינות בשנת 1992 - 14,241

- בשנת 1993 היו ומתוכננות באתר תחרויות ואימוני שייט כולל:
- * אליפות בינלאומית של ספורט הפועלים בכדורעף בחודש אפריל.
 - * חילופי נוער של קבוצות עם קבוצות הפועל.
 - * מחנות אימונים של נבחרות צעירות וקדטים מישראל (כדוריד וכדורעף).
 - * נופש פעיל בים ועל החוף לכתות ספורט של בתי ספר תיכון וחט"ב.
 - * ארוח משפחות לשייט ונופש פעיל.
 - * סמינר של נוער יהודי מחו"ל.
 - * אכסון ארכיאולוגים מארה"ב לחפירות קיסריה.
 - * ארוח תחרויות השייט של המכביה ה-14.
 - * השתלמות מדריכי שייט של התאחדות הספורט.
- סה"כ צפי לינות בשנת 1993 - 15,800

- 3 -

תכנית הפיתוח:

מטרת תכנית הפיתוח לאתר היא להפוך אותו למרכז אימונים ותחרויות שייט ברמה בינלאומית, אשר יאפשר, תוך שיפור וחיזוק הקשרים עם התאחדויות שייט וספורט בינלאומיות ארגון תחרויות ואימונים במשך רוב השנה. תכנית הפיתוח לאתר כוללת השקעה בתשתית ובהרחבת שרותי התיירות, אשר תתבצע בשני שלבים, כולל:

שלב א':

* שיפוץ בחדרים קיימים: 60 חדרים * 15,000 ש"ח לחדר - 900,000 ש"ח.	
* שיפורים באולם הספורט	600,000 ש"ח.
* תוספת 10 חדרים * 30,000\$ לחדר * 2.85 - 855,000 ש"ח.	
* עבודות תשתית: שיפור כביש גישה	120,000 ש"ח.
שיפור מגרש חניה	200,000 ש"ח.
תשתית בחוף (אומדן ראשוני)	600,000 ש"ח.
סה"כ השקעה בשלב א'	3,275,000 ש"ח.
סה"כ השקעה בתשתית בשלב א'	920,000 ש"ח.

שלב ב':

* תוספת 20 חדרים * 30,000\$ לחדר * 2.85 - 1,710,000 ש"ח.	
* מחסן סירות נוסף בשטח של 265 מ"ר	400,000 ש"ח.
* תשתית בחוף (שובר גלים)	900,000 ש"ח.
* שרותי חוף: 60 מ"ר * 3,000 ש"ח/מ"ר - 180,000 ש"ח.	
סה"כ השקעה בשלב ב'	3,190,000 ש"ח.
סה"כ השקעה בתשתית בשלב ב'	1,080,000 ש"ח.
סה"כ השקעה כוללת	6,465,000 ש"ח.
סה"כ השקעה בתשתית	2,000,000 ש"ח.

4/..

כרמלים - עמותת התיירות חוף הכרמל מועצה אזורית חוף הכרמל עין כרמל, ד.נ. חוף הכרמל 30860, טל. 04-842031, פקס 04-841789

- 4 -

לאור הפרוגרמה הראשונית אנו מעריכים את הפעילות, לאחר השקעה, כלהלן:

* האתר יהפוך למרכז תחרויות שייט ואימונים לנבחרות (בעיקר שייט).

* סה"כ מיטות באתר לאחר ההשקעה - 360 מיטות כ-90 חדרים.

* אומדן לינות - 70,000 לינות בשנה.

* אומדן הכנסות בשנה - 2.75 מליון \$.

הבעלים מתכננים ומבקשים כי הפיתוח באתר יהיה בשיתוף עם משרד התיירות, במסגרת "מפעל מאושר" וכן שיפור התשתית לאתר בסיוע החמ"ת.

ההשקעה בתשתית כוללת השקעה בחוף ובשרותי חוף, במגרשי החניה, בכביש הגישה ובפיתוח בסך של 1.1 מליון ש"ח, מהם אנו מבצעים כבר בשנה זו השקעה של כ-400 אלף ש"ח בשיפור כביש הגישה והשלמת מגרש החניה.

אודה לאישורך,

איל פרידמן.

העתקים: א. שמחוני - ראש המועצה האזורית חוף הכרמל.

א. אלון - מנהל המרכז לחינוך וספורט ימי.

ש. כובר - המרכז לחינוך וספורט ימי.

19 ביולי 1993

לכבוד

דוד הרניק - מנכ"ל

החברה הממשלתית לתירות

קרן היסוד 38

ירושלים

א.נ.

הנדון: המרכז לחינוך ולספורט ימי בקיסריה - פיתוח

הנני שמח לבשר לך וזאת לאחר ביקורך במקום ביום 5.5.93 שבחודשים יוני יולי
אירחנו במרכז הימי משלחת של ארכיאולוגים מארה"ב סך הכל כ-180 איש.
וזאת בנוסף ל-175 איש שאירחנו במסגרת אליפות ספורט הפועלים - כדור עף נער,
11 נבחרות ט-6 מדינות.

במהלך חודש יולי אירחנו שיט המכביה כ-40 איש. תחרויות השיט התקיימו
אצלנו והיו מוצלחות ביותר. אני חותר לכך לקיים 3 אירועים בינלאומיים גדולים
בשיט; "גביע קיסריה", בדצמבר לגלשני רוח אולימפיים, "גביע פסח" לסירות אולימפיות
מדגם ליזר. וכו', תחרות בינלאומית לילדים בדגם אופטימסט.

עבור כל אלה נזדקק לסיוע מסיבי לפיתוח תשתיות. אני תקווה שהחברה שאתה עומד
בראשה תסייע לנו במטלות הכבדות הללו.

ש"ח 150,000

ש"ח 170,000

ש"ח 1,500,000

בתיכנון: שיפוץ הכביש גישה כולל נוי

מגרש חניה ושיפור הנוי באיזור

והמשימה הלאומית יצירת מעגן לסירות - שובר גלים

בתודה מראש
ובכל הכבודשמשון בובר
רכז

העתקים:

(1) אריה שמחוני - ראש המועצה האזורית - חוף כרמל

(2) אבי אלון - מנכ"ל

מיסודם של מרכז "הפועל", המועצה האזורית חוף הכרמל ומשק שדות-ים

שדות-ים, דאר נע שומרון טל. 06-364394 03-5612853-4 SDOT-YAM, MOBILE POST SHOMRON TEL.

WVHC

מועצה מקומית מנחמיה

Municipality of Menahemiya

17 באוקטובר 1995
כ"ג בתשרי התשנ"ו

לכבוד

מר דוד נחמיאס
מנהל מינהל פיתוח קרקע
קק"ל
ירושלים.

שלום רב,

הנדון: הזמנה לסיור - ירדן דרומי, מנחמיה.

בהמשך לשיחתנו הטלפונית לאחר ביקורו של דדי הרניק, הריני מזמין בזה לסיור התרשמות בערוץ העובר כעת שינוי דרמטי ע"י עבודות הק.ק.ל. במסגרת הסיור נוכל לדון בתוכניות עתידיות ודרכי מימושן.

בכבוד רב,

אהרון מונדרי
ראש המועצה.

העתק-

מר דדי הרניק-מנכל החב' הממשלתית לתיירות.

מונחמיה

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 23 במרץ 1995
מספרנו: 1047

סיכום פגישה עם מנחמיה מ- 23.3.95

משתתפים - חמ"ת: דדי הרניק, נירה פרץ, ארי כהן, אריק קודלר
מנחמיה: אהרון מונדרי, פנחס ביטון

החמ"ת לא תוכל לתקצב בשנת 95 פרוייקט נוסף בעלות של 1 מליון ש"ח: במידה
ויצטרפו לפרוייקט שותפים כלכליים נוספים תיבדק הצטרפות החמ"ת בסדר גודל של
200,000 ש"ח בשתי שנות תקציב.

לט
[Signature]

רשם: אריק קודלר

(1) זגור צה ארץ גזקטו זמנתי
(2) זמנתי - צמחי

תפוצה: משתתפים

מועצה מקומית מנחמיה

Municipality of Menahemiya

13 במרץ 1995
י"א באדר ב' התשנ"ה

החברה הממשלתית לתיירות
מס' 19-03-1995
לטיפול

לכבוד

מר דדי הרניק
מנכ"ל החמ"ת.

שלום רב,

הנדון: ערוץ הירדן הדרומי - פארק מים מנחמיה.

בימים הקרובים מתחילות להתבצע עבודות ניקוז באפיק הירדן בקטע מנחמיה. העבודות מתבצעות ע"י קק"ל בתקצוב משותף של נציבות המים וקק"ל באוריינטציה ניקוזית גרידא.

למיטב שיפוטי, נכון יהיה אם החמ"ת תתקצב במקביל עבודות עפר משלימות שתיעשינה באותו מהלך תוך שימוש באותו ציוד במגמה להרחיב הערוץ הנידון למלא מימדיו הטבעיים - רוחב בין 120 ל-300 מטרים, לאורך כ-1.5 ק"מ.

בכך תוצר האופציה התשתיתית לפארק מים ייחודי ולפיתוח תיירותי מרשים מאין כמוהו לאורך הערוץ.

יש לציין שרבים הסיכויים שתקצוב ע"י החמ"ת יתוגבר במקביל ע"י הקק"ל ביחס 1:2, מנוף לא מבוטל.

נושא הביוב עומד לבוא על פתרונו והסדרתו הסופיים עד מחצית 96.

דחיית המהלך למועד עתידי תגרם להוצאה כספית כפולה ומיותרת.

מן הראוי שערוץ הירדן הדרומי המהווה פוטנציאל פיתוח טבעי לכל הדעות, יקבל קדימות ודחיפות הולמים, בשורה הראשונה של מהלכי הפיתוח של החמ"ת ומשרד התיירות.

אומדן משוער לחלקה של החמ"ת - מיליון ש"ח.

אשמח להעמיד לרשותך מידע נוסף.

בכבוד רב,

אהרון מונדרי
ראש המועצה.

העתיקים:

מר עוזי ברעם-שר התיירות.

מר אלי גונן-מנכ"ל משרד התיירות.

מר איציק אלישיב-מנכ"ל הקרן הקיימת לישראל.

מועצה מקומית מנחמיה

תאריך 26.9.93

ט"ו בתשרי תשנ"ג

פנייה
למנהל

החברה הממשלתית לתעבורה	
11-10-1993	
כרטיס	

לכבוד

מר עוזי ברעם
שר התעבורה
ירושלים.

נכבדי,

הנדון: פרויקט פיתוח פארק "גן העדן" - מנחמיה.

הריני שמח להעמיד לידיעתך ועיונך פרוגרמה ותוכניות ברמה סכימטית של פרויקט התעבורה פארק "גן העדן" - מנחמיה. מקור השם נעוץ בתגליות האנתרופולוגיות - גיאולוגיות של אתר עבודייה הסמוך ובו מימצאים של שרידי תרבות הומניאידית מלפני כ-1.4 מיליון שנה, הקדומים ביותר מחוץ לאפריקה. עפ"י פניתנו תכנון הארכיטקט שלמה אהרונסון אתר תעבורתי מרשים באזור ערוץ הירדן, בחלקו הרחב ביותר, הכולל "שחזור" אתר פרה-היסטורי, פארק ובו אלמנטי מים רבים בסגנון מזרח תיכוני הכולל גם מסעדה ואלמנטי נופש ותעבורה אחרים. ספור הרקע לאתר עשוי להפכו לאתר ייחודי הפונה לפלח השוק הצלייני מזוית חריגה, וזאת בנוסף לאטרקטיביות הטבעית של ערוץ הירדן. אורך הפארק 1.8 ק"מ ורוחבו כ-250 מטרים ומעלה, כקטע מערוץ באורך 8 ק"מ בשטח השיפוט של מנחמיה. מדובר בתכנית שמשך ביצועה המשוער משתלב להפליא עם אופציות השלום המיוחל עם ירדן. מנחמיה - הישוב הראשון בעמק הירדן והבסיס הלוגיסטי למפעל נהריים של רוטנברג הנושק לתחומה, מהווה במיקומה גשר לשלום ונגזרותיו הכלכליות.

מועצה מקומית מנחמיה

תאריך.....

הנה כי כן השילוב הנדיר של קדושת הירדן, הרקע המדעי
הסנסציוני, תנופת השלום, והתכנון רב הדמיון של אחד מטובי
הארכיטקטים בישראל מבטיחים להערכתנו הצלחתו של הפרויקט המוצע
שתרומתו הפוטנציאלית לפיתוח הישוב ניתנת להגדרה כקפיצת מדרגה
לפחות.

מובטחני שהתרשמות אישית מקרוב תסייע להכרה בסיכויי הפרויקט
וחיוניותו.
אשר לכן אני מתכבד להזמין לסיור היכרות במושבה הותיקה בסימן
העתיד הגדול הנכון לה, וכן על מנת להראות לך את האתר על גדות
הירדן.

בכבוד רב ובברכה,

אהרון מונדרי
ראש המועצה.

העתיקים:

מר אלי גונן-מנכ"ל משרד התיירות.
✓ מר דוד הרניק - מנכ"ל החברה הממשלתית לתיירות.
הגב' נירה פרץ-חברה ממשלתית לתיירות.

11/10/20
4020

כב' אלול תשנ"ה
17 לספט' 1995
סימוכין: 00491 ת.

העמותה לתיירות תל-אביב - יפו

החברה הממשלתית לתיירות

דואר-כנס

20-09-1995

סימוכין

שילוט "מסלולי התפוז"

סיכום פגישה שהתקיימה בתאריך 13.9.95

בהשתתפות: יוסי אדר, קמי זריהן-הלר, אריק קודלר, ציפי ושמעון דהאן - שלטי הגליל, דדית עובדיה.

על סדר היום: תחזוקה לקוייה של השלטים.

לאחר דיון בהשתתפות הנוכחים סוכם:

1. העמותה לתיירות תפנה בכתב לגורמים הבאים:

א. לפיקוח העירוני - על מנת להגביר את פעילותו באיזורים בהם מוצבים השלטים.
יומלץ על מתן דוח"ות ושיפוט למי שיתלה מודעות ו-או יגרום נזק לשלטים.

ב. לאגף לשיפור פני העיר/אלון נושטטל - על מנת ששילוט המסלולים יכנס למעגל התחזוקה השוטפת של העירייה.
כמו כן, יומלץ לבדוק את מצב תחזוקת השלטים לפחות פעמיים בשנה.

2. באחריות שלטי הגליל לדאוג להורדת סטיקרי הפרסומת של החברה שהודבקו על כל השלטים.

3. שלטי הגליל יגישו לעמותה לתיירות עד סוף החגים מס' הצעות למפות שלטים כולל דוגמאות ועלויות.
כמו כן, תוגש על ידם הצעת קונסור.

4. סוכם שיש לציין בתחתית המפות שיוצבו על השלטים אינפורמציה היכן ניתן להשיג את הפרוספקטים ומפות המסלולים.

בברכה
דורית עובדיה
ע.מנכ"ל לשיווק

העתקים:

גב' שרית גרינברג - ראש הרשות לתיירות מסחר ותעשייה
מר משה גילצר - מנכ"ל הרשות לתיירות מסחר ותעשייה
משתתפי הישיבה

מסלולי התפוז (מסלולים מומלצים לסיור בעיר)

1. מסלול ראשיתה של העיר (תל-אביב הקטנה)

תל-אביב של היום היא כרך בינלאומי חי, תוסס, שוקק ומהנה. כל זה התחיל אחרת. קטן, צנוע, שקט ומלא תקוות לעתיד מרשים - שהתגשם.

בית העירייה הראשון - נבנה ב-1925 כמלון. משרדי העירייה שכנו כאן עד 1965. ב-1971 נפתח במקום המוזיאון לתולדות תל-אביב - יפו, ובו שיחזור חדר עבודתו של מאיר דיזנגוף, ראש העירייה הראשון. בחזית הבניין - אנדרטת פסיפס של נחום גוטמן.

בית ביאליק - נבנה ב-1925 ומשלב סגנונות מודרניים ומערביים. המשורר הלאומי, חיים נחמן ביאליק, חי ועבד בבית עד למותו ב-1933. העירייה הפכה את הבית למוזיאון, לארכיון ולספרייה. בקומת המרתף מוצגת תכנית אורקולית.

בית ראובן - לאחר מותו ראובן רובין, מחשובי הציירים הארץ-ישראלים, נפתח ביתו לקהל ומשמש כמוזיאון. בקומה הראשונה - האוסף הקבוע; בשנייה - תצוגה ביוגרפית, תערוכות מתחלפות, ספרייה וחדר עיון; בשלישית - סדנה משוחזרת של האמן, ותכנית אורקולית על חייו ועבודתו.

מגדל שלום, מוזיאון השעווה ומאיר-לנד - מגדל שלום הוקם ב-1960 על השטח, שעמדה בו "ההצלה" הראשונה. זהו הבניין הגבוה ביותר בארץ ובו: מוזיאון השעווה - המתעד מאורעות וצילן דרך מרכזיים בהתפתחות הציונות ובתקומת המדינה ומציג את "העולם המופלא" במדע ובאמנות, ואישים - בבידור ובספורט; מצפה שלום - שממנו נשקף נוף עוצר נשימה; פסיפס צבעוני ענק של נחום גוטמן; ומאיר-לנד - לונה פארק לילדים ולכל המשפחה.

מוזיאון "ההנהגה", היכל העצמאות ומוזיאון התנ"ך - מוזיאון "ההנהגה" שוכן בבית אליהו גולומב, מראשי ההנהגה. בשלוש קומותיו מוצגת התפתחות כוח המגן המתחרת מהקמתו עד להקמת מדינת ישראל וצה"ל. חזיון אורקולי מרגש מספר על אגיות המעפילים "אקסדודוס"; היכל העצמאות - ממוקם בביתו של מאיר דיזנגוף, ראש העיר הראשון, שבו הוכרז על הקמת מדינת ישראל. בבית - שיחזור אולם הכרזת העצמאות, ובין המוצגים - מגילת העצמאות, דגל המדינה, תמונות ומסמכים; מוזיאון בית התנ"ך - מציג יצירות אמנות בנושאי תנ"ך, התנ"ך במשחקים, על גבי בולי דואר ומטבעות וספרי תנ"ך בשפות השונות.

נווה צדק - הוקמה כשכונה ליהודים, שיצאו מיפו בסוף המאה הקודמת. ראשון הבתים בה - בית אהרן שלוש. בצדה האחר - בית שמעון רוקח, שבנו, ישראל, היה ראש העירייה השני. במשך השנים התפתחה השכונה והתגוררו בה גם אנשי רוח נודעים. בשנים האחרונות - עוברת שיקום ושיפוץ ומהווה מרכז מסחר, תרבותי ואזור מגורים.

מרכז סוזן דלל - נמצא בלב נווה צדק. כבר בתחילת המאה היה במקום בית-ספר לבנות, לבנים ומרכז תרבותי. כיום משמשת הרחבה למופעים ולפסטיבלים תחת כיפת השמיים, וקאולמות - כמרכז למחול ולתיאטרון.

2. מסלול לב תל-אביב

תל-אביב המודרנית קנתה לעצמה שם על מפת הערים החשובות בעולם. העיר מייצגת את ישראל החדשה, ולחיי התרבות והאמנות - חלק חשוב בה.

הבימה - התיאטרון הלאומי של ישראל, התיאטרון העברי הראשון, שהוקם במוסקבה ב-1919. אבן הפינה לבית "הבימה" הונחה ב-1935, אבל הבניין נחנך רק כשהתיאטרון חגג חצי יובל. בשנות הששים נבנו בסמוך לו היכל התרבות ומוזיאון חלנה רובינשטיין והוקם נן יעקב, שמקשר את שלושת מרכזי התרבות.

מוזיאון תל-אביב לאמנות - אחד הגדולים בארץ, ומהווה מרכז תרבותי דינמי, המתמקד באוספים קבועים ובתערוכות מתחלפות, בפעילויות חינוכיות ובאירועים תרבותיים. בבנין המרכזי - אוסף חשוב של אמנות מודרנית וקלאסית. הבניין מצטיין בעיצוב פנים בעל קווים נקיים ופשוטים. למוזיאון שלוחה בשדרות תרס"ט - ביתן חלנה רובינשטיין לאמנות בת-זמננו. האנדרטה לשואה ולתקומה - בבסיס אנדרטת הפלדה של יגאל תומרקין - משולש צהוב ועליו פירמידה הפוכה, היוצרים ביחד צורת מגן דוד. "כלוב כלא הנפרץ ונפתח...", כדברי האמן, דפנותיה - זכוכית כהה, שבה משתקפים החיים הרווחים סביבה.

המשכן לאמנויות הבמה - מרכז תרבותי חדשני, המשמש ביתה של האופרה הישראלית החדשה, ומקיים לצד הפעילות האופראית הענפה מופעי מחול, קונצרטים ומחזות זמר. המשכן נותן ביטוי להישגים האחרונים בארכיטקטורה, בפיסול, בתאורה ובאקוסטיקה, ובכך מעניק את התנאים המיטביים לביצוע מושלם של המופעים.

עיריית תל-אביב וכיכר מלכי ישראל - הבניין המרכזי של משרדי העירייה מאז שנת 1965. הכיכר משמשת לעצרות המוניות ולאירועי תרבות.

3. מסלול יפו

הרבה שכיות חדמה יש בתל-אביב. אחד המקומות המיוחדים הוא חוף הים הארוך והטיילת לאורכו. הטיול בה הוא חוויה מהנה ומעניינת במיוחד.

בית גדי - המוזיאון, מוקדש ללחימת הארגון העברי הלאומי (אצ"ל) במלחמת העצמאות ולכעולותיו לשחרור יפו. הוא קרוי על שם עמיהו מאגלן, "גדי", קצין המבצעים של האצ"ל ומפקד המבצע לשחרור יפו. במוזיאון - תיאור המערכה בשילוב חזיון אורקולי, וחדר הנצחה. מגדל השעון - נבנה ב-1906 בלב כיכר במרכז יפו, במלאת 25 שנה לשלטון השולטן הטורקי עבדול חמיד השני. המגדל שופץ ב-1965 על ידי עיריית תל-אביב - יפו, בחלונותיו שולבו ויטורים של אריה קורן ושעוניו הוחלפו.

יפו העתיקה - אחת הערים העתיקות בעולם. עיר נמל מזה 4,000 שנה, שתפסה מקום נכבד בתולדות ארץ ישראל. יפו העתיקה הפכה לאתר תיירות מרכזי במדינת ישראל. יש בה שילוב מרתק של ישן וחדש והיא מוקד לתרבות, אמנות, בידור, קניות ומסעדות.

4. מסלול עבר הירקון (נסיעה)

הריאות הירוקות של תל-אביב - יפו הן חלק בלתי נפרד מאופייה של העיר העברית הראשונה. פארק הירקון הוא מרכיב חשוב של שטחים ירוקים אלו. בסמוך לו - מרכזי תרבות, שהם נכס תרבותי ראשון במעלה.

מוזיאון ארץ ישראל תל-אביב - שילוב של אחד ארכיאולוגי, ביתנים בנושאים שונים, גן ופלטפורמות. זהו מוזיאון חדשני, מלא חיים, המתמקד במלאכות ובמקצועות בימי קדם ובצורות המגורים השונות. בפלטפורמות - המחשבות בעזרת פעלולי אור וקול. מהמפגור - אפשר להשקיף על העיר וסביבתה.

בית התפוזות - מספר את סיפור היהודים, שהתפזרו בעולם במשך 2,500 שנים. זהו מוזיאון המהווה תערוכה מתמדת, המציגה את תולדות עם ישראל, היצירה וערכי הרוח היהודיים בתקופות ובחלקי עולם שונים. במרכז לרישום אילנות יוחסין יהודיים, "דורות", מאגר מידע ממוחשב, העומד לרשות המבקרים.

גני יהושע (פארק הירקון) - משתרעים על שטח של אלפי דונמים, לאורך גדותיו של נחל הירקון. בפארק אתרים השונים, גנים יחודיים ומתקני נופש ובידור: "שבע טחנות", אגם מלאכותי, גן טרופי, גן ורדים, גן קקטוסים, פארק סלעים, צפארי ומימדיון. לרשות המבקרים - רכבת ננסית.

מרכז הירידים והקונגרסים של ישראל - הגדול מסוגו בארץ, נמצא בגני התערוכה בתל-אביב ומשתרע על כ-350 דונם. המרכז, שנוסד ב-1932, מארגן תערוכות מקצועיות וירידים ומשמש בית לועידות, כינוסים וקונגרסים. חבר בארגון העולמי של מרכזי ירידים (U.F.I.) ובהתאחדות העולמית של מארגני כינוסים וקונגרסים (I.C.C.A.).

לחשומת לבכם: מומלץ לבקר גם במספר אתרים נוספים:
 ○ התחנה המרכזית החדשה
 ○ "עיר לבנה" - הפסל הסביבתי של דני קרוון (פארק וולפסון)
 ○ חוף גבעתי עליה, שלאחרונה הושלמו בו עבודות פיתוח
 ○ כמו כן, מומלץ לעקוב אחר שילוט לעבר פארקים, גנים ושדרות, הפזורים ברחבי העיר, ולהתעכב על יד פסלים, ראוויים ליותר ממבט אקראי
 ○ לאורך המסלולים ובמקומות אחרים - בניינים ייחודיים בסגנון האדריכלות הבינלאומי (הבאוהאוס). שרידיו הגדול בעולם נמצא בתל-אביב.

מסלולי תפוז מומלצים לסיור בעיר

שרית גרינברג
חברת הנהלת העירייה
ראש רשות התיירות המסחר והתעשייה

ט באלול תשנ"ד
16 ביולי 1994
טל': 03-5218750
פקס': 03-5218389
סימוכין: 00133.ת

לכבוד
מר דדי הרניק
מנכ"ל החמ"ת
ירושלים

דדי שלום,

כידוע לך תכנית מסלול התפוז מתאימה מבחינת מדיניות המוצעת ע"י השר כפרויקט, או כקמפיין לשנת התיירות - שלום.

הגב' כמי זהריאן, המיוצגת את משרדך בכבוד שותפה לרעיונות הפרויקט וקידומו.

הבאתי לידיעתו של מר אלי גונן ולועדה המרכזת את הנושא האמור, וצריך יהיה לקדמו מבחינת הפתיחה הטכסית.

אנו כידוע לך בונים את הקמפיין גם במדיה ומתלבטים האם לשלב את המוטיב של שנת התיירות התשנ"ה, בסימן תיירות שלום.

מאחר ואתה יותר נגיש לועדה המרכזת את הנושא, וכן לענין מסלול התפוז, מצאתי לנחוץ לפנות אליך לסגור קצוות אצל השר וללכת תכל'ס קדימה.

לנושא ככר אתרים כידוע לך מיועדת פגישת עבודה פנימית ב-24.8 אצל ראש העיר וכל מנהלי האגפים בעיריה.

לאחר סכום תוצאות הפגישה יובא הנושא לליבון בפני גורמים חוץ העיריה.

אני רואה בפגישה זו, סימן דרך תכליתית ונקווה, שלא נתבדה, מבטיחה לעדכן אותך.

בברכה,

שרית גרינברג
חברת הנהלת העירייה
ראש רשות התיירות המסחר והתעשייה

03-5218750

העתקים

מר אלי גונן - מנכ"ל משרד התיירות
הגב' כמי זהריאן חמ"ת

99

1354
1355

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 25 באוגוסט 1996
מספרנו: 352

אל: צבי ברוקנר, עוזר השר
מאת: דוד הרניק, מנכ"ל חמ"ת

הנדון: זימון פגישה במועצה המקומית ירכא
מכתב מנכ"ל המועצה מיום 28.7.96

1. ביום 9.5.96 נערך במקום סיור עם אנשי משרד השיכון, ג'וחא והחמ"ת.
2. במסגרת הסיור, הוצג הפיתוח שבוצע ע"י משרד השיכון במקום וכן תכניות הפיתוח העתידיות.
3. ההמלצה בסיור היתה לסייע במימון השילוט התיירותי האחד לשלבים א' ו ב', (כ- 50,000 ש"ח) ולגבי שלב ג' (תכניות תיירותיות), להמתין ולראות אם אמנם יחפתחו במקום יזמויות תיירותיות.

בברכה,

דוד הרניק, מנכ"ל

אגף
התיירות
צומח

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

תאריך: 28.8.96

אל: 33

מאת: שרון

הנדון: ()

ביום ה- 9/5/96 השתתפי בס"ר ביטא סט יוני משיג השבוע
ולצטון.

המסכת הס"ר ~~ה~~ טוילן את התקצת אשר משיג השבוע
בכפר (הקצ, חלוקה לכל). תשלום אלל הוא את שלל א'

אסף ב' במילת הכפר במסכת שיקם שכולל
במסכת הס"ר חלוקה זו לטעם כי במקביל אשתל שחלוקה

שך קום יצאנו למס כיתה עסקה תיירותית אחר הלו
המסכת.

אשר הס"ר מתקשר. ע' משיג השבוע להחלוקה אס"ר:

- (א) ס"ר כיתה שלל א' ע' שלל משיג
 - (ב) ס"ר א' 1 נ' ש' אשתל תכנית ב' ע' א' א'
- המסכת.

אשר תתייעצת בח"ת כלכל כי הח"ת יוצר בהיותו שלל
וענין אשתל א' ע' חלוקה הנכנסו ע"ד שלל א' יצא
למס שכן שולל שולל א' ע' חלוקה ב' תיירותית
שולל

[illegible]
$$\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$$

2.2.2

☐ לידעתך
☐ לטיפולך כנדרש
☒ לעיון ולהערותיך
☐ השב נא ישירות לי
☐ עם העתק ללשכת
☐ הכו"מ הצעת תשובה ל
☐ הערות:

לטיפול כנדרש

לעיונך ולהערותיך

עם העתק ללשכת השר

הכין נא הצעת תשובה לחתימת השר בהקדם

הערות:

הערות:

3/2 5/2 1/2

בברכה ובתודה,

ACID CURE

$$\begin{array}{r} 14 \overline{) 896} \\ \underline{28} \\ 61 \\ \underline{56} \\ 56 \\ \underline{56} \\ 0 \end{array}$$

מועצה מקומית ירכא
YARKA LOCAL COUNCIL

תאריך: 28/7/96

לכבוד
מר משה קצב
שר התיירות
משרד התיירות
ירושלים

א.נ.

הנדון: זימון פגישה

הריני לפנות לכבודכם בבקשה לתאם פגישת עבודה
בהשתתפות:

1. מולא מופלח - ראש המועצה
2. סאלח סאלח - מנכ"ל המועצה
- נושאים לדיון:

1. פיתוח התיירות בירכא
ופגישה נוספת בהשתתפות:
1. איילת מזרח - מנהלת המרכז לפיתוח המינהל לשלטון המקומי
בגליל המערבי ומנהלת המרכז ללימודי תיירות, יזמות ומינהל
בגליל המערבי.
2. סאלח סאלח - מנכ"ל המועצה המקומית ירכא וחבר הנהלת
עמותת תיירות גליל מערבי.

נושאים לדיון:

1. פיתוח תיירות כפרית במגזר הלא יהודי בגליל המערבי.
2. ממסעדות לתיירות, מאומנות לתיירות.
3. פיתוח תיירות אקולוגית.
4. פיתוח תשתיות.
5. פיתוח הכשרת כח אדם.
6. יצירת שיתוף פעולה עם כל הגורמים לפיתוח כלכלי בתחום
התיירות.
7. נצול הפוטנציאלים המקומיים לפיתוח תיירות ייחודית בגליל
המערבי.

בכבוד רב,

כפר ירכא * מקווד 24967 * טל' 04-9963789 04-9962166 * פקס 04-9966917
YARKA * TEL: 04-9962166 04-9963789 * FAX - 04-9966917

1999.09

4258 3.1

91042 1.811

ירושלים, 24 ביולי 1996
מספרנו: 2054

סיכום פגישה בנושא בעיות השלמות פרוייקט כפר כנא

נוכחים:

מר ואסל טהאל, ראש המועצה, כפר כנא
מר אבו רג'א מטאר עדנאן, מ"מ ראש המועצה
מר אביעד שר שלום, ס/מנהל אגף תכנון, חמ"ת

1. תוספת סמטא שיורדת מהכניסה האורתודוקסית וסמטא שיוצאת מהצלב לפי הבטחה לכאורה של השר - אישור תקציבי, יישקל על ידי מנכ"ל חמ"ת.
2. בעיות ניקוז בסמטא שיוצאת מהצלב ימינה - עבודה מחוץ לתחום הפרוייקט. אם לא יאושר סעיף 1 יישקל ביצוע סעיף 2, הפיקוח יכין אומדן.
3. מדרגות לבית השקוע (22) - לא בוצע.
4. בית הספר (31) והבית שמולו (חלק מבנין 22) - מוצע פתרון המקובל על הדיירים לבעיה של כביש גבוה מהסף, הפתרון ייבדק ע"י המפקח היום ויועבר לתכנון של המתכנן מחר.
5. בבית הסמוך למספרה מצפון (29) שער רחב שלא נפתח, יש למצוא פתרון. מוכנים לקבל חתוך תחתון של השער בתנאי שגובה השער יהיה 1.85 מ', אם אין גובה כזה יש למצוא פתרון אחר.
6. יש להוסיף מדרגה בכניסה לבית של הספר (בין המספרה לבנין 29).
7. המועצה מתחייבת להציב תמרור ב-1 משני צידי ציר הכנסיות. באותו מעמד יסגור הקבלן את המחסום (שיוקם קודם לכן ויישאר פתוח).
8. חמ"ת תורה למתכנן לתכנן חיבור הבית החדש של באסם ספורי (היום שלד) לרחוב. הביצוע עצמי על ידי הדייר באחריות המועצה.
9. יש לתת פתרון למדרגות האכן והבטון בבית חנא וג'ריס סדראן הצלם. יש במקום רעש תכנוני: חלק מהמדרגות תוכננו מאכן, אחרות מבטון, חסר סף לשער הכניסה לבית.
10. בית חדש מס' 25 - חנא גרייב. עקב נסיגת הבנין החדש מקו הרחוב נוצר קיר בטון חשוף בחזית הרחוב, חמ"ת תבדוק אם הקיר הנ"ל בתחום הציבור - יבוצע פתרון אסטטי.

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

- 2 -

11. כבית מס' 28 פורק מעקה ישן, המועצה תגיע להסכמה עם הדיירים על פתרון חדש שיועבר לתכנון.
12. החמ"ת תשקול מחדש עם האדריכל את התוצאה של ציפוי קיר הכנסיה האורתודוקסית באבן, מוצע להוריד האבן הנ"ל או להמשיך את הציפוי דרומה כדי ליצור המשכיות.
13. למועצה אין פתרון לחיבור המזרקה למערכת הניקוז, מבקשים לחבר את המזרקה באופן זמני לביוב. ההצעה תשקל על ידי יועץ מים.

רשם: אביעד שר שלום

העתקים:

מר דוד הרניק, מנכ"ל החמ"ת
מר יוסי זלץ, סמנכ"ל ביצוע, חמ"ת
מר אריה גלר, יועץ הנדסי לחמ"ת
מר מוטי וורד, מפקח
מר דוד כנפו, מתכנן

הח'ן
מכר
צוה

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

תאריך 10.7.96

אל 33

מאת שכול

הנדון: חנוך בנבנים דרכים

תקציב המועד לקנינת בנבנים סדרה ה' : 150,000 ש"ח - 1996
 350,000 ש"ח - 1997
 סכום 500,000 ש"ח

המחלקה המועד ה' סכומים אלה ביקש: תוספת 65,000 ש"ח
 אדלמן 22,000 ש"ח
 סך 87,000 ש"ח
 לשנת 1996.

ה' כ"ב חמ"ז ארבעה וארבעים אלף ושישים
 בשנת חמ"ז כ"ב ארבעה אלף ושישים.

שכול

מ"א

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 10 ביולי 1996
מספרנו: 1924

סיכום דיון ועדת היגוי בנושא תכנון תיירותי בכאוכב

משתתפים:

מר חג' אחמד, יו"ר מו"מ כאוכב
מר עלי אבו סאלח, מהנדס הרשות
אדר' תמי וינר-סרגוסי, אדריכלית נוף
מר קואל איתן, יועץ תיירותי וניהול
מר דסמונד קפלן, אדריכל הפרוייקט
גב' רותי אבידור, רשות לעסקים קטנים
גב' שרון זיו, ממונה על תקציבים, חמ"ת
גב' זהבה גבריאלי, אדריכלית, חמ"ת

אדריכל דסמונד קפלן הציג בפני הועדה את סדר העדיפויות בין הפרוייקטים השונים לתכנון מפורט.

הפרוייקטים העדיפים הינם:

- מסלול הליכה בגרעין הישן
- הכיכר
- בית הבד
- קבר שייח סעיד
- תצפית תל המערות ותצפית המועצה
- רכוזי חניה
- שילוט כללי

עלות התכנון מוערכת בכ- 140,000 ש"ח.

בקשת ראש המועצה הינה לצאת לתכנון מפורט של כל הפרוייקטים לעיל ע"י האדריכל דסמונד קפלן.

הוחלט כי הגב' זהבה גבריאלי והגב' שרון זיו יציגו את בקשת ראש המועצה בחמ"ת לאחר הצגה זו תובא עמדת החמ"ת בפני ראש המועצה.

רשמה: שרון זיו

העתקים:

למשתתפים

מר דוד הרניק, מנכ"ל החמ"ת
גב' נירה פרץ, סמנכ"ל תקציבים, חמ"ת
גב' ליטל ידון, סמנכ"ל תכנון, חמ"ת

החברה

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 10 ביולי 1996
מספרנו: 1929

סיכום פגישה בנושא אעבלין מיום ה- 10.7.96

משתתפים:

מר דוד הרניק, מנכ"ל החמ"ת
מר יואב נדב, יועץ ראש המוע"מ אעבלין
גב' שרון זיו, ממונה על תקציבים, חמ"ת

יואב נדב ביקש כי החמ"ת תשתתף במימון בפרוגרמה לשיקום הגרעין הישן של אעבלין.
בקשתו הינה שהחמ"ת תשתתף במימון כל חלקי הפרוגרמה ולא רק החלקים התיירותיים.

סוכם כי החמ"ת תשתתף באלמנטים התיירותיים הבאים, כאשר המימון הינו 50% חמ"ת
50% מועצה.

א. מדידה פוטוגרמטרית - בעלות של 7,500 ש"ח	ב. סקר מבנה ציבור - בעלות של 5,000 ש"ח
ג. סקר תיירותי כולל הסטורי וארכיאולוגי - בעלות של 32,500 ש"ח	
45,000 ש"ח	

מימון החמ"ת הינו בשיעור של 50%, כלומר בסך של 22,500 ש"ח מול סכום דומה
במימון המועצה.

רשמה: שרון זיו

העתקים:

למשתתפים

גב' נירה פרץ, סמנכ"ל תקציבים, חמ"ת
גב' ליטל ידון, סמנכ"ל תכנון, חמ"ת

שלישי יום
ביום שישי
17

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 13 במאי 1996
מספרנו: 1337

סיכום דיון בנושא המגזר הערבי מיום ה- 12.5.96

משתתפים:

מר דוד הרניק, מנכ"ל החמ"ת
גב' נירה פרץ, סמנכ"ל תקציבים, חמ"ת
מר יוסף אנג'ל, יועץ השר לענייני תיירות כפרית
גב' שרון זיו, ממונה על תקציבים, חמ"ת

1. מר יוסף אנג'ל דיווח לגבי מהלכים שנעשו לקראת שת"פ תקציב מול משרד השיכון במגזר הערבי.

2. מר דוד הרניק עדכן כי הכפרים בהם החמ"ת מעוניינת לבדוק האם קיימת אפשרות לפיתוח תיירותי הינם: כאוכב, עילבון, גוש חלב ומעיליה.
כאשר בשלב מאוחר יותר בכפוף לתקציב, תיבדק אפשרות לגבי ערבה ואעבלין.
בחירת הכפרים הנ"ל נעשתה על סמך הסקר שנעשה במגזר הערבי.

3. מר יוסף אנג'ל הציע כי מהלך הפעולה בכל כפר יהיה כדלקמן:
א. סיור משותף של אנשי החמ"ת, משרד התיירות ומשרד השיכון בכפרים.
ב. הקמת צוות היגוי.
ג. מינוי יועץ לשם הכנת פרוגרמה (מכספי חממות התיירות).
ד. מינוי מתכנן.

4. הוחלט:

א. מהלך הפעולה בכל כפר כפי שהציע מר יוסף אנג'ל מתקבל, למעט מינוי המתכנן שיעשה בכפוף לאישורו של מר דוד הרניק.
ב. ייעשה מאמץ להמשיך את שיתוף הפעולה הפורה מול משרד השיכון.

רשמה: שרון זיו

העתקים: למשתתפים

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

31 מרץ 1996

י"א ניסן, תשנ"ו

0.46
דמי תיכנון

יזומים זרימי
דמי תיכנון
500,000
ליטל ידיו
סמנכ"ל תיכנון
חמ"ת

משרד התיירות
1671
02-04-1996
חברת המסעדות
לכבוד
נירה פרץ
סמנכ"ל תקציבים
חמ"ת

15-01-1996

לידיעה
שלום רב!

הנדון: תיכנון תיירותי בכפרים דרוזים וערביים

עם קבלת תוצאות סקר התיירות הערבית ודיונים שנערכו בעקבותיו עם אנשי משרד השיכון אנו ערוכים לקראת שלב הביצוע.
במהלך חודש מאי יערכו מספר סיורי עבודה בכפרים במגמה להתחיל בתהליך המעשי של בדיקת היתכנות מעמיקה ותיכנון תיירותי של מסלולי-סיור ו/או פיתוח איזורים המתאימים לתיירות בכפרים.
תהליך העבודה יערך לפחות שנה לכן חשוב להתחיל בו לאלתר.
להלן רשימת הישובים הערביים והדרוזים ומצב התיכנון בהם לצורך קבלת החלטות ביצוע:

כפר קמא - גליל תחתון - תיכנון ראשוני בוצע ע"י חממת התיירות היועץ עמנואל אלון המתכנן בצלאל רינות.
יש להקים צוות היגוי מצומצם על מנת להיכנס לתיכנון מפורט.
עוספיה, בית זאן, חורפש, פקיעין - בעבודה

ירבא - נערכת פעולה במסגרת חממת התיירות על בסיס עבודות שבוצעו ע"י משב"ש.

דליה - נערכת פעולה מקיפה של טיפוח יזמים קטנים בתיירות אין כרגע תוכנית לתיכנון ספציפי.

רחניה - במסגרת חממת התיירות גליל עליון נבחנות אפשרויות פיתוח תוך ניצול המסורת הצרקסית.

ערבה, באוכב, עלבון, גוש חלב, רמה, מעליא, כפר יסוף

בישובים אלה נקיים סיורים במהלך החודש הקרוב, כל אחד מהם נבחן בסקר ונימצא מתאים ברמה סבירה לפיתוח.
לכל ישוב נצמיד יועץ מטעם חממת התיירות אחרי הסיור בתאום עם הרשות במהלך העבודה יוכנס גם מתכנן לתמונה עם בחירת המתכנן נקים צוות היגוי מצומצם לכל אחד מהכפרים כדי שנלווה את עבודת התיכנון.
היועץ ימומן ע"י חממת התיירות.
התיכנון ע"י החמ"ת
הביצוע בתאום בין החמ"ת למשב"ש, ואחרים.

דיר אל אסד - נעשתה בדיקת היתכנות ראשונה. נימצא בה פוטנציאל למסלול סיור מענין ביותר בכפר.
כרגע יש צורך לשלב מתכנן שיעבוד עם היועץ, לאלתר.
היועץ עדי רחנטל.

עבלון - קיים צוות היגוי לתיכנון מחודש של הישוב. מטעם המשרד חברה בצוות כרמית קדמי יתכן שנזדקק לסייע בתקציב חלק מהתיכנון.

מגדל אל כרום - כנ"ל דיר אל אסד - היועץ קובי ברנהק.
כפרים אלה נוספים לסחנין, דיר חנא, כפר כנא, אבו גוש, וגסר אזרקה, שבהם אנחנו כבר פועלים.

ישובי סוכב נצרת - ישובים אלה: עילוט, יפיע, איכסאל, ריינה, עין מאהל, משהד, יש לשלב בתוכנית פיתוח נצרת כעורף אכסוני וחניות לעיר.

צוותי ההיגוי לפי הצעתי יורכבו מנציגי הישוב, משרד התיירות, חמ"ת-תיכנון ותקציבים, משב"ש, עמותת התיירות.

תקציבים - לתיכנון הכפרים הערביים, הקציב שר התיירות 500 אלף ש"ח לשנה הקרובה ולשובים הדרוזים מתוך סכ"ה המחויבות שלנו לכפרים אלה סך של כ- 600 אלף ש"ח.
יש לבחון שתוף תקציבי עם משרד השיכון על פי ההבנות שהושגו בדיונים שהתקיימו איתם לאחרונה.

אני מקווה שהחמ"ת תתארגן לקראת פעילות זו ובעת הסיורים שיערכו בקרוב
נהיה ערוכים לקבלת החלטות מעשיות בשטח.

בברכה,

יוסף אנגל (גיוחא)
יועץ השר לענייני תיירות כפרית

העתקים: אלי גונן - מנכ"ל מת"י
דדי הרניק - מנכ"ל חמ"ת
משה ריגל - סמנכ"ל תיכנון ופיתוח
עמית בן יהודה - יועץ השר
נסטור - עוזר השר

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

כ"ח שבט תשנ"ו
18 בפברואר 1996
ת. 96-66280

החברה הממשלתית לתיירות	
דואר נכנס	
19-02-1996	
לידיעה	
28	

לכבוד
דדי הרניק
מנכ"ל חמ"ת

שלום רב !

הנדון: השקעות במגזר הדרוזי
מכתבו של פהמי חלבי-דלית אל כרמל 10/2/96

יש צדק בדבריו של פהמי.
לדעתי עלינו לבחון בסקר קצר ביותר מהם הכפרים המועדפים לפיתוח
תיירותי לפי אותם קריטריונים שבחנו את הכפרים הערבים, בנוסף
לכפרים שבהם אנו כבר עובדים.
סכ"ה ישנם 13 כפרים ועוד כ- 4 מעורבים.

בדליה ועוספיא אנחנו כבר עובדים.
בפקיעין אנחנו מושקעים.
חורפש ובית גאן נכנסים לעבודה בתקופה הקרובה.
את יתר הכפרים צריך לבחון או לקבוע על פי מידת הידע שלנו,
ובתאום עם משרד השיכון שמשקיע בתשתיות במסגרת שיקום שכונות.

אני ממליץ להתייחס לעניין בהקדם ולהשקיע בכ- 2-3 כפרים נוספים סך
של כ- 50 - 100 אלף ש"ח לתיכנון תיירותי.

בברכה

יוסף אנגל (ג'וחא)
יועץ השר לענייני תיירות כפרית

העתקים: עוזי ברעם - שר התיירות
אלי גונן - מנכ"ל משרד התיירות
נירה פרץ - סמנכ"ל תקציבים חמ"ת
משה ריגל - סמנכ"ל פיתוח ממ"י

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 6 בפברואר 1996
מספרנו: 382

לכבוד
מר יוסף אנג'ל
משרד התיירות

א.נ.,

הנדון: מחקר כמותי לפרוגרמה בכפרי הדרוזים בכרמל

1. ביום א' ה- 4.2.96 התקיימה ישיבת עבודה בהשתתפות מר אביעד שר שלום, יוסי קליגר - יועץ כלכלי לחמ"ת, והחתומה מטה.
2. מסקנתנו הינה, שאת הסקר יש לערוך במשך זמן ממושך (שנה לפחות), על מנת לקבל נתונים מהימנים, עליהם ניתן לבסס המלצות ומסקנות. סקר שייערך שבועיים, אינו מהימן ועריכתו אינה תורמת.
3. המלצתנו הינה, לאפשר לערוך סקר לאורך תקופה ארוכה, במידה ואופציה זו אינה ניתנת לביצוע מפאת לוח זמנים דוחק, אנו ממליצים לוותר על עשיית הסקר הכמותי, כיוון שסקר שכזה לא יתרום דבר לעשיית הפרוגרמה.

בברכה,
שרון זילבר
מתאמת פרויקטים

העתקים:
מר דוד הרניק, מנכ"ל
גב' נירה פרץ, סמנכ"ל תקציבים, חמ"ת
מר אביעד שר שלום, מתאם פרויקטים, חמ"ת
מר יוסי קליגר, יועץ כלכלי

מדינת ישראל משרד התיירות
פ ש ו ר ה ת י י ר ו ת
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

ב' שבת תשנ"ו
23 בינואר 1996
ת. 96-66127

לכבוד
חברי סקר פיתוח תיירות בכפרי הערבים בגליל

שלום רב !

לקראת הגשת סקר פיתוח התיירות בכפרים הערביים בצפון הארץ לשר
עוזי ברעם, אני מתכבד להעביר אליך עותק.

בהזדמנות זו אני מבקש להודות לך על תרומתך בהבאת סקר זה לעולם.

ב ב ר כ ה

יוסף אנגל (ג'וחא)
יו"ר צוות ההיגוי

העתקים : שר התיירות - עוזי ברעם
מנכ"ל - אלי גונן
מנכ"ל חמ"ת - דדי הרניק ✓

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

כ"ט טבת תשנ"ו
21 בינואר 1996
ת. 96-66119

א.א.
12/11/96

129

לכבוד
אלי גונן
מנכ"ל
א.נ.

הנדון: תיכנון תשתיות תיירותיות בכפר כמא

כפר כמא הינו ישוב צ'רקסי בגליל התחתון. בעקבות פניה של יו"ר המועצה המקומית מר נאלצ'יק אשמוז נערכה בדיקת היתכנות לפיתוח תיירותי ביישוב. הבדיקה העלתה שיש פוטנציאל לפתח מערכת עסקים קטנים בלב הישן של הישוב (שנשמר בצורה טובה ע"י התושבים), במסלול סיור יחודי. כמו כן נמצא שבכפר מחילות רבות היכולות להיות מקור עניין למבקרים.

אני ממליץ שיוקצה תקציב מיוחד לתיכנון המערך התיירותי בתוך הישוב במהלך 1996 על מנת שיהיה אפשר להיכנס לביצוע ב- 1997 ולכלול בו סקר מחילות. סכ"ה כ- 150 אלף ש"ח.

במקביל התחלנו בתהליך הכשרה מקצועית של היזמים מהכפר המעוניינים לפתח אתרי תיירות קטנים (חדרי אירוח, מסעדות, אומנות מסחר תיירותי ופעילויות תרבותיות יחודיות).

מקווה שנקבל החלטה חיובית בהקדם כדי שנוכל להמשיך במהלך שהתחיל בחממת התיירות.

בברכה,

יוסף אנגל (ג'וחא)
יועץ השר לענייני תיירות כפרית

אני מ'צ'ץ ש'חא י'סין
א'ח'א ק'ו'י'ק'א מ'ח'א א'א'א'ו.
י'י'י'ן
24.1.96

- העתקים: שבי שי - משנה למנכ"ל ויו"ר ויתכנון חמ"ת
דדי הרניק - מנכ"ל חמ"ת
משה ריגל - סמנכ"ל תיכנון ופיתוח, מת"י
שרון זיו - חמ"ת

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

כ"ב טבת תשנ"ו
14 בינואר 1996
ת. 96-66058

החברה הממשלתית לתיירות

דואר נכנס

15-01-1996

לידיעה

לדפוס

לכבוד

חברי ועדת ההיגוי

הנדון: סקר התאמת פיתוח תיירותי בכפרים הערביים

מר ג'לל אבו טומעה	-	בקעה אל גרביה
ד"ר פייסל עזיאה	-	דבוריה, אוניברסיטת חיפה
ד"ר רסם חמיסי	-	כפר כנא
מר מוחמד ריאן	-	יו"ר מ.מ. כבול
מר חילמי כתאנה	-	מרכז יהודי ערבי
ד"ר שוקרי עארף	-	מעיליה
מר משה ריגל	-	סמנכ"ל תיכנון לפיתוח משרד התיירות
גב' נירה פרץ	-	סמנכ"ל תקציבים, חמ"ת
גב' שרון זיו	-	חמ"ת
גב' מירב פלג-גבאי	-	משרד התיירות
עמית בין יהודה	-	עוזר שר התיירות
גב' רות אבידור	-	ידפת
גב' ליטל ידן	-	סמנכ"ל תיכנון, חמ"ת

שלום רב !

הינד מוזמן לטכס הגשת הסקר לכב' שר התיירות עוזי ברעם שיתקיים ביום ג' 30/1/96 בשעה 10:00, באולם הישיבות של עיריית סחנין.

הסקר יוצג בפני הציבור באותו יום בשעה 10:45, בגני סחנין.

בברכה,
יוסף אנגל (ג'וחא)
יו"ר צוות ההיגוי

העתקים: עוזי ברעם - שר התיירות
אלי גונן - מנכ"ל משרד התיירות
דדי הרניק - מנכ"ל חמ"ת
מוחמד רניים - ראש עיריית סחנין

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

ט"ו טבת תשנ"ו
7 בינואר 1996
ת. 96-66033

חברה הממשלתית לתיירות
דואר נכים
10-01-1996
אגף תאום ובקרה משרד ראש הממשלה

לכבוד
אביטל בנדל
אגף תאום ובקרה משרד ראש הממשלה
א.נ.,

הנדון: פרויקטים תיירותיים למגזר הדרוזים

סכ"ה תקציב משרד התיירות למגזר הדרוזי לשנת 1996 מסתכם ב- 6.6 מליון ש"ח.

אחריות לביצוע
התקציב

להל"ן החלוקה לפי נושאים:

חמ"ת	מליון ש"ח	3.5	פקיעין - אכסנית נוער
חמ"ת	מליון ש"ח	0.3	פקיעין - מרכז הכפר
חמ"ת	מליון ש"ח	0.75	חורפיש - מרכז הכפר
חמ"ת	מליון ש"ח	0.75	בית ג'אן - מרכז הכפר
תיירות כפרית	מליון ש"ח	0.2	חממות תיירות
תיירות כפרית	מליון ש"ח	0.04	קורסים לתיירות 2 x
חמ"ת	מליון ש"ח	0.3	עוספיא ציר תיירות-ביצוע
חמ"ת	מליון ש"ח	0.5	תוכנית פיתוח תיירות-דליה + עוספיא
חמ"ת	מליון ש"ח	0.35	תיכנון-לפי החלטות ועדת תיכנון
	מליון ש"ח	6.6	סכ"ה

תוכנית זו אושרה ע"י החמ"ת והנהלת משרד התיירות.
חלקה נמצא בביצוע כבר עתה.

בכבוד רב,

יוסף אנגל (ג'וחא)
יועץ השר לענייני תיירות כפרית

העתקים: אלי גונן - מנכ"ל מת"י
דדי הרניק - מנכ"ל חמ"ת
משה ריגל - סמנכ"ל תיכנון ופיתוח
שרון זיו - חמ"ת

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 19 בדצמבר 1995
מספרנו: 4110

אל : דדי
מאת: שרון

הנדון: סקר במגזר הערבי

מטרת הסקר הינה לקבוע אילו כפרים במגזר הערבי, בשלים לפיתוח תיירותי.

להלן שיטת הסקר:

הסקר חולק לשני שלבים, כאשר בכל שלב הוצבו 4 קריטריונים לבחינה, המהווים "מסגרת" לקראת השלב הבא.

שלב א'

שלב זה חולק לשני חלקים א', ו- ב'.

חלק א' - מתוך רשימה התחלתית של 78 כפרים סוננו, ע"פ ידע קודם של הסוקרים, 26 כפרים ונותרו 52.

חלק ב' - 52 הכפרים שנותרו ברשימה נבדקו ע"י הסוקרים (בסקר פיזי), ע"פ 4 קריטריונים שנבחרו בוועדת ההיגוי:

1. המצאות על ציר תיירות.
2. קיומם של אלמנטים הסטוריים, תרבותיים, פולקלוריסטיים ביישוב.
3. נכונות הרשות המקומית להשקיע בפיתוח התיירות ביישוב.
4. מצב תשתיות היישוב.

כל קריטריון קיבל משקל שווה בציון הסופי של כל כפר.

נסיום שלב ב' נותרו 37 כפרים והם:

26. עילבון	14. כאבול	1. אכסאל
27. עילוט	15. כאוכב-אל-היג'א	2. אעבלין
28. עין מאהל	16. כפר יאסיף	3. ביר אל מכסור
29. עראבה	17. כפר כנא	4. בענה
30. ערערה	18. כפר מנדא	5. ג'דידה - מכר
31. פקיעין	19. כפר קרע	6. ג'סר א-זרקא
32. פורידיס	20. מע'אר	7. ג'יש (גוש חלב)
33. ראמה	21. מג'ד אל כרום	8. דבוריה
34. שיבלי	22. מעיליא	9. דיר אל אסד
35. שעב	23. משהד	10. דיר חנא
36. ריינה	24. נחף	11. טובא - זנגריה
37. טרעאן	25. סחנין	12. טמרה
		13. יפיע

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

שלב ב'

בשלב זה נבדקו 37 הכפרים הנותרים ע"פ 4 קריטריונים נוספים:

1. נכונות התושבים לפיתוח תיירותי.
2. מצב סטטוטורי של היישוב.
3. שילוב בן דתי.
4. אפשרויות פיתוח מערכת אכסון בכפר.

כל קריטריון קיבל משקל שונה בשיקול הציון הכללי לכל כפר ע"פ הפירוט הבא:

קריטריון 1	- 50%
קריטריון 2	- 16%
קריטריון 3	- 16%
קריטריון 4	- 18%

לאחר בדיקת קריטריונים אלו, שילבו הסוקרים את תוצאות שלב זה עם שלב א' כדי לבדוק את כל 8 הקריטריונים לגבי הכפרים. לאחר פעולה זו התקבלה רשימה של 10 כפרים המתאימים ביותר לפיתוח תיירותי.

הכפרים הינם:

1. כפר כנא
2. כאוכב אבו אל היג'א
3. סחנין
4. ג'וש
5. יפיע
6. עילבון
7. דיר חנא
8. ראמה
9. טובה זנגריה
10. עראבה

הסוקרים הציגו רשימה נוספת בה נלקח בחשבון שיקול של שיתוף פעולה אזורי.

1. כפר כנא
2. סחנין - כאוכב אבו אלהיגיא
3. עראבה - דיר חנא
4. ג'יש
5. עילבון - מע'אר
6. סומה - פקיעין
7. טובה - זנגריה
8. מעיליא
9. כפר יסיף - ג'דידה - מכר
10. בענה - מג'יד אל כרום - דיר אלסאד

* רצ"ב רשימת 37 הכפרים שנותרו בחלק ב' של הסקר המחולקת עפ"י סוג הפיתוח
התיירותי המומלץ בהם, כאשר י"פ מציין כפרים המתאימים לפיתוח תיירות
ביזמות פרטית ות"ת מציין כפרים המיועדים לפיתוח תכסית תיירותית בגרעין
הכפר.

* רצ"ב פירוט הקריטריונים על פיהם נערך הסקר.

* רצ"ב פירוט הקריטריונים לגבי אעבלין.

הערה: - המלצת הסוקרים לגבי אעבלין הינה לפיתוח תיירותי - ע"י עידוד יזמויות
פרטיות ולא ע"י פיתוח תכסית תיירותית בגרעין הכפר.

שם הכפר	נפה	תושבים	היבט מודגש מומלץ	ניקוד עבור קריטריונים קודמים (100 נקודות)	ניקוד עבור קריטריונים נוספים (100 נקודות)	ציון סופי (ממוצע משוקלל) 100 נקודות	מיקום (בין 1 ל-35)
1. כפר כנא	25	11500	ת"ת	90	67	79	1
2. כאוכאב אבו-אל-היג'א	24	2060	י"פ	75	80	78	2
3. סח'נין	24	17300	ת"ת	70	84	77	3
4. ג'יש	21	2130	ת"ת	75	72	74	4 - 5
5. יפיע	25	10700	נצרת	90	58	74	4 - 5
6. עילבון	22	3020	ת"ת	70	75	73	6
7. דיר חנא	24	5760	ת"ת	75	66	71	7
8. ראמה	24	6290	ת"ת	75	63	69	8
9. טובה - זנג'יה	21	3280	י"פ	65	70	68	9 - 10
10. עראבה	24	12900	ת"ת	75	61	68	9 - 10
11. מעליא	24	2130	ת"ת	60	71	66	11
12. עילוט	25	4260	נצרת	65	63	64	12
13. כפר יאסיף	24	6460	ת"ת	65	60	63	13 - 14
14. משהד	25	4780	י"פ	85	40	63	13 - 14
15. סמרה	24	17400	י"פ	75	49	62	15 - 17
16. בענה	24	4820	י"פ	65	58	62	15 - 17
17. שיבלי	23	3230	י"פ	70	53	62	15 - 17
18. מג'ד אל-כרום	24	8180	ת"ת	75	43	59	18
19. זבורייה	23	5650	י"פ	80	34	57	19
20. ג'סר א-זרקא	32	7180	י"פ	60	47	54	20 - 22
21. דיר אל-אסד	24	5900	ת"ת	65	43	54	20 - 22
22. כפר מנדא	24	9590	י"פ	70	37	54	20 - 22
23. אעבלין	24	7660	י"פ	55	50	53	23
24. איכסאל	23	7360	י"פ	70	34	52	24
25. ג'דידה - מכר	24	11800	י"פ	60	34	47	25 - 26
26. נחף	24	6520	י"פ	70	24	47	25 - 26
27. ב'ר אל-מכסור	24	4780	י"פ	60	29	45	27 - 30
28. כאבול	24	6480	י"פ	60	29	45	27 - 30
29. ערעה	32	10100	י"פ	50	39	45	27 - 30
30. פורידיס	32	7150	י"פ	65	24	45	27 - 30
31. סרעאן	25	7750	ת"ת	35	52	44	31

שם הכושר	נפה	תושבים	היבט מודגש מומלץ	ניקוד עבור קריטריונים קודמים (100 נקודות)	ניקוד עבור קריטריונים נוספים (100 נקודות)	ציון סופי (ממוצע משוקלל) 100 נקודות	מיקום (בין ז ל- 35)
32. כפר קרע	32	9720	י"פ	55	29	42	32 - 34
33. עין מאהל	25	7050	נצרת	60	24	42	32 - 34
34. שעב	24	4030	י"פ	65	19	42	32 - 34
35. ריינה	25	10000	י"פ	50	27	39	35

שם היישוב: אעבלין

המצאות על ציר תיירות:

כביש ראשי שפרעם-משגב (ציר שפרע - צומת אחיהוד)

מצב תשתיות היישוב:

- חשמל - יש תאורה בכל הכבישים
- מים - מערכת סדירה
- טלפון - מערכת טלפון סדירה, 4 מוקדי טלפונים ציבוריים
- כבישים - מערכת הכבישים לא במצב טוב.

נכונות הרשות להשקיע בפיתוח תיירות ביישוב:

רוב חברי המועצה מעוניינים בפיתוח התיירות. גם חברי האופוזיציה אינם מתנגדים על רקע דתי/פוליטי כלשהו. יש תוכניות להקמת מרכז תיירותי-מסחרי, שיפוץ מבנים עתיקים ופיתוח כחניות פולקלור, פיתוח התשתית בכפר. התיירות תתמוך בכלכלת הכפר. התיירים ידרשו ללבוש צנוע והתנהגות הולמת.

קיום אלמנטים היסטוריים, תרבותיים, פולקלוריסטיים וכו':

- מרכז מריים "בוארד"
- שתי כנסיות
- מסגד מימי דאהר עומר
- בית אלחנאן מוסד
- מוסד דאר אלסלאם
- מעונות עתיקות
- מערכת מסתור מימי בית שני
- שרידי מצודה צלבנית וחומה
- תצפית במרכז הכפר לכיוון הים
- "אבלים"

שם היישוב: אעבלין

שילוב בין דתי:

מוסלמים - 50%

נוצרים - 50%

אין יריבות דתית בכפר.

בכפר שלוש משפחות עיקריות.

מצב סטטוטורי של היישוב:

מועצה מקומית.

קיימת תוכנית מתאר מאושרת.

אין שטחים מוקצים לתיירות.

נכונות התושבים לפיתוח תיירותי:

כ - 80% מהתושבים עובדים מחוץ ליישוב.

גישתם למבקרים מבחץ פתוחה וכן גישתם ללבוש חשוף. אנשי הדת, אנשיו של האימאם, פתוחים גם הם למבקרים.

בכפר יזמים עסקיים מעטים והעובדה שאין הקצאה סופית לאיזור תעשייה מקשה על פיתוח תיירותי - מסחרי.

עדיין לא פנו יזמים בהקשר ליוזמות תיירותיות.

אפשרויות פיתוח מערכת אכסון בכפר:

א. מצב קיים

אין כיום מקומות אכסון ביישוב.

יש מסעדה - אולם אירועים: גני אעבלין.

ב. תחזית לעתיד

עד היום אין ציפיות מיוחדות מנושא התיירות ולא בוצעה הערכות בנושא.

לא בוצע תכנון כלכלי/תיירותי ביישוב.

נכונות הכפר/המועצה לשיתוף פעולה במסגרת איזורית

אין יתרון לשיתוף פעולה איזורי.

פירוט מרכיבי שמונת הקריטריונים המרכיבים את "סקר פיתוח תיירות בכפרים ערבים בצפון"

1. מצב תשתיות היישוב

לגבי הנושאים הבאים נבדק - מה מצבם כיום ביישוב? האם יש תוכניות לשיפור?
והאם בוצעו שיפורים בתקופה האחרונה? :
טלפון, ביוב וניקוז, חשמל, מים, מערכת כבישים ותאורת כבישים, מדרכות וכד'.
ככל שרמת התשתיות טובה יותר - כך ניתן ניקוד גבוה יותר.

2. המצאות על ציר תיירותי

נבדקו צירי התיירות שלידם ממוקם היישוב, אם בכלל.
ככל שרבה הקרבה לציר תיירות וככל שרבים צירי התיירות אליהם קרוב היישוב -
עלתה רמת הניקוד שקיבל.

3. נכונות הרשות להשקיע בפיתוח תיירות ביישוב

נבדקו בשיחות עומק עם נציגי הרשויות המקומיות: מודעות, עמדות, נכונות לפעול,
חששות ותסכולים, התנגדויות של האופוזיציה, צרכים ובעיות, יוזמות, פעילויות
קיימות ותוכניות בנושא פיתוח התיירות ביישוב.
בהתאם להתרשמות הכוללת, לגבי נכונות הרשות להשקיע בתיירות, ניתנו הנקודות
ליישוב בסעיף זה.

4. קיום אלמנטים היסטוריים, פולקלוריסטיים, תרבותיים וכד'

במהלך הביקורים ביישובים והסיורים ביישובים עם נציגי הרשויות נערכה "רשימת
מצאי" של האתרים הקיימים בכל יישוב. ככל שמספר האתרים רב יותר, מצבם
הפיסי טוב יותר, רמת העניין (ההיסטורי, דתי, ארכיאולוגי, נופי וכד') רבה יותר - כך
קיבל היישוב ניקוד גבוה יותר.

5. שילוב בין-זתי

בקריטריון זה נלקחו בחשבון שני פרמטרים עיקריים:

- א. מספר הדתות המיוצגות באופן משמעותי בכפר. על כל דת נוספת - ניתן ניקוד נוסף.
- ב. היחסים בין הדתות בכפר. שקט, שילוב ושיתוף פעולה - הוספו נקודות. מתח ויריבות בין דתות - מנעו הוספת נקודות.

6. נכונות התושבים לפיתוח תיירות

בקריטריון זה, שהוא מורכב ובעל משמעות קריטית לנושא פיתוח התיירות ביישוב, נלקחו בחשבון מספר רב יחסית של פרמטרים:

גורמים המשפיעים על פתיחות לזרים ורמת הפתיחות למבקרים

- א. רמת ההשכלה ביישוב - אחוז המסיימים לימודי תיכון, אחוז האקדמאים וכד'. פרמטר זה מצביע על פוטנציאל לפתיחות למבקרים בני עמים ודתות שונים מהמוכר והידוע בכפר.
- ב. רמת המועסקים מחוץ ליישוב - גם פרמטר זה מצביע על פוטנציאל לפתיחות למבקרים בעלי מאפייני התנהגות השונים מהמוכר והידוע בכפר.
- ג. תדירות הביקורים של מבקרים ביישוב ותגובת התושבים למבקרים מבחוץ ולהרגלי התנהגות ולבוש "מערביים" ו"מתירנים" יחסית.
- ד. יחס אנשי הדת, נציגי הדתות השונות, למבקרים ולהרגלי התנהגות ולבוש "מערביים" ו"מתירנים" יחסית.

גורמים הקשורים ליזמות עסקית ותיירותית - נכונות לבצע ויכולת ממשית להוציא לפועל יוזמות בתחום התיירות

- ה. יזמים עסקיים ביישוב - האם קיימים? ובאיזה תחום פועלים?
- ו. יזמים תיירותיים ביישוב - האם קיימים? באיזה פרויקטים עוסקים? האם היו פניות שטרם מומשו בתחום זה? האם יש יכולת ונכונות להשקעה?
- ז. יוזמות תיירותיות ביישוב - האם קיימות ופועלות? האם מקבלות תמיכה של תושבי הכפר?

7. מצב סטטוטורי של היישוב

בקריטריון זה נלקחו בחשבון שני פרמטרים עיקריים:

- א. מעמד מוניציפלי של היישוב - מועצה, עיר וכד'. מכיון שכמעט ולא נמצא הבדל בין היישובים בפרמטר זה - לא ניתן עליו ניקוד, אלא רק נרשם המצב לגבי כל יישוב.
- ב. מצב תוכניות המתאר של היישוב - האם יש תוכניות מתאר? האם הן מעודכנות? האם הוגשו תוכניות חדשות? ובעיקר - האם תוכניות המתאר של היישוב, במידה וקיימות, כוללות ייעוד שטחים לתיירות? הניקוד כלל התייחסות לקיום תוכניות מתאר, למידת עדכון ואישורן ובעיקר להקצאת שטחים לתיירות.

8. אפשרויות פיתוח מערכת אכסון בכפר

בקריטריון זה נלקחו בחשבון שני פרמטרים עיקריים:

- א. האם קיימים מוקדי הלנה והסעדה ביישוב כיום? מה רמתם ואיכותם? מה מספרם? האם יזמיהם ומפעיליהם תושבי היישוב או יזמים ומשקיעים חיצוניים?
- ב. האם יש ציפיות מענף התיירות כענף כלכלי?
- ג. האם יש תוכניות לפיתוח מוקדי אכסון ו/או הסעדה ומי הם היזמים?
- ד. מידת ההתאמה של היישוב (נוף, תשתיות, תגובת התושבים וכד') לפיתוח אכסון. נושא זה קיבל התייחסות מועטה יחסית בקריטריון זה, מכיון שנבדק כבר בקריטריונים קודמים. עם זאת לא ניתן היה להתעלם ממנו לחלוטין בקריטריון זה.

مجلس عبلين المحلي

بريد عبلين - منطقة ١٢ - ٣٠٠

تلفون ٨٦٦٥٩٤ - ٠٤

تلفون ٨٦٦٢٣٦ - ٠٤

تلفون ٨٦٦١١٢ - ٠٤

המועצה המקומית אעבלין

דאר עבלין מיקוד 30012 טל. 866594-869239-869912 04

051-743651-02

050-236780

כ"ה בכסלו התשנ"ו
18 בדצמבר 1995
סימוכין: 0676

נושאים לפגישת עבודה עם דדי הרניק
בתאריך 19 בדצמבר 95 בכנסת

(1) מר' דדי הרניק
מנכ"ל חמ"ת
ירושלים

במעמד:

(2) ח"כ סאלח סלים
ראש המועצה המקומית
אעבלין

(3) מר יואב נדב
יועץ ראש המועצה לפיתוח

הנושאים:

1. השתתפות משרד התיירות בשיקום גרעין הכפר העתיק (מצ"ב מכתב פנייה)
הכולל בתוכו:

מסגדים (שיחזור מבנה)
כנסיות (שיחזור מבנה)
בית הבד העתיק
חומות הישוב

2. הקמתם של חדרי אירוח או מוטל דרכים ו/או אכסנית נוער כהכנה.

3. שיקום אתר קדוש לנצרות "מרים בוורד" המשמש מוקד לעולי רגל לנצרות
ומוכר על ידי מוסדות האפיפיור, יש להכינו במסגרת שילובו בפרוייקט
נצרת 2000.

مجلس عبلين المحلي

بريد عبلين - منطقة ٣٠٠١٢

تلفون ٨٦٦٥٩٤-٤

تلفون ٨٦٦٢٢٩-٤

تلفون ٨٦٩١٦٢-٤

המועצה המקומית אעבלין

דאר עבלין מיקוד 30012 טל. 04-869912-869239-866594

כ"ה בכסלו התשנ"ו

18 בדצמבר 1995

סימוכין: 0760

לכבוד
מר' דדי הרנינג
מנכ"ל חמ"ת
ירושלים

אדון נכבד ,

הנדון: שיקום גרעין הישוב העתיק.

=====

1. הישוב אעבלין בסיועו של משרד האוצר מבקש לבצע פעולות שיפוץ ושיקום גרעין הכפר העתיק בעל רקע הסטורי בהיקפים ובממדים הנדרשים לפי הפירוט להלן, לאור סיורו של כבוד השר בישובינו בו הביע השר נכונות לפיתוח גרעין הכפר העתיק עלות התכנון המוצעת בפרוגרמה המובאת להלן סעיף 4.

יש לציין כי להבדיל מישובים אחרים שתחום פעולתיכם עסק בו עד כה. ישוב זה בן אלפי שנים עם מורשת היסטורית מזרחית ומסורתית, למרות המצב הכלכלי והנחשלות של הישוב הן בקרב האוכלוסיה, והן בקרב מערך התכנון הכללי, גרעין הישוב העתיק ביחודו יוצר רקמה אורבנית יחודית הכוללת בתוכן סביבה היסטורית עשירה ביופיה.

2. מדיניות השיקום חייבת להיות זהה לאורחות חייהם של התושבים וליצור

התאמה בין אורחות החיים המתחדשים מחד, ובין הסביבה הבנויה הישנה. תוך שימור מבנים אלו כולל סיגנונו ההיסטורי ללא הריסה ובניה מחדש.

.../.

مجلس عبلين المحلي

بريد عبلين - منطقة ٣٠٠١٢

تلفون ٨٦٦٥٩٤-٤

تلفون ٨٦٦٢٣٦-٤

تلفون ٨٦٦١٦٢-٤

המועצה המקומית אעבלין

דאר עבלין מיקוד 30012 טל. 04-869912-869239-866594

3. תהליך השיקום על מנת לשקם את המתחם הישן יש צורך ראשוני בהתאם לסיכום

בעדכון ותכנון מחדש של המצב הסטורי כולל ביצוע סקרים ומבדקים לקבלת נתונים כגון:

- א. סקר מבנים פיזי.
- ב. סקר סוציו-אקונומי.
- ג. סקר מבני ציבור.
- ד. סקר מצב תשתית.
- ה. סקר תיירותי.
- ו. צילום אווירי.
- ז. מדידה פוטוגרמרית.

הנתונים הקיימים כיום אינם כלי מספיק לפתרון כלל הבעיות הפיזיות, האסתטיות והחברתיות.

תהליך השיקום מחייב יפעל במקביל לתהליך התכנון והעצוב של האתר וילווה כל העת בהטית אוזן קשבת לתושבים. ולהבטיח בזאת כי התכנון הסופי יענה למטרות האמיתיות לישום התכנית בכללותה עם רמת אפקטיביות גבוהה.

תוצאותיהם של סקרים ומבדקים הללו יהוו מוצר עיקרי חשוב למאמצו השיקום, תוך יצירת כלים אשר יוכלו לשמש בעתיד את הגופים הציבוריים והממסד בראשו לתמונת מצב מעודכנת.

לסיכום:

עיקר התוכנית הינו נסיון להתמודד לא רק עם השיקום הפיסי של גרעין הישוב אלא אף לספל בהיבטים החברתיים, תרבותיים, וחינוכיים לרווחת התושבים.

.../.

המועצה המקומית אעבלין

דאר עבלין מיקוד 30012 טל. 04-869912-869239-866594

4. להלן רשימת תכנון הראשוני שסוכם עליהם בפגישתינו עם אומדנים מדוייקים.

א. מדידה פוטו-גרמטרית תבוצע בקנה מידה 1:250 מבוצע מצילום אוויר חדש הכולל: דרך אספלט, דרכי עפר, מבנים, גדרות, צמחיה, ואדיות, מצוקים עמודי חשמל טלפון ועוד.

בעלות של: 15,000 ש"ח.

ב. טיסת צילום + 5 הגדלות בעלות של: 3,950 ש"ח.

ג. סקר מבנים פיזי בעלות של 30,000 ש"ח.

ד. סקר סוציאקונומי לגרעין הכפר בעלות של 27,000 ש"ח.

ה. סקר מבני ציבור בעלות של 5,000 ש"ח.

ו. סקר תשתיות בעלות של 23,850 ש"ח.

ז. סקר תיירותי כולל הסטורי ארכיאולוגי 32,500 ש"ח

סה"כ עלות התכנון הרעיוני ראשוני כולל הממצאים סעיף א-ז בעלות כללית של 137,300 ש"ח.

הערה:

- * מחיר זה אינו כולל מע"מ.
- * אומדן זה הינו סופי לביצוע.

5. בתהליך ביצוע הפרוייקט שלב משא ומתן עם התושבים ליצירת מערכת אמן ומוטוביציה לתכנית של שיפוץ עצמי בה ינתנו לדיירים תכנית לביצוע, יעוץ הנדסי ואפשרות למתן הלוואות ומשכנתאות מיוחדות את העבודה יבצעו אנשי מקצוע או לחילופין ביצוע עצמי כאשר המגמה לבצע הריסות של מבנים מסוכנים למגורים ושיקום הקיים החדרת התודעה לערכים ארכיטקטוניים כגון שמוש באבן איפול בקשתות וגגון רעפים, והכוונה להגדלת שטח המחיה בתנאים האפשריים.

בסוחני כי בשיטה של "שיקום ממוסד" תהיה שליטה מלאה על איכות ביצוע השיקום והשימור מחד, ומאיזן מעורבות נמוכה של הדיירים.

.../.

مجلس عبلين المحلي

بريد عبلين - منطقة ٣٠٠١٢

تلفون ٨٦٦٥٩٤-٤

تلفون ٨٦٦٢٣٩-٤

تلفون ٨٦٩١٩٢-٤

המועצה המקומית אעבלין

דאר עבלין מיקוד 30012 טל. 866594-869239-04-869912

לסיכום:

העלאת רמת החיים ביישוב מחייבת להפוך את המכוער ליפה ואת הרע לטוב
דבר זה מצריך אותה לבצע ניתוחים והשתלת אברים שונים ביישוב כאשר השיא
המיוחל הינו שיקום השכונות שיפעלו בלב הישוב באופן בריא ומסוגנן לצורך כך
פרוייקט השיקום של הישוב הינו תנאי הכרחי וסיכוי יחידי להתפתחות הישוב
אעבלין ותוצאותיו תלויה באופן הביצוע.

7. הטקטיקה המומלצת:

- א. יצירת תנאים שיעודדו את התושבים ופיתוח מוטיבציה להצטרפות לתהליך.
 - ב. יצירת תנאים שיקלו על המצטרפים את ממוש יעדי השיקום.
 - ג. יצירת תנאים שיאלצו את אלה שלא גילו עניין להצטרף לתהליך (עקב השיקום הכללי).
- הערה:** להערכתי יש להקים צוות "שכנוע" הכולל נציגות מהישוב, מהמימסד, ואנשי מקצוע שונים.

בטוחני כי בכוחות משולבים נצליח לגשת לפרוייקט בהקדם תחת הכותרת:

" סיפוח במקום קיפוח "

בתודה מראש

ח"כ סאלח סלים
ראש המועצה

חיפה, כ"א באדר ב' תשנ"ה
23 במרץ 1995

לכבוד
פרופ' שמעון שטרית
שר לעניני דתות
הכלכלה ותכנון.

אדון נכבד,

הנדון: סכום ישיבת עבודה באעבלין.

בהמשך לישיבה שהתקיימה בכנסת בראשית ינואר ש.ז. עם שר הכלכלה והתכנון פרופ' שמעון שטרית, ח"כ סאלח סלים ראש המועצה המקומית אעבלין, יואב נדב יועץ המועצה לפיתוח, ומנכ"ל הרשות לפיתוח הגליל מר שלום רובין. הינחה השר את מנכ"ל הרשות לפיתוח הגליל לקיים פגישה עם הצוות המקצועי ולבחון קדום הנושאים שהועלו לדיון, הנני להביא לידיעתך סיכום פגישת עבודה שהתקיימה באעבלין עם היועץ לפיתוח של המועצה וסגן ראש המועצה ומנכ"ל הרשות.

סוכם:

1. הוחלט להשתתף עם מפע"ס בדו"ח אבחון ומעורבות במועצה המקומית אעבלין.

2. הוחלט לסייע למועצה המקומית אעבלין במימון הכנת תוכנית אב כללית לשוב תוך דגש על תכנון שיקום גרעין הכפר העתיק.

הרשות לפיתוח הגליל ענינה את מפע"ס בפרוייקט. משרד השיכון כבר העמיד לצורך קדום התוכנית סך של 60,000 ש"ח. מנכ"ל הרשות מר רובין שלום קבל על עצמו לגייס גם את תמיכת משרד הפנים לנושא. תוכנית מגובשת תובא לאישור מנהלת הרשות לפיתוח הגליל בהקדם.

בכבוד רב,
רובין שלום
מ נ כ " ל

העתק:

ח"כ שלמה בוחבט - יו"ר מועצת הרשות לפיתוח הגליל.
ח"כ סאלח סלים - ראש המועצה המקומית אעבלין.
מר מנחם אריאב - יו"ר מנהלת הרשות לפיתוח הגליל.
משתתפים.

ידוא (א)

רחוב הכניקים 4
חיפה 33261
טל: 04-516154
פקס: 04-516153
בנין הסוכנות היהודית
רחוב הפלמ"ח
תל: 1142, צפת
טל: 06-978222
טל: 06-978123
פקס: 04-516153

האגודה לתרבות הדיור לשכת המנהל הכללי

כ"ב בטבת תשנ"ה
25 בדצמבר 1994
מר/57777

לכבוד
מר בינימין בן אליעזר
שר הבינוי והשיכון

הנדון: שיקום גרעון הישוב העתיק המועצה המקומית אעבלין

מכיוון שהועבר אלי ע"י משרדך לטפל ולבדוק את חנושא, ולהמליץ בפניך על דרכי הפעולה.

גרעין הישוב ותהליך שיקומו מצריכים כדיקה של מספר תחומים על מנת לתת תשובות חולמות לפתרון בעיות השיקום הפיזי, החברתי והתיירותי.

בשלב ראשון עריכת סקר מבני פיזי, סקר סוציאקונומי, סקר מבנה ציבור, סקר תשתיות וסקר תיירותי, היסטורי וארכיאולוגי.

עלות התכנון הרעיוני הראשונית כפי שהועברה על ידנו ע"י חברת "מידב" המועסקת ע"י הרשות המקומית עומדת על 137,000 ש"ח.

על מנת שנוכל להכיא בפניך תוכנית מוגמרת עם אומדן עלויות מדויק מוכנה האגודה להשתתף בחלק מעלות הסקר, ובתנאי שהמועצה המקומית, משרד התיירות, משרד הפנים השתתפו בעלות הכוללת של הסקר.

השתתפות האגודה תהיה מותנית בהחלטתך העקרונית והן בהשתתפות הכספית של חגופים האחרים.

בבדיקה ראשונית, כפי שחובא לידי בפרוייקטים המתוכננים, אומדן התקציב עומד על סך כ - 7,000,000 ש"ח, בתוכנית רכ שנתית, אומדן זה הינו אומדן חלקי בלבד, המתייחס רק לאותם הדברים הניתנים למדידה באומדן התכונות, ותימכורו בהתאם לתמחיר בשוק החופשי.

על כן אבקשך להנחותי באם להיכנס לבדיקת חנושא לעומקו ולהכיא לפניך תוכנית מוגמרת.

בכבוד רב,

שמעון אגון
מנהל האגודה

15.3.95

טיכום פגישה בין שר הבינוי והשיכון לבין ראש מ.מ. אעבלין
מיום 27.2.95

משותפים:

ח"כ סאלח סליט - יו"ר חמועצה
מר ישראל שוורץ - מנכ"ל המשרד (כפועל)
מר שמעון אלון - מנכ"ל האגודה לתרבות הדיור.
מר עוזי שמיר - מנהל מחוז הגליל משב"ש
מר אבנר רובינשטיין - מנהל מחוז הצפון - ממ"י
מר איתן לחובסקי - ס. מנהל אגף פרוגרמות

1. הקציב פיתוח 1995

א. מאושר סך של 550 אלף ש"ח לעבודות פיתוח
בישוב בכפוף למיגבלות התקציב ולסדרי
העדיפויות.

ב. טיפול עוזי שמיר.

2. שיקום גרעין הכפר

א. האגודה חממן ביצוע סקר בישוב עד לסך של 60
אלף ש"ח ובתנאי שמשרדים אחרים ישחזרו
במימון.

3. מבנה רב-תכליתי
החלטה

א. מנהל מחוז הגליל משב"ש יגיש מטמך מפורט לשר
על עלויות הפונקציות הציבוריות במבנה
הרב-תכליתי.
ב. טיפול: עוזי שמיר.
ג. ביצוע: 30.4.95

ישם: מלחם ג'מאל
יועץ השר

העתק: אגף מעקב ובקרה.

220 - 050 - 306799

WETA [020 - 247222
03 - 6561946

14. 03 - 5627565 | 7

6456642

מחיר
למכירת ארבע

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

תאריך 26.12.95

אל 33

מאת שרון

הנדון: סקר במגזר הדיור

1. 40,000 דולר נוספת שווייץ באספקת תכנון.

2. למחר מדינת סקרים בשל "תכנון"

ה- output של "תיקון" כולל 2 מאמרים:

(א) תמצית ומסקנות יתבטלות - 10 השנים הבאות
במלגה התיירות.

(ב) העלויות לפיתוח בתחומים הבאים:

- שכלל תחילת (מסלולי אולם, תחנת מים, אולי אולם (כד))
- ונסמן (באופן)
- מספר (מסלולי תחילתים) (מסלולי תחילתים) (כד)
- גשית (מסלולי תחילתים) (מסלולי תחילתים) (כד)
- שלוק (מסלולי תחילתים) (מסלולי תחילתים) (כד)

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 18 בדצמבר 1995
מספרנו: 4085

לד
אלה
הנה"ח
מאת: נירה פרץ

אל : הנה"ח
מאת: נירה פרץ

הנה"ח
מאת: נירה פרץ
מספר: 4085
תאריך: 18.12.95
קניין: 20.12.95

הנדון: הוראת תשלום ודברי הסבר - פרוגרמה תיירותית לכפרי הדרוזים בכרם

1. אבקש להכין המחאה על סך של 12,000 ש"ח (שנים עשר אלף שקל בלבד), לפקודת מרקטסט.
2. סכום זה הינו תשלום ראשון בגין חתימה על הזמנת העבודה.
3. רצ"ב חשבונית עסקה מס' 170. החשבונית הינה על סכום גבוה יותר, כיוון שהינה 30% מסך של 50,000 במקום מסך של 40,000, כפי שמצויין בהזמנת העבודה. עם קבלת חשבונית מעודכנת, נעבירה להנה"ח.
4. נא לחייב סעיף בדיקת יתכנות.

בכרם,
נירה פרץ
סמנכ"ל תקציבים

העתקים:

מר דוד הרניק, מנכ"ל החמ"ת
גב' שרון זיו, מתאמת פרויקטים, חמ"ת

א"י
25/11/95

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 20 בנובמבר 1995
מספרנו: 1589

אל: דוד הרניק, מנכ"ל

מאת: שרון זיו

דו"ח מנהלים בנושא - דו"ח התקדמות שנתי שיוויין ושילוב

מטרת הדו"ח הינה בדיקת התקדמות יישום קווי היסוד של הממשלה הנוגעים לערבים אזרחי ישראל.

בתחומים שונים (משרדים שונים) קצב יישום קווי היסוד שונה. בתחומים שהינם באחריות משרד הפנים, החינוך, התרבות והספורט, המוסד לביטוח לאומי, העבודה והרווחה ומשרד הבריאות, חלה התקדמות משמעותית, ואילו בתחומים אשר באחריות משרד הדתות, משרד השיכון ומשרד התעשייה והמסחר לא חלה תפנית של ממש.

נשאלת השאלה מדוע קיימת שונות זו בין המשרדים השונים?

כותבי הדו"ח טוענים כי בתחומים הנתונים בלעדית באחריותו של משרד אחד היה קל יותר להתקדם משמעותית. כמו-כן טוענים שאילו משרדי החקלאות, השיכון והתעשייה והמסחר היו עורכים סקר צרכים במגזר הערבי, תוצאות הישום בהם היו טובים יותר.

בעיה נוספת, הינה מגמת משרד הפנים להעברת סמכויות החלטה לייזום לידי הרשות המקומית. כאשר המועצות אינן יוזמות לרוב לא נעשה דבר בתחום שיפוטן, על כן היכולת הניהולית של הרשות חשובה ביותר. רוב הרשויות הערביות חסרות נסיון בניהול אפקטיבי ואין בהן כח אדם מיומן, מצב זה מאפיין בדו"ח את היישובים הזקוקים ביותר לקידום ולפיתוח.

בשנת התקציב 1995 הקצתה הממשלה סכום הגבוה פי 2.5 מהסכום שהוקצה בשנת 1992 לטובת המגזר הערבי.

לגבי משרד התיירות: הדו"ח טוען כי למרות ההשקעות הרבות ופתיחת תממות התיירות האזוריות ליזמים ערבים, אין הענות ניכרת מצד האוכלוסיה. בתשובה לטענה זו ע"י דוברת משרד התיירות, נאמר כי קיים חוסר ביכולת להתארגן וחוסר ביזמים לפרוייקטים תיירותיים כגון השקעות בבניית בתי מלון כדוגמת נצרת.

למנהל
מנהל
מנהל

(13)

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

תאריך 25/10/95

אל 33

מאת שכול

הנדון: סקר המסחר ולבי

אסג סאן משרד התיירות
סקר ציורים א תיירות נוס ע"ס
אנאלטיק בארץ.

הסקר העירי יקרא העשר מיליון
לסקר.

התבונה שלבנת במחנה כד לפני
נשנה. אולם הם נמלטים בשל
א נוסט שאולם אמר העירי.

שיר

יעוץ ונהול
אסטרטגיות שיווקיות

יעוץ ונהול

אסטרטגיות שיווקיות

לכבוד

דוד הרניק

מנכ"ל החברה הישראלית לתירות
י ר ו ש ל י מ

לדדי שלום,

בהמשך לשיחתנו היום, אני מבקש להציע לכם להכין פרוגרמה שענינה בתירות המכוונת לאוכלוסיה הערבית הישראלית.

אני עוקב אחר הנושא זמן רב, והיבטיו השונים מחיבים התייחסות אחרת מצדם של גורמי התיירות. הנושא מעניין מאוד, ונכון יהיה להתייחס לכך במקצועיות וברגישות.

להערכת ישי דחיפות רבה במיצוי הנושא, שכן להכוונתו ולתיעולו הנכונים עשויות להיות השלכות עיסקיות חיוביות, ובמדה רבה גם פוליטיות בתחום היחסים של ערבים-יהודים.

תחומי התירות הערבית בישראל:

* תירות נופש (פקניקים משפחתיים: בעיקר באתרי מים, גני חיות, ופארקים) תירות חד-יומית

* תירות דתית (מסלול למקומות קדושים), זו המכונה בערבית "זיארה" - עליה לרגל.

לשני סוגי התירות, לא קיימת תשתית הולמת.

א. אתרי הנופש בחלקם הגדול אינם מותאמים דים לאוכלוסיה זו. ובעלות שולית ניתן להעניק לתורים אלה תחושה נעימה ורמת שירות ומקצועית גבוהה יותר.

יש מקום לסקור את האתרים ולהציע תכנית שידרוג.

ב. אתרי העליה לרגל למקומות קדושים ("הזיארה"), אחדים נמצאים בפתוח על ידי מתנדבים או רשויות הווקף. אולם, במקרים רבים נעשת עבודה לא מקצועית ודאי לא תשתיתית (למשל, יפו או סידני-עלי).

הזיארה היא אמנם מעשה-דתי, (לא בהכרח מצווה), אבל אין להשאירה בקונקסט זה. פיתוח תירותי מודרני עשויה להעניק לאתרים גם משמעות חילונית ובעיקר עיסקית.

מבחינת יחסים יהודים-ערבים, ותירות בכלל זהו מעשה חיוני מאוד. ולא, האתרים ישלטו על ידי בדלנים מוסלמיים, ובעתיד יהיה קשה לשקם את הנושא.

היחס במצרים, תורכיה, ירדן וכו' המדיניות, לגבי אתרים מוסלמים ואחרים היא מאוד אוניברסאלית ועל כן היא מכוונת על ידי רשויות התירות ולא דוקא הדתות.

יש לסקור את האתרים ולהציע תכנית שידרוג ותשתית.

מתוך בדיקה אישית אני יכול להטעים:

א. תצפית על התנהגות התירים הללו, מצביעה על משמעת רבה ואיפוק כלפי הסביבה היהודית. למעט המקרה של בית הקברות המוסלמי בנשר וביפו, שם דוקא היתה חסרה רגישות יהודית...

ב. התייר הערבי המקומי, מגיע לאתרים עם מזומנים והוא מבקש להוציא אותם, ברם בכל הנקודות הרולונטיות אין אפשרות לממש קניות בשל העדר תשתית.

ג. העדר תשתית יוצר בעיות שונות בעיקר בתחום מצוות הפולחן והמסורת כגון, העלאת זבחים, טקסי בר-מצווה וכו'. יש להיות ער לנושא זה.

תירות זרה:

- א. מרבית האתרים אינם הולמים ביקורים מסודרים של תירות ערבית מוסלמית (להוציא י"ם כמובן) בין לאומית.
- ב. מרבית האתרים המוסלמיים קשורים לאתוס המוסלמי המקומי ולא האוניברסלי.
- ג. יחד עם זאת, אם בעתיד בזכות הסכם השלום, תחל תירות מוסלמית לירושלים או אז יתכן שאתרים מקומיים יהפכו בחלקם לאתרים מוסלמיים אוניברסליים.
- מסלול הזימרה היה בעבר - עכו, סידני עלי (יפו) רמלה ירושלים...
- ד. יחד עם זאת, טיפול פרטני עכשיו בכל אתר ואתר בנפרד נראה לי חיוני ונכון.
- ה. יש בנמצא אתרים מוסלמיים נוספים, מוזנחים מאוד. מדובר בעקר באתרים בעלי אופי מקומי-עממי. (נושא פוליטי פראקלנס)

מדיניות:

- א. הערכה שלי היא שרק משרד התירות באמצעות חמ"ת יכולים לטפל בנושא באופן מקצועי, כל גורם אחר יחשב כפוליטי ומכך יש להמנע מכל וכל.
- ב. הצהרה תמימה של שר התירות, שהוא מתכוון לעסוק בנושא בתקבל להערכתי בברכה ויש להכנס למסלול האמור ללא רתיעה. יש לראות את הנושא בחיוב, ללא עקבות, מתוך גישה ליבראלית ותוך בחינה עיסקית מאוד של הכיוון המוצע.
- יש צורך לזרום עם המציאות ולכוונה, ולא יש להזהיר גם מפני מתחים קשים בין יהודים לערבים. אני ער לסימנים כנ"ל, למשל בסידני-עלי וביפו.

ה ה צ ע ה :

- א. לערוך מיפוי אתרים לנופש משפחה - בדיקת התשתית והצעות לשידורג
- ב. לערוך מיפוי אתרים קדושים - בדיקת תשתית והצעות ראשוניות לקביעת מדיניות.
- ג. אם לא נמצא בידכם סקר אודות דרכי התנהגות התייר המוסלמי המקומי, הגיע הזמן לעשותו.
- ד. אני סבור, שהבחינות האמורות עשויות להאיר בפנינו אופציות מעניינות לפתוח רגיום יזמים לפרויקטים בתחום התיירות למשל באתרים המצוינים או פתוח חדשים.
- ה. בשלב שני, יש לבחון את אתרים הערבים-הנוצרים - מדובר בנושא שונה לחלוטין המחייב גם הוא בדיקת מצאי ויתכנות למרכיבה.

* אני מציע את משרדי לצורך הכנת עבודת המחקר האמורה.
* על יסוד עבודת מחקר זו, נציע פרוגרמה ראשונית לתשתית ושידורג.
* באפשרותי להעמיד צוות מקצועי יהודי-ערבי הבקי בתחום זה ושהוא בעל ידע מוכח.

אבקש להטעים, כי במקרה דנן בשל הרגישות המיוחדת, יש צורך בעבודה עם צוות מאוד אקדמי, ברמה מאוד גבוהה, המסוגל למזג בין הסוגיות התרבותיות וההבנה הפוליטית מצד אחד והמקצועיות התיירותית-עיסקית מן הצד האחר. רגישות הנושא מחייבת צוות מעורב ה "נקי" מכל פניות פוליטיות.

לאור האמור לעיל אני עומד לרשותך.

בברכה
גיוֹרָא רוֹזֶן

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 23 באוקטובר 1995
מספרנו: 3228

אל: דד
מאת: שרון

הנדון: המגזר הערבי

1. סמני

- א. איור מייצגתי בגרעין השחקים של סמנין הקבולת המכונה כגון: האורה, היחוס, החוב, גיליון, ריצוף וכדומה.
עלות הסמנין: 1.5 מיליון ש"ח. כאשר חלקם של הסמנים בפיתוח הינו 750,000 ש"ח מכל 750,000 ש"ח נוספים של העיריות.
בחירת הקבלן, המבצע חיתוך גיליון: 25.10.95.
הפרויקט יבוצע על מני שני שנות הקצבים 1995 ו- 1996.
- ב. הסדרת הסמנין כסמנין לבקור חיריים.
הסמנים יחמ"ח בפיתוח: זה חתום בסך של 100,000 ש"ח.
הפרויקט יבוצע בשנת הקצבים 1996.

2. גיליון חוב

- א. איור מייצגתי בגרעין השחקים של דוגמא המכונה כגון: האורה, היחוס, החוב, גיליון, ריצוף וכדומה.
הפרויקט נחשב כגיליון חוב. עלותם בשלות של 1.5 מיליון ש"ח, כאשר הסמנים יחמ"ח.
חינה בשכום של 250,000 ש"ח מכל 250,000 ש"ח נוספים של המדינה.
- ב. חמ"ח עורכת פרויקט מייצגתי לאזור במסגרת סמנין ומסגרת.
הפרויקט המכונה כגיליון חוב האזור החלוצה-עיריות.
שנות הפרויקט מסתיים בחלק יבוצע 1996.

4. עקר פיתוח תיירות בכפרים ערבים

- מטרת הסקר הזנה לקרוע אילו כפרים במגזר הערבי, בשלים לפיתוח תיירותי.
לחלן שיטת הסקר:
הסקר חולק לשני שכנים, כאשר בכל שכן יוצבו 4 קראסטיים לבחינה, המכונים "מטונות" לקראת השלב הבא.

שלב א'

שלב זה חולק לשני חלקים א', ו- ב'.

חלק א' - סחור, רשימת התחלית של 78 כפרים סובב, ע"פ ידע קודם של הסוקרים, 26 כפרים ונותרו 52.

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

חלק ב' - 52 הכפרים שנוחרו כרשימה נבדקו ע"י הסוקרים (נסקר ביוני), ע"פ 4 קריטריונים שנבחרו בוצעת החלטה:

1. המצאות על ציר תיירות.
2. קיומם של אלמנטים הטוריים, תרבותיים, פולקלוריסטיים ביישוב.
3. נכונות הרשות המקומית לחשקיע במיתוח התיירות ביישוב.
4. מצב תשתיות היישוב.

כל קריטריון קיבל משקל שונה בציון הסופי של כל כפר.

בסיום שלב ב' נותרו 37 כפרים והם:

1. אכסאל	14. כאכול	26. עילכוון
2. אעבלין	15. באוכב-אל-היג'א	27. עילוט
3. ביר אל מכסור	16. כפר יאסיף	28. עין מאהל
4. בענה	17. כפר כנא	29. עראבה
5. ג'דידה - מכר	18. כפר מנדא	30. ערעה
6. ג'סר א-זרקא	19. כפר קרע	31. פסיעין
7. ג'יש (גוש חלב)	20. מע'אר	32. פורודיס
8. דבוריה	21. מג'ד אל כרום	33. ראטה
9. דיר אל אסד	22. מע'ליא	34. שיכלי
10. דיר חנא	23. משחד	35. שעב
11. טובא - זנגריה	24. נחף	36. ריינה
12. טמרה	25. סחנין	37. טרעאן
13. יפיע		

שלב ב'

בשלב זה נבדקו 37 הכפרים הנותרים ע"פ 4 קריטריונים נוספים:

1. נכונות התושבים למיתוח תיירותי.
2. מצב סטטוטורי של היישוב.
3. שילוב בן דתי.
4. אפשרויות מיתוח מערכת אכסון בכפר.

כל קריטריון קיבל משקל שונה בשיקול הציון הכללי לכל כפר ע"פ הסדרות הבא:

קריטריון 1 - 50%
קריטריון 2 - 16%
קריטריון 3 - 16%
קריטריון 4 - 18%

לאחר בדיקת קריטריונים אלו, שילכו הסוקרים את תוצאות שלב זה עם שלב א' כדי לבדוק את כל 8 הקריטריונים לגבי הכפרים. לאחר פעולה זו התקבלה רשימה של 10 כפרים המתאימים ביותר למיתוח תיירותי.

- 3 -

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

הכפרים הינם:

1. כפר כנא
2. כאוכב אבו אל היג'א
3. סחנין
4. ג'וש
5. יפיע
6. עילבון
7. דיר חנא
8. ראמה
9. טובה זנגריה
10. עראבה

הסוקרים תציגו רשימת נוספת בה נלקח בחשבון שיקול של שיתוף פעולה אנרגטי.

1. כפר כנא
2. סחנין - כאוכב אבו אלהיג'א
3. עראבה - דיר חנא
4. ג'וש
5. עילבון - מע'אר
6. סומה - פקיעין
7. טובה - זנגריה
8. מעיליא
9. כפר יסיף - ג'דידה - מכר
10. בענה - מנ'יד אל כרום - דיר אלסאד

רצ"ב רשימת 37 הכפרים שנותרו בחלק ב' של חסר החולקת עם"י סוג הפיתות התיירותי המומלץ נחס.

רצ"ב פירוט הקריטריונים על פיהם נערך חסר.

* הערה: כיום ד' ת- 25.10.95 תיערך ישיבה אצל ג' וחא בנושא חסר לפני אישור הדו"ח הסופי

פיתוח פולקלוריסטי - אתנוגרפייזמות פרטית

כפר כנא	כאוכב אבו אליגי'א
סחינן	יפיע
גיש	עילבון
(עילבון)	טובה-זנגריה
דיר חנא	עילוט
ראמה	משהד
עראבה	טמרה
מעיליא	בענה
כפר יסיף	שיבלי
מגיד אלכרום	ג'סר א-זרקא
מעיאד	כפר מגדא
פקיעין	אעבלין
דיר אל אסד	איכסאל
טורעאן	דבוריה
	ג'דידה-מכר
	נחף
	ביר אל מכסור
	כאבול
	ערערה
	פרדיס
	כפר קרע
	עין מאהל
	שעב
	ריינה

הערה : כל חישובים אשר לגביהם מומלץ לשקול פתוח פולקלוריסטי-אתנוגרפי יוכללו בעתיד לבוא גם ברשימת הכפרים המתאימים ליזמות פרטית.

נספח א'ו

פירוט מרכיבי שמונת הקריטריונים המרכיבים את "סקר פיתוח תיירות בכפרים ערבים בצפון"

1. סצנה תשתיות היישוב

לגבי הנשאים הבאים נבדק - מה מצבם כיום ביישובי האם יש תוכניות לשיפורן והאם בוצעו שיפורים בתקומה האחרונה:
טלפון, ביוג וניקון, חשמל, מים, מערכת כבישים ותאורת כבישים, מדרכות וכדו'.
ככל שרמת התשתיות טובה יותר - כך ניתן ניקוד גבוה יותר.

2. המצאות על ציר תיירותי

נבדקו צירי התיירות שלידם נמוקס היישוב, אם בכלל.
ככל שרבה הקרבה לצירי תיירות וככל שרבים צירי התיירות אליהם קרוב היישוב - עלתה רמת הניקוד שקיבל.

3. נכונות הרשות להשקיע בפיתוח תיירות ביישוב

נבדקו בשיחות עומק עם נציגי הרשויות המקומיות: מודעות, עמדות, נכונות לפעול, חששות ותסכולים, התנגדויות של האופוזיציה, צרכים ובעיות, יוזמות, פעילויות קיימות ותוכניות בנושא פיתוח התיירות ביישוב.
בהתאם להתרשמות הכוללת, לגבי נכונות הרשות להשקיע בתיירות, ניתנו הנקודות ליישוב בסעיף זה.

4. קיום אלמנטים היסטוריים, פולקלוריסטיים, תרבותיים וכד'

במחלף הביקורים ביישובים והסוירים ביישובים עם נציגי הרשויות נערכה "רשימת מצאוי" של האתרים הקיימים בכל יישוב. ככל שמספר האתרים רב יותר, מצבם הפיסי טוב יותר, רמת העניין (היסטורי, דתי, ארכיאולוגי, נופי וכד') רבה יותר - כך קיבל היישוב ניקוד גבוה יותר.

5. שילוב בין-דתי

בקריטריון זה נלקחו בחשבון שני פרמטרים עיקריים:

- א. מספר הדתות המיוצגות באופן משמעותי בכפר. על כל דת נוספת - ניתן ניקוד נוסף.
- ב. היחסים בין הדתות בכפר. שקט, שילוב ושיתוף פעולה - הוספו נקודות. מתח ויריבויות בין דתות - מנעו חוספת נקודות.

6. זכויות התושבים לפיתוח תיירות

בקריטריון זה, שהוא מורכב ובעל משמעות קריטית לטעם איתנות התיירות ביישוב, נלקחו בחשבון מספר רב יחסית של פרמטרים:

נורמים המשפיעים על פתיחות לזרים ורמת התנגדות למבקרים

- א. רמת ההשכלה ביישוב - אחוז המסיימים לימודי תיכון, אחוז האקדמאים וכד'. פרמטר זה מצביע על פוטנציאל לפתיחות למבקרים בני עמים ודתות שונים מהמוכר והידוע בכפר.
- ב. רמת המועסקים מחוץ ליישוב - גם פרמטר זה מצביע על פוטנציאל לפתיחות למבקרים בעלי מאפייני התנהגות השונים מהמוכר והידוע בכפר.
- ג. תדירות הביקורים של מבקרים ביישוב והגובת התושבים למבקרים מבחוץ ולחרגלי התנהגות ולבוש "מערביים" ו"מתורגמים" יחסית.
- ד. יחס אנשי הדת, נציגי הדתות השונות, למבקרים ולחרגלי התנהגות ולבוש "מערביים" ו"מתורגמים" יחסית.

נורמים התשורים לזימנות עסקית ותיירותית - זכויות לבצע ויכולת ממשית להוציא לפועלזימנות בתחום התיירות

- ה. זימנות עסקיים ביישוב - האם קיימים יבאיה תחום מועלים?
- ו. זימנות תיירותיים ביישוב - האם קיימים באיזה מרוקטים עוסקים? האם היו גזיות שטרם מונשו בתחום זה? האם יש יכולת וזכויות להשקעה?
- ז. זימנות תיירותיות ביישוב - האם קיימות ופועלות? האם מקבלות תמיכה של תושבי הכפר?
- ח. הזכויות לפתיחת תיירות ביישוב - האם הושקעו מאמץ, זמן וכסף בהכנת תוכניות כאלו? האם הן מאפשרות לתושבים לזווג עסקים תיירותיים?

7. מצב סטטוטורי של היישוב

בקריטריון זה נלקחו בחשבון שני פרמטרים עיקריים:

- א. מעמד מוניציפלי של היישוב - מועצה, עיר וכד', מכון שלמעט ולא נמצא הבדל בין היישובים בפרמטר זה - לא ניתן עליו ניקוד, אלא רק ערשם המצב לגבי כל יישוב.
- ב. מצב תוכניות המתאר של היישוב - האם יש תוכניות מתאר? האם הן מעודכנות? האם הוגשו תוכניות חדשות? ובעיקר - האם תוכניות המתאר של היישוב, במידה וקיימות, כוללות ייעוד שטחים לתחנות הניקוד כלל התייחסות לקיום תוכניות מתאר, למידת עדכון ואישורן ובעיקר לחקיקת שטחים לתחנות.

8. אפשרויות פיתוח מערכת אכסון נגר

בקריטריון זה נלקחו בחשבון שני פרמטרים עיקריים:

- א. האם קיימים יזמים הלוחצים על הסעדת ביישוב כיום? מה ייתכן ואיכותם? מה מספרם? האם יזמיהם ומפעיליהם תושבי היישוב או יזמים ומפעילים חוצנים?
- ב. האם יש אמצעים מעורר התחברות כענף כלכלי?
- ג. האם יש תוכניות לפיתוח מוקדי אכסון מאן הסעדת ובי הם העמלים?
- ד. מידת הרחיקות של היישוב (נר, תשתית, תנובת התושבים וכד') לפיתוח אכסון. נושא זה סיבל התייחסות מועטה יחסית בקריטריון זה, מכיון שבדק כבר בקריטריונים קודמים. עם זאת לא ניתן היה להתעלם ממנו לחלוטין בקריטריון זה.

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 1 באוקטובר 1995
מספרנו: 3025

אל : דדי
מאת: שרון

הנדון: סקר פיתוח תיירות בכפרים ערביים

הסקר חולק לשני שלבים, כאשר בכל שלב הוצבו 4 קריטריונים לבחינה, המהווים "מסננת" לקראת השלב הבא.

שלב א'

שלב זה חולק לשני חלקים א', ו- ב'.

חלק א' - מתוך רשימה התחלתית של 78 כפרים סוננו, ע"פ ידע קודם של הסוקרים, 26 כפרים ונותרו 52.

חלק ב' - 52 הכפרים שנותרו ברשימה נבדקו ע"י הסוקרים (בסקר פיזי), ע"פ 4 קריטריונים שנבחרו בוועדת ההיגוי:

1. המצאות על ציר תיירות.
2. קיומם של אלמנטים הסטוריים, תרבותיים, פולקלוריסטיים ביישוב.
3. נכונות הרשות המקומית להשקיע בפיתוח התיירות ביישוב.
4. מצב תשתיות היישוב.

כל קריטריון קיבל משקל שווה בציון הסופי של כל כפר.

בסיום שלב ב' נותרו 37 כפרים והם:

26. עילבון	14. כאבול	1. אכסאל
27. עילוט	15. כאוכב-אל-היג'א	2. אעבלין
28. עין מאהל	16. כפר יאסיף	3. ביר אל מכסור
29. עראבה	17. כפר כנא	4. בענה
30. ערערה	18. כפר מנדא	5. ג'דידה - מכר
31. פקיעין	19. כפר קרע	6. ג'סר א-זרקא
32. פורדיס	20. מע'אר	7. ג'יש (גוש חלב)
33. ראמה	21. מג'ד אל כרום	8. דבוריה
34. שיבלי	22. מעיליא	9. דיר אל אסד
35. שעב	23. משהד	10. דיר חנא
36. ריינה	24. נחף	11. טובא - זנגריה
37. טרעאן	25. סחנין	12. טמרה
		13. יפיע

שלב ב'

בשלב זה נבדקו 37 הכפרים הנותרים ע"פ 4 קריטריונים נוספים:

1. נכונות התושבים לפיתוח תיירותי.
2. מצב סטטוטורי של היישוב.
3. שילוב בן דתי.
4. אפשרויות פיתוח מערכת אכסון בכפר.

כל קריטריון קיבל משקל שונה בשיקלול הציון הכללי לכל כפר ע"פ הפירוט הבא:

- קריטריון 1 - 50%
- קריטריון 2 - 16%
- קריטריון 3 - 16%
- קריטריון 4 - 18%

לאחר בדיקת קריטריונים אלו, שילבו הסוקרים את תוצאות שלב זה עם שלב א' כדי לבדוק את כל 8 הקריטריונים לגבי הכפרים. לאחר פעולה זו התקבלה רשימה של 10 כפרים המתאימים ביותר לפיתוח תיירותי.

הכפרים הינם:

1. כפר כנא
2. כאוכב אבו אל היג'א
3. סחנין
4. ג'וש
5. יפיע
6. עילבון
7. דיר חנא
8. ראמה
9. טובה זנגריה
10. עראבה

הסוקרים הציגו רשימה נוספת בה נלקח בחשבון שיקול של שיתוף פעולה אזורי.

1. כפר כנא
2. סחנין - כאוכב אבו אלהיג'א
3. עראבה - דיר חנא
4. ג'יש
5. עילבון - מע'אר
7. טובה - זנגריה
8. מעיליא
9. כפר יסיף - ג'דידה - מכר
10. בענה - מג'יד אל כרום - דיר אלסאד

הערה: מכיוון שקריטריון נכונות התושבים לפיתוח תיירותי קיבל משקל גבוהה ביותר בשיקלול בין הקריטריונים, למעשה הציון אותו קיבל כל כפר בקריטריון זה קבע את דרוגו ברשימה הסופית.

נספח 'א'

סקר פיתוח תיירות בכפרים ערבים

שלב א' - מיון הכפרים ברשימה ע"פ ארבעת הקריטריונים הראשונים
חלק ב' - סינון על סמך ביקורים, תצפיות וראיונות ביישובים

(רשימת הכפרים הערביים הנמצאים צפונית לצומת ברקא, מסוננת על סמך חלק א' של שלב א'. לא כולל ערים, לא כולל יישובים דרוזיים ולא כולל את רמת הגולן)
* בכל קריטריון ניתן לצבור 5 מקסימום ובסה"כ 20 נקודות.

סדר ניקוד אפשרי עבור ארבעת הקריטריונים	הערות	מצב תשתיות היישוב	נכונות הרשות המקומית להשקיע בפיתוח התיירות ביישוב	קיומם של אלמנטים היסטוריים, תרבותיים, פולקלוריסטים ביישוב	המצאות על ציר תיירות	תושבים	נפה	שם הכפר
14		4	4	3	3	7360	23	איכסאל
11		3	4	3	2	7660	24	אעבלין
12		3	3	3	3	4780	24	ביר אל-מכסור
9		2	2	2	3	4950	25	בעינה - נג'דזאת
13		3	4	2	4	4820	24	בענה
12		4	2	2	4	11800	24	ג'דידה - מכר
12		1	4	4	3	7180	32	ג'סר-א-זקא
15		3	5	4	3	2130	21	ג'ייש
16		4	4	4	4	5650	23	דבורייה

סר"כ ניקוד אפשרי עבור ארבעת הקריטריונים 20 נקודות	הערות	מצב תשתיות היישוב	מבנה המקומות להשקיע בפיתוח התעסוקה בניישוב	קיומם של אלמנטים היסטוריים, תרבותיים, פולקלוריים בניישוב	המצאות על ציר חירות	חושבים	נפה	שם הכפר
13		4	3	3	3	5900	24	דיר אל-אסד
15		4	4	4	3	5760	24	דיר חנא
7		2	2	1	2	4660	23	זוריר
11		2	3	3	3	862	22	חסאם
13		2	4	3	4	3280	21	טובה - זנגריה
15		4	4	4	3	17400	24	טמרה
5		1	1	2	1	1010	23	טמרה (יזרעאל)
7		2	2	1	2	7750	25	טנען
18	אלמנטים היסטוריים בנצרת	4	4	5	5	10700	25	יפיע
12		3	3	3	3	6480	24	כאבול
15		4	4	4	3	2060	24	כאוכאב אבו-אל-דיג'א
8		1	1	3	3	1560	25	כעביה - טבאש
13		4	3	3	3	6460	24	כפר יאסיף
18	גם בשל הקושר לנצרת	4	4	5	5	11500	25	כפר כנא
14		4	4	3	3	9590	24	כפר מנדא
11		3	3	2	3	9720	32	כפר קרע
15		4	4	3	4	8180	24	מג' אל-כרום
10		2	1	4	3	2560	24	מורעה

סדרה נקוד אפשרי עבור ארבעת הקריטריונים 20 נקודות	הערות	מצב תשתיות היישוב	נכונות הרשות המקומית להשקיע בפיתוח התשתיות ביישוב	קיומם של אלמנטים היסטוריים, תרבותיים, פולקלוריסטים ביישוב	המצאות על ציר חירות	תושבים	נפה	שם הכפר
13		4	4	2	3	14000	22	מעאר
12		3	3	3	3	2130	24	מעליא
17	קובה לנצות	4	4	4	5	4780	25	משהד
14		3	4	3	4	6520	24	נוף
9		2	1	3	3	1010	23	ניין
5		1	1	1	2	1740	23	טולס
14		4	4	3	3	17300	24	סחיין
9		2	3	2	2	1660	25	עווייר
14		2	4	4	4	3020	22	עילבון
13		4	5	2	2	4260	25	עילוס
12	בשל קובה לנצות	3	3	4	2	7050	25	עין מאהל
5		1	1	2	1	641	24	עראב אל ערמאשה
15		4	4	4	3	12900	24	עראבה
10		2	3	2	3	10100	32	ערה
13		3	3	3	4	7150	32	פודיט
9		2	2	3	2	2450	24	פוסמה
13		3	4	4	2	3770	24	קיעין
15		4	4	3	4	6290	24	ראמה

סדר כ' ניקוד אפשרי עבור ארבעת הקריטריונים 20 נקודות	הערות	מצב תשתיות היישוב	נכונות הרשות המקומית להשקיע בפיתוח החיידות בניישוב	קיומם של אלמנטים היסטוריים, תרבותיים, פולקלוריסטים בניישוב	המצאות על ציר תיירות	תושבים	נפה	שם הכפר
8		2	1	2	3	460	25	רומאנה .46
						822	25	רומת אל הייב .47
10		3	1	2	5	10000	25	ריינה .48
14		2	4	4	4	3230	23	שיבלי .49
7		2	1	2	2	1520	24	שיח' דנון .50
13		3	4	3	3	4030	24	שנב .51
15		4	4	4	3			תדשיחא .52

מקרא למספרי הנפות:

21 - צפת

22 - כנרת

23 - זרעאל-עפולה

25 - זרעאל-נצרת

24 - עכו

31 - חיפה

32 - חדרה

נספח א'

סקר פיתוח תיירות בכפרים ערבים

שלב ב' - מיון הכפרים ברשימה ע"פ ארבעת הקריטריונים הנוספים
סינון על סמך ביקורים, תצפיות וראיונות ביישובים

(רשימת הכפרים הערביים הנמצאים צפונית לצומת ברקאי, מסוננת על סמך ארבעת הקריטריונים הראשונים.
לא כולל ערים, לא כולל יישובים דרוזיים ולא כולל את רמת הגולן)
* בכל קריטריון מצויין כמה נקודות ניתן לצבור בסה"כ ניתן לצבור 100 נקודות.

סה"כ ניקוד	נכונות הכפר לשיתוף פעולה במסגרת איזורית	אפשרויות פיתוח מערכת אכסון בכפר (0-18)	מצב סטטוטורי של היישוב (0-16)	נכונות התושבים לפיתוח תיירותי (0-50)	שילוב בין דתי (0-16)	תושבים	נפה	שם הכפר
34	קיים	0	0	25	9	7360	23	איכטאל
50	לא קיים	8	0	30	12	7660	24	אעבלין
29	לא קיים	0	0	20	9	4780	24	ביד אל-מכסור
58	קיים	11	0	35	12	4820	24	בענה
34	לא קיים	0	0	25	9	11800	24	ג'דידה - מכר
47	לא קיים	6	12	20	9	7180	32	ג'יסר-אזקא
72	לא קיים	11	9	40	12	2130	21	ג'יש
19	קיים	0	0	10	9	5650	23	זבורייה

מיכומים | תיירות - סבלת טיכוס שלב ב'

סדר כ' ניקוד	נכונות הכפר לשיתוף פעולה במסגרת אזורית	אפשרויות פיתוח מערכת אכסון בכפר (0-18)	מצב של היישוב סטטוטורי (0-16)	נכונות התושבים לפיתוח חירויות (0-50)	שילוב בין דתי (0-16)	תושבים	נפה	שם הכפר
43	לא קיים	5	9	20	9	5900	24	דיר אל-אסד
66	קיים	17	0	40	9	5760	24	דיר חנא
70	קיים	17	9	35	9	3280	21	טובה - זוגריה
49	לא קיים	11	9	20	9	17400	24	טמרה
52	לא קיים	0	15	25	12	7750	25	טרטאן
58	קיים	10	6	30	12	10700	25	יפיע
29	קיים	5	0	15	9	6480	24	כאבול
80	קיים	17	9	45	9	2060	24	כאוכאב אבו-אל- היג'א
60	לא קיים	5	0	40	15	6460	24	כפר יאסיף
67	קיים	8	15	35	9	11500	25	כפר כנא
37	לא קיים	8	0	20	9	9590	24	כפר מנדא
29	קיים	0	0	20	9	9720	32	כפר קרע
43	קיים	0	9	25	9	8180	24	מג' אל-כרוס
48	לא קיים	5	3	25	15	14000	22	מע'אר
71	קיים	17	0	45	9	2130	24	מעליא
40	קיים	11	0	20	9	4780	25	משור
24	קיים	0	0	15	9	6520	24	נוף
84	קיים	17	15	40	12	17300	24	סח'נין

(הערך: מספרי התושבים מבוססים על נתוני הלמ"ס 1993. יש להניח גידול של 10%-5% במספרי התושבים ביישובים עד ספטמבר 1995).

מקרא למספרי הנפות:

- 21 - צפת
- 22 - כנרת
- 23 - יזרעאל-עפולה
- 25 - יזרעאל-נצרת
- 24 - עכו
- 31 - חיפה
- 32 - חדרה

סה"כ ניקוד	נכונות הכפר	נכונות הכפר לשיתוף פעולה במסגרת איזורית	אפשרויות פיתוח מערכת אכסון בכפר (0-18)	מצב של היישוב סטטוטורי	נכונות התושבים לפיתוח תיירותי (0-50)	שילוב בין דתי (0-16)	תושבים	נפה	שם הכפר
100 נקודות	(קיים/לא קיים)			(0-16)					
75	קיים		14	9	40	12	3020	22	עילבון
63	קיים		14	15	25	9	4260	25	עירוס
24	קיים		0	0	15	9	7050	25	עין מאהל
61	קיים		17	0	35	9	12900	24	טראבה
39	לא קיים		0	0	30	9	10100	32	טורנה
24	לא קיים		0	0	15	9	7150	32	טורניס
45	קיים		0	0	30	15	3770	24	טקיעין
63	קיים		8	0	40	15	6290	24	ראחזה
27	קיים		0	0	15	12	10000	25	דיינה
53	לא קיים		14	0	30	9	3230	23	שיבלי
19	קיים		0	0	10	9	4030	24	שעב

נספח ב'

סקר פיתוח תיירות בכפרים ערבים טבלה מסכמת

שלבים א' + ב' - מיון הכפרים ברשימה ע"פ שמונת הקריטריונים

(תשתית, אתרים תיירותיים, נכונות המועצה לשיתוף פעולה, קרבה לציר תיירותי, שילוב בין-דתי, נכונות התושבים לפיתוח תיירותי, מצב סטטוטורי, אפשרות פיתוח מערכת אכסון)

(רשימת הכפרים הערביים הנמצאים צפונית לצומת ברקאי, מסוננת על סמך ארבעת הקריטריונים הראשונים).

* ארבעת הקריטריונים הראשונים = 50 % מהציון

* ארבעת הקריטריונים הנוספים = 50 % מהציון

שם הכפר	נפה	תושבים	ניקוד עפ"י 4 קריטריונים קודמים (100 נקודות)	ניקוד עבור 4 קריטריונים נוספים (100 נקודות)	ציון סופי (ממוצע משוקלל) 100 נקודות	מיקום (בין 1 ל-37)
1. כפר כנא	25	11500	90	67	79	1
2. כאוכאב אבו-אל-היג'א	24	2060	75	80	78	2
3. סח'יין	24	17300	70	84	77	3
4. ג'יש	21	2130	75	72	74	4
5. יפיע	25	10700	90	58	74	4
6. עילבון	22	3020	70	75	73	5
7. דיר חנא	24	5760	75	66	71	6
8. ראמה	24	6290	75	63	69	7
9. טובה - זנג'יה	21	3280	65	70	68	8
10. עראבה	24	12900	75	61	68	8
11. מעליא	24	2130	60	71	66	9
12. עילוס	25	4260	65	63	64	10
13. כפר יאסיף	24	6460	65	60	63	11

סיכומים \ תיירות - טבלת מסכמת שלבים א' + ב'

שם הכפר	נפה	תושבים	ניקוד עפ"י 4 קריטריונים קודמים (100 נקודות)	ניקוד עבור 4 קריטריונים נוספים (100 נקודות)	ציון סופי (ממוצע משוקלל) 100 נקודות	מיקום (בין 1 ל- 37)
14. משהד	25	4780	85	40	63	11
15. סמרה	24	17400	75	49	62	12
16. בענה	24	4820	65	58	62	12
17. שיבלי	23	3230	70	53	62	12
18. מג'ד אל-כרום	24	8180	75	43	59	13
19. מע'אר	22	14000	65	48	57	14
20. פקיעין	24	3770	65	45	55	15
21. ג'סר א-זרקא	32	7180	60	47	54	16
22. ד'ד אל-אסד	24	5900	65	43	54	16
23. כפר מנדא	24	9590	70	37	54	16
24. אעבלין	24	7660	55	50	53	17
25. איכסאל	23	7360	70	34	52	18
26. דבורייה	23	5650	80	19	50	19
27. ג'דידה - מכר	24	11800	60	34	47	20
28. נחף	24	6520	70	24	47	20
29. ב'ד אל-מכסור	24	4780	60	29	45	21
30. כאבול	24	6480	60	29	45	21
31. ערערה	32	10100	50	39	45	21
32. פורידים	32	7150	65	24	45	21
33. טרעאן	25	7750	35	52	44	22
34. כפר קרע	32	9720	55	29	42	23
35. עין מאהל	25	7050	60	24	42	23
36. שעב	24	4030	65	19	42	23
37. דיינה	25	10000	50	27	39	24

מסר למספרי הנפות:

- 21 - צפת
- 22 - כנרת
- 23 - יזרעאל-עפולה
- 25 - יזרעאל-נצרת
- 24 - עכו
- 31 - חיפה
- 32 - חדרה

(הערה: מספרי התושבים מבוססים על נתוני הלמ"ס 1993. יש להניח גידול של 10% - 5% במספר התושבים ביישובים עד לספטי 95).

אדוארד
מנחם

החל פרסום מכרזים לפיתוח התיירות בעשרה כפרים ערביים

בססת על סקר מקיף שערכה חברת מרקטסט. נבחרו להיכלל בה כפרים שנמצאים על ציר תיירות, שיש בהם אלמנטים היסטוריים, תרבותיים ופולקלוריסטיים, שלרשות המקומית בהם יש נכונות להשקיע בפיתוח תיירות, ושמי צב התשתית בהם מאפשר זאת.

כן נלקחו בחשבון נכונות התושבים לפיתוח תיירותי, קיומן של מספר רמות בכפר, רבד הגי חשב ליתרון, אפשרויות הפיתוח של מערכת ה-1 בכפר, והאפשרויות לשיתוף פעולה אזורי בין כמה כפרים.

שעבר, וזכה בו היוזם י. זאבי. הפרויקט כולל הקמת תאורה, ריהוט חיצוני, גינות, ריצוף ועוד, בהשקעה של כ-1.5 מיליון שקל, שתבוצע השנה וב-1996. בנוסף יוסדר המעיין העתיק בסחנין לביקורי תיירים.

בימים הקרובים יפורסם מכרז להשקעה זו מה בכפר ריד חנא, הסמוך לסחנין. כן נערכת תוכנית לפיתוח תיירותי של אזור בקעת סחנין ומשגב, שהכנתה תסתיים בינואר 1996.

התוכנית לפיתוח כפרים במגזר הערבי מת-

משרד התיירות החליט לראשונה לשים רגש על פיתוח התיירות גם במגזר הערבי, וישקיע מיליוני שקלים באמצעות החברה הממשלתית לתיירות בעשרה יישובים ערביים, שנבחרו מתוך רשימה התחלתית של 78 כפרים שנבדק הפוטנציאל התיירותי שלהם. הכפרים שנבחרו הם כפריכנא, כאוכב, סחנין, ג'וש, יפיע, עיל-בון, ריד חנא, ראמה, טובהדונגריה ועראבה.

ההשקעה הראשונה תתבצע בכפר סחנין שב-גליל התחתון. מכרז ראשון לפיתוח ציר תיירותי בחלק העתיק של היישוב מור בשבוע

בארץ

ברת "סכו קאר" החלה לשווק את דגם הסטיישן החדש של "סקודה", הנקרא "פיליסה
 למכונית החדשה יש מנוע בנפח 1.3 ליטר, והשינוי העיקרי בה לעומת הדגם
 קודם הוא בעיצוב החדשני, שנעשה במשותף עם "פולקסוואגן". מחיר הדגם החדש 55
 אלף שקל, והיא כיום דגם הסטיישן האול ביותר בשוק הרכב.

דגם חתיה הוואיד

משרד התעשייה והכס

**איגוד
 לשכות
 המסחר**

ארגון העסקים של ישראל

מזכר

3/8/95

דוֹמָאָן

תיק מס'

נח צו צו מלכא מלך, מלך המלך.

158

שלח יוֹסֵף, יוֹסֵף בְּנֵי אֶתְרָא.

— **ЛЮДИ**

החלק של פתח גמל'ס הדרוס'ס והל'ק'ס

המסד:

סימוכין:

[illegible]

עצרת י"ד

ה'ט"ז קי"ט אל' איוון, ה'תנ"ב (שם) שם
 פ'מ'ר'ו של א'ותא ש'ני זקל'ם
 פ'מ'ר'ו ש'ם וז'ה י'ע'ל'ה
 ש'ני מ'כ'ן'ם. נ'א'ר'ה'ת'ם
 א'ת'ן!

אנחנו!
 מה צורך בזה, הרי אנחנו חתומים.
 מה שגאון של, חתמה חתומים
 מה יוסף אנהל (החמש) יוסף חסד
 מה אהרן צביה, חתמה על חתומים
 מה מייב פלס

4/8/95	התאריך
	חוק מס

אל: לשם יח"כ
מאת: כ"מ

הנדון: כאמל ג'ינגר אור הדגור

סימולין:

המקור במאמר במונ' קאן לשמאג' מלצ
כל הדקלוג הוללג ז' שילג'ם לשג'ל
אנכר'ל נא ז' נגל כנל'.
למכונת'נא בלמנכ הדקלוג'ה
בז'ה'ל' :
חלכ'ל-למ' ג'ללג למלס ס' ז' הנכ' אנל
ז'מנ' אקלג חלכ'ל.
בז'ה'ל' כנל'
ק'ל'ה - אגל'ל אגל'ל ג'ללג כנכ' הדקלוג'
בכנל' חלכ'ל ז' ז'ל'ם קנל'כ.
ז'ל'ם נל' - כנל'.
נל' - חלכ'ל - כנל' חלכ'ל אגל'ל ג'ללג
ז' חלכ'ל חלכ'ל חלכ'ל.
ז'ל'ם - כנל'.

אברהם - נ"ל

סגל - לנסות רצף רפואית החלוקה
אם וקל.

כעת אין ואלה אלו אנו בקולנו
שאינו מלוכלך בקולנו
אנו מלוכלך אנו שאלו
המשק בקולנו רפואית
על מנת ש' חלף פד ליו יסלך
אנו חלף בקולנו
אנו חלף בקולנו.

חלף

ג' אב תשנ"ה
30 ביולי 1995

אל: מר שבי שי - משנה למנכ"ל
✓ מר משה ריגל - סמנכ"ל תכנון ופיתוח
מר אורן דרורי - ממונה על התקציבים

שלום רב,

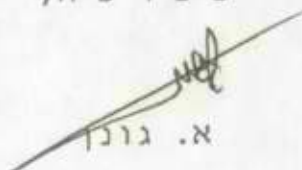
הנדון: תקציב פיתוח לישובים הדרוזים והצ'רקסים

רצ"ב צילום החלטת ממשלה 5880 בנדון.

לתשומת לבכם חלקו של משרד התיירות.

אבקש בדיקת העניין ותוכנית פעולה.

בברכה,

א. גונן

העתק: מר דדי הרניק - מנכ"ל חמ"ת - (בצרוף ההחלטה)

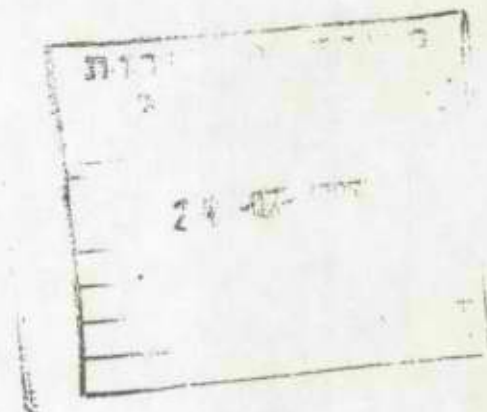
משרד התיירות תכנון ופיתוח
02-8-1995
דואר נכנס

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ"א בתמוז התשנ"ה
19 ביולי 1995

ש מ ו ר

אל : חברי הממשלה

שלום רב,

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטה מס. 5880 של הממשלה מישיבתה ביום א', י"ח בתמוז התשנ"ה (16.7.95):

תקציב פיתוח לישובים הדרוזים והצ'רקסים 5880".

מ ח ל י ט י מ, בהמשך להחלטת הממשלה מס.
4471 מיום 18.12.94:

א. לאמץ את סיכום הדברים בין שר האוצר ומנכ"ל משרד הפנים לבין ראשי מועצות הדרוזים והצ'רקסים, בנושא תקציב הפיתוח לישובים, מיום 1.6.95 (מצורף)

ב. בהתאם לסיכום זה יעמוד תקציב הפיתוח ליישובים הדרוזים והצ'רקסים לשנים 99-1995 על סכום של 1,190 מליון ש"ח, במחירי שנת תקציב 1995. סכום של 1,070 מליון ש"ח יוקצה בתקציב המדינה וסכום של 120 מליון ש"ח יוקצה על-ידי הרשויות המקומיות בהשתתפות עצמית בפעולות הפיתוח.

התקציב יוקצה על-פי הפריסה הבאה (במליוני ש"ח):

שנה	תקציב מדינה	השתתפות עצמית	סה"כ
95	180	0	180
96	220	30	250
97	220	30	250
98	230	30	260
99	220	30	250
סה"כ	1070	120	1190

ג. הממשלה רושמת לפניה את הפריסה הרב-שנתית של הנושאים בהם יבוצעו פעולות הפיתוח בהתאם לטבלה המצורפת.

- ד. התקציבים האמורים יוקצו לכלל הישובים הדרוזים והצ'רקסים, ובכלל זה למספר מצומצם של ישובים מעורבים אשר מאוכלסים בתושבים מן העדות הדרוזית והצ'רקסית, תוך הדגשה לגבי הטיפול בחיילים משוחררים.
- ועדת ההיגוי הנזכרת בסעיף ט' להלן תמליץ על רשימת הישובים המעורבים שלגביהם תחול החלטה זו.
- ה. להכיר בישובים עוספיה ודלית אל-כרמל כישובים המסווגים כאזור פיתוח א' לצורך הטיפול של משרד החינוך, התרבות והספורט בלבד.
- ו. על-מנת לממש את הפעולות האמורות יקצו משרדי הממשלה למגזר הדרוזי והצ'רקסי את התקציבים בהתאם לנתונים בטבלה המצורפת.
- ז. משרדי הממשלה יבצעו שינויים פנימיים בתקציבים, כך שיתאימו לסכומים המפורטים בטבלה הנזכרת בסעיף ו' לעיל.
- ח. התקציבים יוקצו על-ידי המשרדים הנוגעים בדבר ועל-פי הקריטריונים המקובלים.
- ט. לצורך הפעלת הפרויקט תוקם ועדת היגוי בראשות נציג משרד הפנים ויהיו חברים בה נציגי משרדי האוצר, החינוך, התרבות והספורט, הבינוי והשיכון והתחבורה.
- כמו-כן ימונה מנהל פרויקט חיצוני שיהיה כפוף לוועדת ההיגוי.
- הועדה תעקוב אחר התקדמות ביצוע הפעולות, ותמליץ במידת הצורך על ביצוע שינויים בפרטי התוכנית, ועל ביצוע הסטות תקציביות בין הנושאים השונים.
- י. שר האוצר רשאי לבצע את הסטות התקציב הנדרשות בפעולות השונות, בהתאם לשינויים שידרשו במהלך התקופה.
- יא. תקציבי הפיתוח המיועדים למגזר הדרוזי והצ'רקסי יתוקצבו במסגרת תקנות תקציב נפרדות, בכל משרד ומשרד, וזאת החל משנת 1995.

ב ב ר כ ה,

שמואל הולנדר
מזכיר הממשלה

ירושלים, ג' בסיון התשנ"ה
1 ביוני 1995
ה.95-52110

סיכום דיון בנושא חקציב פיתוח ליישובים הדרוזים והערבים

1. בהסכמך על דו"ח החברה למשק וכלכלה ולאחר הפחתה של 120 מליון ש"ח בגין השתתפות עצמית, 110 מליון ש"ח בגין כבישים ו - 50 מליון ש"ח בגין מוסדות חרבות וספורט, המדינה העמיד סכום כולל של 1070 מליון ש"ח.

לגבי סכום זה חתובד תוכניה פיתוח מפורטת, על בסיס סקר הצרכים וההאמות חקציביות.

2. הסכום הרשום בחקציב למוסדות חינוך יסוכם סופית על בסיס בדיקה שהבוצע מול משרד החינוך על פי הקריטריונים של משרד החינוך. תוצאות הבדיקה יחייבו והסכום הרשום כד"ר יעודכן בהתאם.

3. החקציב ינתן על פי הפריסה הבאה:

שנה	חקציב
1995	130
1996	220
1997	220
1998	230
1999	220

סה"כ 1070 מליון ש"ח (במחירי חקציב 1995)

4. לניהול פרויקט הפיתוח ביישובים יקבע במשרד הפנים מנגנון למעקב ובקרה להקצאת החקציבים ליעודם.

5. סיכום זה יובא לאישור הממשלה תוך 10 ימים.

6. כאמור - בסעיף 8 להסכם מירב 11/12/94 תחבצע בדיקה לגבי היישובים דלית ועוספיה עד ל - 01/08/95 במגמה למצוא פתרון בנושא החינוך.

מנכ"ל משרד
הפנים

שר האוצר

נציגי רשויות
דרוזיות וערביות

הכריזה הריה. סגנה של הנגידים בתיס יבולקו פקול לה הפילמה באמצעות הדרכות ואציקס

בתי שיח

נושא	95	96	97	98	99	סה"כ	הערות
כירוב	16.1	35.1	35.1	35.1	35.1	156.5	
מים	7	11.6	11.6	11.6	11.6	53.4	
ניקוז	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	9	
כבישים	72.3	81.4	82.9	92.9	82.9	412.4	מתוך זה 25 מ' שיח לשנה החל משנת 96, יבוא ממקורות עצמיים
חקשורח וחשמל	2.1	5.1	3.6	3.6	3.6	18	
שרותי דת	1.4	12.4	12.4	12.4	12.4	53	
חיירות	1.4	1.4	1.4	1.4	1.7	7	
תברואה	3.7	7.7	7.7	7.7	7.7	34.5	
תעשיה	2.5	-	-	-	-	2.5	
שיכון	6.7	6.7	6.7	6.7	6.7	33.5	
פיתוח כללי	29.4	29.7	29.7	29.7	29.7	148.9	מתוך זה סכום של 5 מ' שיח לשנה, החל משנת 96, יבוא ממקורות עצמיים
חינוך	29.7	29.8	29.8	29.8	29.8	148.9	
רווחה	3.9	18.9	18.9	18.9	18.9	79.5	
בריאות	0	8.4	8.4	8.4	8.4	33.6	
סה"כ	180	250	250	260	250	1190	

הקצאת משרוי הממשלה למגזר הדרוזי והצ'רקסי

(הנתונים במיליוני ש"ח)

משרד	הקציב קיים	95	96	97	98	99	סה"כ
מנים מזה: ביוב קרן איוון מים כבישים	53	57	59.8	59.8	69.8	59.8	306.2
	16.1	16.1	35.1	35.1	35.1	35.1	156.5
	4	4	5	5	5	5	24
	14	14	14	14	24	14	80
תחבורה	7	7	7	7	7	7	35
מע"צ	20	20	20	20	20	20	100
חינוך	30	36.6	41.8	43.8	43.8	43.8	211.8
תזירות מזה לפיחוח מקומות קדושים	6	4.4	6	6	6	6	28.4
		3	4.6	4.6	4.6	4.6	
דתות	2	2	7.4	7.4	7.4	7.4	31.6
בריאות	-	-	8.4	8.4	8.4	8.4	33.6
רווחה	4	4	18.6	18.6	18.6	18.6	78.4
שיכון מזה: כבישים	41	41	41	41	41	41	205
		19.5	19.5	19.5	19.5	19.5	97.5
חמ"ס	8	8	8	8	8	8	40
סה"כ	171	180	220	220	230	220	1070

٤٨ - ٤١٦

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

ח' סיון תשנ"ה
6 ביוני 1995
ת. 95-38788

ח. א.
26.6.95

החברה הצמחית לתיירות
דואר נכנס
לכבוד
ועדת תיכנון
חמ"ת
12-06-1995

הנדון: תיכנון תיירות כפרי הדרוזים בכרמל

בהמשך לפעילות של צוות ההיגוי לתיכנון תיירות בכפרי הדרוזים בכרמל שמינה מנכ"ל משרד התיירות אנו מבקשים אישור תקציבי של 50 אלף ש"ח למימון התיכנון.

הצעתינו היא שצוות התיכנון יהיה "מרקטסט", אותו צוות שעוסק היום באמצעות חממת התיירות ביעוץ וליווי העסקים התיירותיים הקטנים לאורך הציר עוספיא-דליה.

חב' מרקטסט מכסה ע"י פעילותה בשטח חלק נכבד מהפעילות לתיכנון התיירות בישובים הנ"ל. התקציב הנדרש מיועד להשלמת התוכנית כולה.

מקווה לאישורכם המהיר על מנת שנוכל להתחיל מיד בעבודה.

* מצורפת הצעת מרקטסט.

בכבוד רב
יוסף אנגל (ג'וחא)
יועץ השר לענייני תיירות כפרית
מרכז צוות ההיגוי

העתקים: אלי גונן - מנכ"ל
משה ריגל - סמנכ"ל פיתוח, ויו"ר צוות ההיגוי
דדי הרניק - מנכ"ל חמ"ת ✓

סיכוי סיקוי Sikkuy

מאי 1995

החברה הממשלתית לתיירות

מסמך מס' 21-1955

לודיעה

לדוד הרניק

שלום רב,

כולנו יודעים מה מבדיל בין יהודים לבין ערבים אזרחי ישראל. כראש וכראשונה מבדילים הזהות הלאומית השונה, השפה, והמורשת התרבותית. ומבדיל הזכרון הכואב לשני הצדדים של הסכסוך בין ישראל לשכניה, המצוי עתה בנסיון, קשה כשלעצמו, להתקדם לקראת יחסי שלום.

בו בזמן, בין יהודים וערבים אזרחי ישראל קיים הלכה למעשה שלום אזרחי זה למעלה מארבעים ושש שנה. למעט מספר אירועים קשים כשלעצמם, שיעור האלימות שלה רקע לאומני, בין שני הצדדים, נמוך ביותר. ואכן, גורמי בטחון בכירים במדינה חוזרים ומאשרים שלמעלה מ-99.9% מהערבים אזרחי ישראל מעולם לא פגעו במדינה ובבטחונה.

למרות ששלום אזרחי מתקיים בין יהודים וערבים בתחומי הקו הירוק, קרוב לודאי שגם יהודים וגם ערבים אזרחי ישראל מודעים יותר למבדיל ביניהם מאשר למשותף. המבדיל בינינו לרוב גלוי; המשותף, לרוב סמוי.

על מנת לעמוד על המשותף שבין אזרחים יהודים לאזרחים ערבים בישראל יזמה עמותת סיכוי סקר על נושא זה. את הסקר ערך עבורנו מכון גוטמן למחקר חברתי שימושי, ליד האוניברסיטה העברית בירושלים.

אנו מצרפים את הסקר לעיונך, ונשמח לתגובתך באמצעות הדף המצורף.

בברכה,

אלוף הראבן

אסעד גאנם

מכון גוטמן למחקר חברתי שמושי ליד האוניברסיטה העברית בירושלים
The Guttman Institute of Applied Social Research
at The Hebrew University of Jerusalem

יהודים וערבים בישראל ערכים משותפים ודימויים הדדיים

מאג'ד אל-חאג'

אליהוא כ"ץ

חנה לוינסון

המחקר נערך ביוזמת "סיכוי" העמותה לקידום שוויון הזדמנויות

סיכוי סיקוי Sikkuy

העמותה לקידום שוויון הזדמנויות جمعية رفع تكافؤ الفرص The association for the advancement of equal opportunity

**יהודים וערבים בישראל
ערכים משותפים
ודימויים הדדיים**

מאג'ד אל-חאג'

אליהוא כ"ץ

חנה לוינסון

המחקר נערך ביוזמת עמותת סיכוי. מכון גוטמן הוא האחראי לעריכת המחקר, ממצאיו ומסקנותיו.

סיכוי היא עמותה לקידום שוויון הזדמנויות ולחיזוק החברה האזרחית בישראל כיסוד משותף לכל האזרחים במדינה. לעמותה ועד מנהל הכולל חברים יהודים וערבים וכן יש לה קבוצת תמיכה גדולה של אישים יהודים ויורבים מרוב גוני הקשת הפוליטית.

סיכוי נתמכת בפעולותיה על-ידי הקרנות הבאות: קרן הקהילה היהודית בסן פרנסיסקו, קרן אברהם בניו יורק, קרן פורד בניו יורק, קרן מיירהוף בבולטימור, הקרן החדשה לישראל, קרן בלאושטיין בבולטימור, וקרן קורט בסן פרנסיסקו.

המנהלים העמיתים של סיכוי הם אסעד גאנם ואלוף הראבן.

© 1995, מכון גוטמן למחקר חברתי שימושי ליד האוניברסיטה העברית בירושלים.

תוכן העניינים

עמוד

5	הקדמה
5	I. כבוד האדם
6	II. ערכים
10	III. חיי יום-יום ובילוי שעות הפנאי
10	IV. דימויים הדדיים
15	V. דו-קיום
15	1. השאיפה לדו-קיום
16	2. אמון במוסדות
17	3. אמון הדדי
17	4. הערכת היחסים
18	5. אופטימיות ופסימיות ביחס לעתיד
20	VI. סיכום
23	נספח

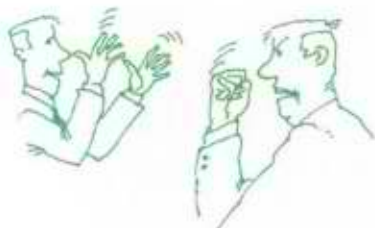
ה ק ד מ ה

במסגרת הסקר השוטף של מכון גוטמן למחקר חברתי שימושי נערך מחקר רב-היקף על ערכים משותפים ותפישות הדדיות של יהודים וערבים בישראל. המחקר נערך ביוזמת עמותת "סיכוי" - האגודה לקידום שוויון הזדמנויות. הנתונים נאספו בין נובמבר 1993 לפברואר 1994. המחקר הקיף 1188 נשאלים יהודים ו-530 נשאלים ערבים, המהווים מדגם ארצי מייצג של האוכלוסייה הבוגרת בישראל (20 שנה ומעלה), (להוציא קיבוצים ושטחים שמעבר לקו הירוק). הראיונות, שכללו כ-200 שאלות, נערכו פנים-אל-פנים בבתיהם של המרואיינים בעברית ובערבית, ועל עבודתם נערך פיקוח.

המחקר בוחן דמיון ושוני בין יהודים לערבים בחמישה תחומים: (1) המושג של כבוד האדם; (2) ערכים הנוגעים לפרט, למשפחה ולחברה; (3) שגרת היום-יום וביטויי שעות הפנאי; (4) דימויים עצמיים של כל קבוצת לאום ודימויים על הקבוצה האחרת; (5) הערכת מצב הדו-קיום בין יהודים לערבים בישראל בהווה ובעתיד במישור האישי והאזרחי. המחקר מסתיים בשאלה האם העמדות והדימויים ההדדיים קשורים לשאיפה לדו-קיום.

1. כבוד האדם

מסדרת השאלות המתייחסות לכבוד האדם עולה כי ליהודים ולערבים עמדות דומות בעיקרן. שתי הקבוצות מסכימות ללא עוררין שיחס של כבוד הוא ערך חיוני לכל בני האדם. כשנשאלו על הצורך של כל קבוצה שיתייחסו אליה בכבוד, רוב גדול של הנשאלים בשתי הקבוצות אישרו את הצורך שלהם ליחס של כבוד ובמידה כמעט שווה את הצורך של הקבוצה האחרת בכך. ישנה נטייה קלה של הנשאלים להעריך שלקבוצה שלהם יש צורך רב יותר ביחס של כבוד מאשר לקבוצה האחרת.

למרות זאת, שתי הקבוצות מודות בחסרונן של כבוד הדדי בין יהודים לערבים בישראל. 65% מקרב היהודים, ו-70% מקרב הערבים השיבו שכבוד הדדי בין יהודים לערבים בישראל קיים במידה "מעטה" או "כלל לא קיים".

רוב מקרב שתי קבוצות הלאום סבורים שקיימת התייחסות של כבוד כלפי נשים, הן בקבוצתם והן בקבוצה האחרת. אולם, יותר נשאלים בקרב שתי הקבוצות (80% סבורים שליהודים יחס של כבוד כלפי נשים, לעומת שיעור קטן יותר (60% מהיהודים ו-68% מהערבים) אשר משיבים כך לגבי הערבים.

התמונה הפוכה לגבי כיבוד הורים. רק כמחצית מבין שתי הקבוצות מאמינים שבני-הנוער היהודים מכבדים את הוריהם בהשוואה ל-80% משתי הקבוצות שמייחסים זאת לנוער הערבי.

בתשובה לשאלה "במקרה של פגיעה חמורה בכבוד המשפחה עד כמה מוצדקת כל אחת מהתגובות הבאות" נמצא שתגובות הערבים לפגיעה בכבוד המשפחה חריפה יותר מזו של היהודים. הנשאלים נשאלו עד כמה מוצדקת כל אחת מחמש התגובות לפגיעה בכבוד המשפחה, החל מניתוק יחסים חברתיים ועד "רצח מתוכנן" (כשביניהן: "להחזיר עלבון", "מכות" ו"אלימות פיזית עד להרג"). בקרב שתי הקבוצות – ככל שהתגובה קיצונית יותר כך נמוך יותר אחוז המצדיקים אותה. כך, 56% מקרב היהודים סבורים שניתן להצדיק ניתוק יחסים ו-2% סבורים שניתן להצדיק רצח מתוכנן, ואילו בקרב הערבים הטווח נע מ-88% ל-17% בהתאמה. רוב בשתי הקבוצות אומרים ש"לעולם" אין להצדיק רצח. אולם הפער בין שתי הקבוצות נשאר: 65% מהערבים לעומת 96% מהיהודים.¹

כשמדובר בתגובות לפגיעה רצינית בכבודה של קבוצה לאומית או דתית קיימות אותן הנטיות: בקרב היהודים אחוז המצדיקים כל אחת מהתגובות דומה לאחוז המצדיקים תגובות לפגיעה בכבוד המשפחה (מ-55% ועד 4%). הערבים, לעומת זאת, מצדיקים תגובה אלימה על פגיעה בכבוד הלאומי או הדתי בשיעור נמוך מזה של התגובה לגבי פגיעה בכבוד המשפחה; הצדקת "מכות" כתגובה, יורדת מ-47% לגבי פגיעה בכבוד המשפחה ל-21% כשמדובר בפגיעה בקבוצה לאומית או בדת, ואילו הצדקת תגובה אלימה (עד להרג) יורדת מ-28% ל-8%. הצדקת רצח מתוכנן יורדת מ-17% ל-5%.

II. ערכים

מעבר לערך של כבוד אנושי, המחקר משווה את החשיבות המיוחסת על-ידי הנשאלים בשתי הקבוצות לסדרה של 15 ערכים כלליים. מניתוח הנתונים עולה כי ערכים אלה מתרכזים בשלושה הקבצים: במונחים של הפרט, המשפחה והחברה. מבנה קוגניטיבי זה דומה בקרב שתי הקבוצות – יהודים וערבים.²

לוח 1 (ראה עמ' 7) מדרג כל אחד מ-15 הערכים לפי אחוז המייחסים לו "חשיבות רבה מאוד" בכל אחת מהקבוצות. מבחינה סטטיסטית ניתן לומר, שיש מידה רבה של התאמה בין שתי מערכות הדירוגים.³ חשוב לציין שכל אחד מן הערכים מלבד האחרון זוכה לחשיבות אצל רוב ניכר מקרב שתי הקבוצות.

1 דרגה גבוהה של שמירת מסורת קשורה להצדקת התגובות החריפות בקרב הערבים אך לא בקרב היהודים. כלומר, ככל ששומרים יותר על המסורת נוטים להשיב ביתר חריפות לגבי כל אחת מהתגובות. בקרב ערבים לפגיעה בכבוד המשפחה.

2 להפתעתנו נמצא כי הערך "להיות ישר והגון" מופיע לא בתחום האישי אלא דווקא בתחום החברתי. הערך שההשקפות הפוליטיות של הילדים תהיינה דומות לאלה של ההורים מופיע בתחום החברתי, ולא בתחום המשפחתי. חופש הביטוי ממוקם בתחום האישי. (נשיטת הניתוח היא על-פי גוטמן - ניתוח המרחב הקטן ביותר SSA-I).

3 לפי מיתאם הדירוג של ספירמן (Spearman) הקורלציה בין שני הדירוגים היא 79, העדפנו השוואת הדירוגים על פני ההצגה באחוזים מכיוון שהיהודים נוטים לייחס חשיבות רבה יותר לכל הערכים שנבדקו, מלבד לערך "דמת חיים". נציין כמו כן, כי לגבי כל ערך ניתן טווח תשובות אחיד מ: "חשוב מאוד" עד "כלל לא חשוב" והנשאלים לא נתבקשו לדרג.

**דירוג הערכים⁴ לפי סדר חשיבותם בקרב יהודים וערבים
(בהתאם לאחוז המשיבים "חשוב מאוד")⁵**

מדורגים על-ידי		ערכים
ערבים	יהודים	
1	1	חיי המשפחה
4	2	השכלת הילדים
5	3	להיות ישר והגון
2	4	נאמנות לבן הזוג
7	5	עזרה להורים קשישים
6	6	נאמנות לבני העם שלך
9	7	קיום חוקי המדינה
14	8	סיוע כלכלי לבנים נשואים
3	9	רמת חיים
10	10	המקצוע בו עוסקים
12	11	עיסוק בקריאה ובלימוד
8	12	חופש הדיבור
11	13	שמירת מסורת
13	14	בילוי שעות הפנאי
15	15	ילדים בעלי השקפות פוליטיות דומות לשלך

באופן כללי ערכים הקשורים במשפחה מדורגים במקום הגבוה ביותר. ערכים בתחום "החברתי" – מדורגים במקום השני, וערכים הקשורים לפרט – במקום השלישי בחשיבותו. יש לזכור שדירוגים אלה הם יחסיים.

שתי הקבוצות מייחסות את החשיבות הרבה ביותר לערכים הקשורים במשפחה. אולם, סיוע להורים קשישים ובמיוחד לבנים נשואים מדורג כחשוב יותר בקרב היהודים. מסתבר, שהרצון שהילדים יידמו להוריהם בהשקפות הפוליטיות אינו בעל חשיבות בקרב שתי הקבוצות. ערך זה הוא היחיד מבין 15 הערכים שנבדקו אשר אינו זוכה לחשיבות אצל הרוב בקרב כל אחת מהקבוצות.⁶

הערכים "החברתיים": כוללים את הערך "להיות ישר והגון" (המדורג שלישי אצל היהודים, וחמישי אצל הערבים); "נאמנות לבני העם שלך" (מקום שישי בשתי האוכלוסיות); "קיום חוקי המדינה" (מקום שביעי

4. במונחים של אחוזים בקרב היהודים – דירוג 3, 4, 5, 11-12, הם זהים, כמו 9 ו-10 בקרב הערבים. לפיכך הם דורגו על-ידי תוספת אחוז המשיבים "חשוב".

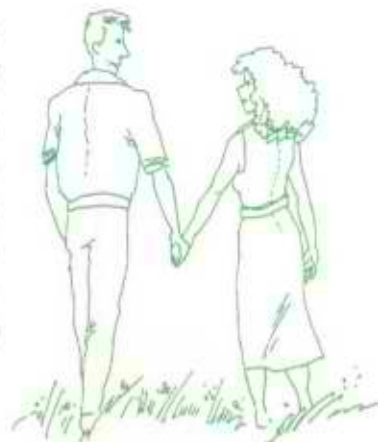
5. הצגה מפורטת של האחוזים ראה בנספח, לוח 1 (עמ' 25).

6. כפי שצוין, על-פי ניתוח SSA-I ערך זה מופיע בתחום החברתי ולא בתחום המשפחתי.

אצל היהודים ותשיעי אצל הערבים). למעשה, בשתי הקבוצות מייחסים לערכים חברתיים אלו חשיבות בינונית (על-פי הדירוג).

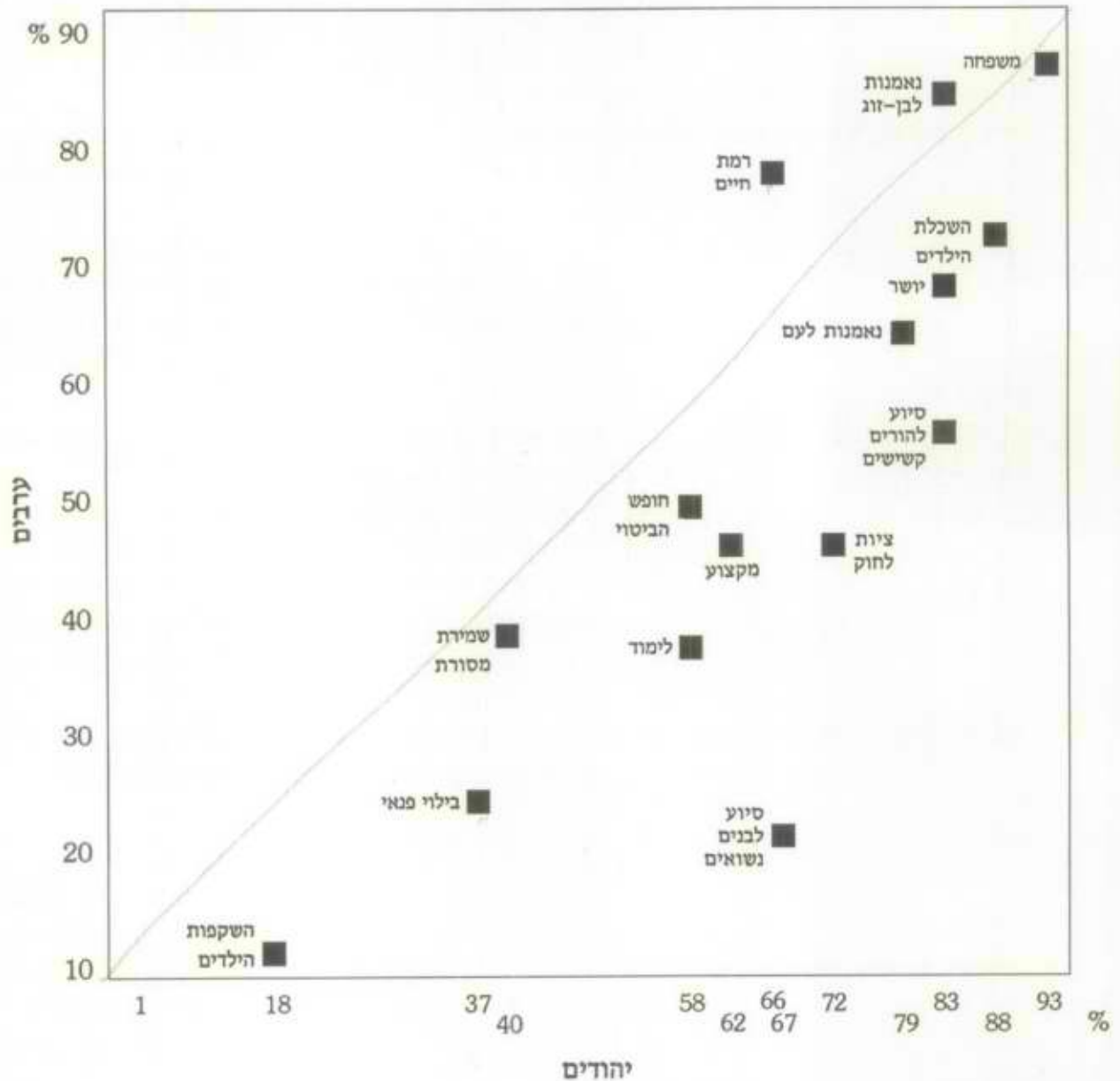
בין הערכים "האישיים" נכללים: רמת חיים, מקצוע, קריאה ולימוד, בילוי שעות הפנאי וחופש הביטוי. הערבים מייחסים חשיבות רבה יותר מאשר היהודים לרמת חיים. למרות ששתי הקבוצות מייחסות חשיבות כמעט שווה לחופש הביטוי, הערבים מדרגים ערך זה גבוה יותר. ייתכן שניתן לפרש את החשיבות הרבה יותר המיוחסת לשני ערכים אלה בקרב הערבים ככמיהה ליותר בתחומים אלה.

תרשים 1 (ראה עמ' 9), מציג באופן גרפי את אחוז הנשאלים בשתי הקבוצות שהשיבו "חשוב מאוד" לגבי כל אחד מהערכים. רוב הנקודות מופיעות על הקו האלכסוני מהצד השמאלי התחתון אל הצד הימני העליון, דבר המשקף את הדמיון שקיים בעיקרו בין הדירוגים. נקודות שמופיעות בחלק השמאלי העליון מעל האלכסון משקפות ערכים שחשובים יחסית יותר לערבים מאשר ליהודים, כמו "רמת חיים", בשעה ש"סיוע כלכלי לבנים נשואים", בחלק הימני התחתון, חשוב יחסית יותר ליהודים מאשר לערבים.

תיאור גרפי של אחוז מקרב הערבים (הציר האנכי) ואחוז מקרב היהודים (הציר האופקי) המשיבים "חשוב מאוד" לגבי כל אחד מהערכים

ערכים

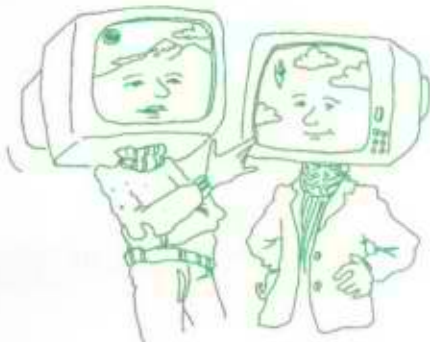
III. חיי יום-יום וביילוי שעות הפנאי

חיי יום-יום וביילוי הפנאי גם הם דומים בעיקרם בשתי הקבוצות. בשתיהן, בקרב יותר ממחצית, צורות הביילוי הפופולאריות הן: צפייה בטלוויזיה, חופשה בארץ וביילוי מחוץ לבית בחיק הטבע. הים והבריכה מהווים גורמי משיכה עבור היהודים בשיעור כפול מאשר עבור הערבים, ואילו הערבים מעדיפים יותר יציאה לפיקניק ולחיק הטבע. האמנויות, ביקור בתיאטרון ובקולנוע שכיחים פחות בשתי הקבוצות, בייחוד אצל הערבים. אירועי ספורט זוכים לדירוג גבוה יותר מתיאטרון וקולנוע אצל הערבים, ואילו אצל היהודים דירוגם דומה.

ערבים ויהודים דומים בנוהגם לצאת לחופשה מחוץ לישראל – למרות שכמחצית הנשאלים בשתי הקבוצות מעולם לא היו בחוץ לארץ.

ההבדל הניכר ביותר בין שתי הקבוצות הנחקרות הוא בנושא הפעילות הפוליטית – בשעה שרק חלק קטן פעיל פוליטית, הרי שהאוכלוסייה הערבית עוסקת בכך יותר מהאוכלוסייה היהודית (36% לעומת 10% בהתאמה). מבין עשר פעילויות בשעות הפנאי, פעילות פוליטית דורגה על-ידי הערבים במקום הרביעי, ועל-ידי היהודים במקום האחרון.

מעניין לציין ששתי האוכלוסיות ציינו את הטלוויזיה הישראלית כמקור מידע טלוויזיוני ראשון, למרות שאחוזי הצפייה של היהודים בה גבוהים יותר. הטלוויזיה הירדנית היא המקור השני עבור הערבים, בעוד שאצל היהודים "תחנות זרות אחרות" מועדפות הרבה יותר מאשר הטלוויזיה הירדנית. היהודים הם קוראי עיתונים יותר מהערבים (58% לעומת 24% קוראים עיתון יומי באופן קבוע).

יותר מ-10% בשתי הקבוצות צופים בנאמנות בסרט הערבי של סוף השבוע. בסך הכול, כ-80% מערביי ישראל צופים בסרט הערבי לפחות "מדי פעם" בהשוואה לכ-35% מקרב היהודים.

IV. דימויים הדדיים

ממה שנאמר עד כה עולה, כי לערבים וליהודים יש הרבה מן המשותף, אם כי ישנם גם כמה הבדלים ניכרים. תכנון המחקר מאפשר לנו לבדוק האם הנשאלים מודעים לדמיון הקיים ביניהם. לפיכך, נוסף על השאלות המבקשות את הנשאלים משתי הקבוצות לתאר את עצמם, הם נתבקשו לתאר גם את עצמם וגם את חברי הקבוצה האחרת.

נתמקד עתה במערכת של 31 דימויים שניתן לחלקם לשמונה הקבוצות עיקריות: (1) **משפחתיות**: הכוללת נאמנות משפחתית, הכנסת אורחים, התייחסות בכבוד לאשה וניקיון הבית; (2) **חברותיות**: הכוללת נכונות להתיידד, עזרה לזולת, חוש הומור וספורטיביות; (3) **אמינות וביסוס כלכלי**: בקבוצה זו נכללים: הגינות, חריצות, סובלנות, אדיבות, חברה חזקה ומלוכדת ומבוססת מבחינה כלכלית; (4) **אוריינטציה הישגית** של

הפרט ושל החברה: הכוללת שאפתנות, כשרון, ייחוס ערך לחיי אדם, והישגים בתחום המסחר, התרבות, האמנות והמדע; (5) **מתירנות**: הכוללת מתירנות לבנות, פתיחות בין מורים לתלמידים ובין הורים לבנים; (6) **שמרנות לעומת מודרניות**: הכוללת תלות באישור משפחתי, פטליזם, וקנאות דתית; (7) **התנהגות חריגה של בני-נוער**: הכוללת שימוש בסמים והתייחסות בחוסר כבוד להורים; (8) **התנהגות מניפולטיבית**: הכוללת אמירת שקר, רדיפת בצע וצביעות.

מכאן התהוו ארבע רשימות של תכונות אופייניות: יהודים על עצמם, ערבים על עצמם, ערבים על יהודים ויהודים על ערבים – המוצגות בפירוט בלוח 2, בנספח. כדי להבליט את קווי הדמיון והשוני הבולטים בין הדימויים הללו של עצמם ושל האחרים אנו מציגים בלוח 2 להלן את החלוקה השיטתית של התכונות בשמונה ההקבצות העיקריות שתוארו קודם לכן.⁷

לוח 2

הערכה ממוצעת של התכונות האופייניות (באחוזים)

	תכונות המיוחסות לערבים		תכונות המיוחסות ליהודים		
	על-ידי יהודים	על-ידי ערבים	על-ידי ערבים	על-ידי יהודים	
הישגיות	44	52	87	87	
משפחתיות	70	82	57	82	
מתירנות	12	29	85	76	
חברותיות	44	71	48	73	
התנהגות חריגה של נוער	33	25	54	50	
אמינות, ביסוס כלכלי	42	48	55	49	
התנהגות מניפולטיבית	57	50	55	47	
שמרנות	72	65	31	35	

הלוח מצביע על המסקנות הבאות:

1. היהודים מאפיינים את עצמם כבעלי אוריינטציה הישגית, כמשפחתיים, פתוחים, מתירניים, חברותיים ואלטרואיסטיים. פחות ממחצית מסכימים עם אפיונים כמו התנהגות חריגה של בני-נוער, התנהגות מניפולטיבית, או עם תכונות הנחשבות כמאפיינות אמינות וביסוס כלכלי. כלומר, התכונה המדורגת במקום הראשון בדימוי העצמי היהודי היא שאפתנות והישגיות. התכונה המאפיינת אותם פחות מכולם הם אומרים, היא שמרנות הכוללת קנאות דתית ותלות באחרים. בקצרה, רוב היהודים רואים עצמם כמודרניים, אך מודרניות זו של הישגים ומתירנות מעוגנת במערכת של קשרים ראשוניים (משפחה וחברים).

7 ההקבצה מבוססת על תיאוריות קודמות של ערכים כמו גם על סיווג אמפירי של התכונות. מכיוון שמתירנות ושמרנות הם ניגודים בולטים, העדפנו לסווג אותם לחד ולא לאחד אותם (על-ידי שינוי הסימן של אחד מהם). בחינת ההקבצה האמפירית של התכונות מגלה כמו-כן הבדלים תרבותיים בהבנת כמה מהפריטים. כך למשל מתירנות לבנות היא בעלת קונטציות שליליות עבור ערבים הרבה יותר מאשר עבור נשאלים יהודים.

2. הערבים מסכימים שהיהודים הם אכן כפי שהם אומרים שהם, זאת אומרת מאופיינים יותר מכול, על-ידי הישגיות ומתירנות. הם רואים את היהודים אפילו יותר מתירנים מכפי שהיהודים רואים את עצמם. הערבים גם מדרגים את היהודים נמוך באשר לשמרנות, אך הם רואים את היהודים כפחות משפחתיים מכפי שהיהודים מחשיבים את עצמם.
3. הערבים מצדם, רואים עצמם מעל לכול כאנשי משפחה ואנשים חברותיים – מכניסי אורחים, עוזרים לזולת, בעלי אוריינטציה משפחתית, ידידותיים וכד' – ושמרנים. רק מיעוט מקרב הערבים רואים את עצמם כמתירנים.
4. יהודים אומרים על הערבים את רוב הדברים שהערבים אומרים על עצמם. הם מאשרים שהערבים אינם יכולים להיות מאופיינים כמתירנים למשל ביחסי הורים-בנים, ואילו איכויות של משפחתיות ויחסים בין-אישיים, הם המאפיינים הבולטים ביותר שלהם. יהודים מדרגים את הערבים כשם שהערבים מדרגים את עצמם לגבי האוריינטציה ההישגית שלהם (לא במקום גבוה).
5. בשעה שאף קבוצה לא מאפיינת עצמה כלא-מוסרית (בעלת התנהגות חריגה), הרי שכל קבוצה רואה את הקבוצה האחרת כפחות מוסרית מכפי שהיא רואה את עצמה.
- לראייה מפורטת יותר של הכללות אלו ראה לוח מס' 3 (עמ' 13) אשר מונה את כל 31 המאפיינים בכל אחת מארבע הרשימות.

דירוג של דימוי עצמי והדדי על-פי התכונות המיוחסות ליהודים ולערבים
על-ידי יהודים ועל-ידי ערבים⁸
התכונות מדורגות לפי סך כל אחוז המסכימים⁹

מכניסי אורחים (91)	מכניסי אורחים (96)	שאפתנים (94)	שאפתנות (92)
משפחתיים (80)	עוזרים לזולת (92)	מתירנים (92)	הישגי מסחר (89)
תלויים במה שיגידו (78)	משפחתיים (91)	הישגי מסחר (92)	חיי אדם (88)
חרוצים (74)	ידידותיים (76)	הישגי מדע (90)	מוכשרים (87)
קנאים דתיים (73)	תלויים במה שיגידו (76)	רודפי בצע (89)	מכניסי אורחים (87)
חברה מלוכדת (69)	ניקיון הבית (73)	חובבי ספורט (88)	הישגי מדע (86)
פטליסטים (66)	בעלי חוש הומור (72)	מוכשרים (87)	ניקיון הבית (85)
שאפתנים (65)	פטליסטים (71)	חברה מלוכדת (86)	פתיחות הורים (84)
הישגי מסחר (60)	סובלנים (70)	הישגי תרבות (85)	הישגי תרבות (82)
כבוד לאשה (59)	חרוצים (70)	מבוססים כלכלית (81)	בעלי חוש הומור (82)
רודפי בצע (59)	כבוד לאשה (68)	פתיחות הורים (81)	משפחתיים (80)
עוזרים לזולת (58)	רודפי בצע (67)	פתיחות מורים (81)	פתיחות מורים (79)
שקרנים (57)	מנומסים (67)	כבוד לאשה (79)	כבוד לאשה (76)
חנפנים (55)	שאפתנים (64)	ערך לחיי אדם (75)	ידידותיים (74)
ניקיון הבית (49)	מוכשרים (57)	חרוצים (74)	עוזרים לזולת (72)
נוער לוקח סמים (44)	הישגי מסחר (55)	ניקיון הבית (67)	מתירנים (66)
מוכשרים (43)	ישרים-הגונים (54)	נוער לוקח סמים (56)	חובבי ספורט (64)
בעלי חוש הומור (41)	הישגי מדע (51)	אי-כבוד להורים (52)	חרוצים (60)
חובבי ספורט (38)	קנאים דתיים (49)	משפחתיים (50)	חברה מלוכדת (56)
ידידותיים (37)	חיי אדם (48)	קנאים דתיים (48)	נוער לוקח סמים (54)
הישגי תרבות (35)	פתיחות הורים (45)	חנפנים (46)	רודפי בצע (52)
חיי אדם (33)	חובבי ספורט (42)	עוזרים לזולת (40)	מבוססים כלכלית (51)
מנומסים (33)	שקרנים (42)	ישרים-הגונים (38)	ישרים-הגונים (49)
ישרים-הגונים (28)	חנפנים (41)	בעלי חוש הומור (38)	שקרנים (47)
סובלנים (27)	הישגי תרבות (40)	מכניסי אורחים (33)	אי-כבוד להורים (47)
הישגי מדע (26)	נוער לוקח סמים (36)	מנומסים (32)	סובלנים (43)
אי-כבוד להורים (22)	פתיחות מורים (36)	שקרנים (31)	פטליסטים (42)
מבוססים כלכלית (22)	מבוססים כלכלית (31)	פטליסטים (27)	חנפנים (42)
פתיחות הורים (17)	חברה מלוכדת (27)	ידידותיים (25)	מנומסים (37)
פתיחות מורים (13)	אי-כבוד להורים (13)	סובלנים (18)	תלויים במה שיגידו (36)
מתירנים (7)	מתירנים (5)	תלויים במה שיגידו (17)	קנאים דתיים (27)

8 הצגה אלטרנטיבית של הנתונים ראה בנספח, לוח 2.

9 במקרה בו האחוזים זהים, הרי התכונה שאחוז המשיבים לגביה "בהחלט מסכים" גבוה יותר - מדורגת ראשונה. אחוז המשיבים שה"כ בחיוב, לגבי כל תכונה/מאפיין, מופיע בסוגריים בצד כל תכונה.

ובכן, ביתר דיוק, נראה שיהודים מזוהים - על-ידי יהודים וערבים גם יחד - כשאפתנים, בעלי הישגים ומוכשרים. קיימת הסכמה על דירוג תכונות אלו כמאפיינות יהודים בראש ובראשונה. לגבי הערבים תכונות אלו מדורגות באמצע - הן על-ידי הערבים עצמם והן על-ידי היהודים. הערבים מדורגים הרבה יותר גבוה מיהודים לגבי חריצות, בייחוד בעיני היהודים.

הכנסת אורחים היא התכונה המאפיינת בראש ובראשונה את הערבים - הן בעיני עצמם והן בעיני היהודים. היהודים מצדם מחשיבים עצמם כמכניסי אורחים במידה דומה לזו של הערבים, אך הערבים כלל אינם מסכימים לכך. הן יהודים והן ערבים רואים את הערבים כמשפחתיים מאוד ומסכימים שהיהודים מאופיינים בכך פחות מהערבים, למרות שהיהודים רואים עצמם יותר משפחתיים מכפי שהם נתפשים ככאלה בעיני הערבים. הערבים גם מדורגים גבוה בנושא של תלות באישור משפחתי - ואילו שתי הקבוצות מדרגות תכונה זו כהכי פחות מאפיינת את היהודים.

היהודים אומרים שהערכת חיי אדם היא אחת התכונות הבולטות ביותר שלהם (88%). הערבים מייחסים ליהודים דרגה נמוכה יותר, יחסית של תכונה זו (75%), אך עדיין יותר גבוה מכפי שהם מייחסים אפיון זה לעצמם (48%) או מכפי שהיהודים מייחסים אותו לערבים (33%).

בעיני הערבים היהודים מזוהים על-ידי התכונות של רדיפת בצע ומתירנות לבנות. היהודים דוחים שתי תכונות אלו גם יחד כמאפיינות אותם. באשר לערבים - בעיני שתי הקבוצות מתירנות היא תכונה שהכי פחות מאפיינת ערבים מכל 31 התכונות שנבדקו.

כל קבוצה תופשת את האחרת כהרבה יותר קוהסיבית ("חזקה ומלוכדת") מאשר היא תופשת את עצמה ככזו.

ניתוח סטטיסטי של דירוג כל 31 הפריטים בארבע הרשימות מעלה מסקנות נוספות:

1. **כל קבוצה תופשת את האחרת בצורה דומה לזו שהקבוצה האחרת תופשת את עצמה.** לפיכך, קיימת קורלציה יחסית גבוהה (49) בין תיאור היהודים את עצמם לבין תיאור הערבים את היהודים. ובדומה לכך, קיימת קורלציה יחסית גבוהה (50) בין הדימוי העצמי של הערבים לבין הדימוי שלהם בעיני היהודים.¹⁰ במלים אחרות, קיימת הסכמה רבה בקרב שתי האוכלוסיות, על התכונות המאפיינות כל אחת מהן.

2. **כאשר משווים את הדימוי העצמי של כל אחת מהקבוצות אין לדבר על זמיון ביניהן.** מקדם מתאם הדירוג הוא הרבה יותר נמוך (25). ואינו מובהק.

3. **ואמנם, כאשר משווים את הדימוי העצמי של כל קבוצה עם הדימוי שיש לה על הקבוצה האחרת אין אנו מוצאים קורלציה בין הדימוי העצמי של היהודים לבין הדימוי שלהם על הערבים, וקיימת קורלציה שלילית בין מה שערבים חושבים על עצמם לבין מה שהם חושבים על היהודים (47-).** במלים אחרות, בעיני הערבים, היהודים נתפשים באופן כלשהו כשונים בצורה המנוגדת להם - היבט החורג מאוד מהדמיון ה"אובייקטיבי"¹¹ - בשעה שבעיני היהודים הערבים הם פשוט שונים.

10 מתאם סדר הדירוג של ספירמן.

11 דהיינו, הקורלציה בין שתי מערכות הדימויים העצמיים (ראה בנספח, לוח 3).

V. דו-קיום

פרק זה עוסק בעמדות ובתפישות לגבי מרכיבים של דו-קיום בין יהודים לערבים בישראל, כאשר לכל קבוצה מחויבות חזקה לדתה ולעמה. הרוב הגדול מקרב שתי הקבוצות שולל את הרעיון של חיים במקום אחר (לא בארץ). רק מיעוט קטן בכל אחת משתי הקבוצות - (10% אצל היהודים ו-20% אצל הערבים) שוקל את האפשרות של חיים מחוץ לישראל. בה בשעה, רוב של 85% בשתי הקבוצות מתנגדים לנישואים עם בני הקבוצה האחרת, וערבים ויהודים חלוקים מאוד בדעתם לגבי מדינה פלסטינית ובנושא הפשרה בנוגע למעמדה של ירושלים.

במחקר זה נמדד הנושא של דו-קיום על-ידי: (1) עמדות כלליות כלפי דו-קיום ונכונותו של הרוב לשילוב אזרחי של המיעוט במוסדות כגון: השירות הציבורי, הפוליטי, והצבאי; (2) אמון במוסדות, הערכת שוויון ההזדמנויות שיש ליהודים ולערבים, מידת האמון ברשויות המדינה ותחושה של יכולת השפעה פוליטית; (3) אמון הדדי ובייחוד אמון של הרוב במיעוט; (4) הערכת טיב היחסים, רגשות שנאה; (5) ההערכה שניתן לשפר את היחסים בעתיד.

1. השאיפה לדו-קיום

64% מהערבים בישראל מעידים על עצמם, ש"כל" או "רוב" בני עמם מצדדים בדו-קיום. זאת בהשוואה ל-34% מקרב היהודים שאומרים כך (ראה לוח 4). רק 7% מהערבים ו-22% מהיהודים אומרים ש"מעטים מאוד" מבני עמם מצדדים בדו-קיום.

נראה שרוב היהודים אינם מודעים לכך שרוב ניכר של הערבים בישראל מצדדים בדו-קיום. כשנתבקשו להעריך כמה מהערבים מעוניינים בדו-קיום, רק 28% מהיהודים השיבו "כולם" או "רובם". לעומת זאת, האוכלוסייה הערבית תופשת במדויק שרק מיעוט של היהודים מעריכים שאכן רוב מקרב היהודים מעוניינים בדו-קיום עימם. (רק 13% מהערבים סבורים שרוב מקרב היהודים - "כולם" או "רובם" - מעוניינים בדו-קיום בהשוואה ל-34% מהיהודים). מיעוט בלבד מקרב כל קבוצה סבור שרוב חברי הקבוצה האחרת אכן מעוניינים בדו-קיום.

לוח 4

הערכת מידת העניין בדו-קיום (באחוזים)

ערבים		יהודים		כמה מקרב היהודים/הערבים מעוניינים בדו-קיום?
על ערבים	על עצמם	על ערבים	על עצמם	
13	64	28	34	כולם/רובם
33	29	40	44	חלק כן וחלק לא
54	7	31	22	מעטים מאוד
100%	100%	100%	100%	סה"כ %

למרכיבי הדו-קיום פנים רבות; מחיים בנפרד (זה בצד זה) ועד לשילוב מלא. כשרובם מופיעים במגוון של צורות ביניים:

שפה: זוהי אחת מצורות הביניים של דו-קיום. רוב היהודים (75%) ובעצם כל הערבים סבורים שחשוב שכל אחד ילמד את שפתו של האחר. שבעה מתוך עשרה ערבים סבורים שזה "חשוב מאוד" שערבים ילמדו עברית, בהשוואה ל-45% מהיהודים, שסבורים ש"חשוב מאוד" שיהודים ילמדו ערבית. נמצא כי כיום 72% מהערבים אומרים שיש להם ידיעה טובה בעברית, אך רק 31% מהיהודים טוענים שיש להם די ידע בערבית. מחצית מהיהודים כלל אינם יודעים ערבית.

משרות פוליטיות: כמעט כל הערבים בישראל היו רוצים לראות ערבים נושאי משרות פוליטיות; 90% תומכים בכך שיהיה ערבי ראש עיר/מועצה ביישוב שבו חיה אוכלוסייה מעורבת; 96% היו רוצים לראות ערבי מחזיק בדרגת שר בממשלה. רוב היהודים אינם מסכימים לכך. כשני-שלישים מהיהודים מתנגדים לרעיון של ראש עיר/מועצה ערבי ביישוב בו יש אוכלוסייה מעורבת או לשר ערבי.

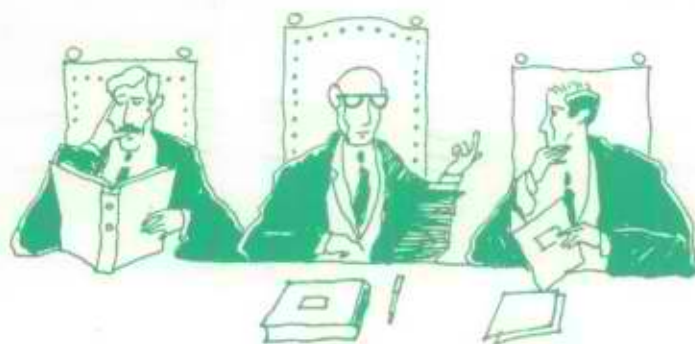
גיוס לצבא או לשירות חלופי: קצת למעלה ממחצית הערבים (54%) הם בעד גיוסם של צעירים ערבים; 12% הם בעד גיוס לצבא, ואילו השאר - 42% הם בעד שירות חלופי (אך לא צבאי). גם היהודים חלוקים בשאלה זו, רוב היהודים 57% מתנגדים לכך. היהודים התומכים בגיוס ערבים נחלקים ל-11% התומכים בגיוס לשירות צבאי ו-32% התומכים בגיוס לשירות חלופי.

נישואים בין ערבים ליהודים זוכים לתמיכה של מעטים בלבד. היהודים נחרצים יותר בהתנגדותם (68%) מתנגדים "בתוקף" בהשוואה ל-49% מקרב הערבים). רק מיעוט בקרב שתי הקבוצות אינו מתנגד לנישואי תערובת (14% מקרב כל אחת מהקבוצות).

2. אמון במוסדות

בשתי האוכלוסיות האמון במערכת המשפטית מדורג גבוה יותר מאשר האמון ברשות המבצעת והמחוקקת, כפי שמראה לוח 5. למרות שבשתי הקבוצות מובע האמון הגבוה ביותר במערכת השיפוטית, יש לציין שקיים פער בין מידת האמון שרוחשים הערבים (59%), לעומת היהודים (78%) למערכת זו. כמחצית מקרב כל קבוצה מביעים אמון רב בכנסת.

מידה דומה של אמון מביעים היהודים בממשלה 48%, אך אמון הערבים בממשלה נמוך יותר (38%). רק מיעוט מקרב שתי הקבוצות "כלל אינו מביע אמון" בשלושת המוסדות הללו.

לוח 5

אמון במוסדות

אחוז המביעים "אמון רב"

	במערכת המשפט	בכנסת	בממשלה
יהודים	78	49	48
ערבים	59	47	38

הנשאלים נתבקשו להעריך האם בישראל לאזרח יהודי וערבי יש אותו סיכוי לממש את זכויותיו האזרחיות. בתשובה לשאלה זו שלושה רבעים מקרב שתי הקבוצות השיבו "שליהודי יש סיכוי רב יותר" להנות מזכויות אלו.

רוב הנשאלים מרגישים שאינם יכולים להשפיע מבחינה פוליטית. רק כ-10% מקרב היהודים ומקרב הערבים חשים שיש להם יכולת להשפיע על הנעשה במדינה, 43% נוספים מרגישים שיש להם מידת-מה של יכולת להשפיע, וכמחצית מקרב שתי הקבוצות השיבו שאין להם כלל תחושה של יכולת להשפיע על הנעשה.

במישור המקומי – תחושת יכולת ההשפעה גדולה יותר: לערבים תחושה שיש להם יכולת השפעה כמעט פי שניים מאשר ליהודים, 29% לעומת 17% בהתאמה. זהו אישור לממצא (עמ' 10) שהערבים יותר פעילים מבחינה פוליטית מאשר היהודים. 43% מהיהודים לעומת 21% מהערבים חשים שכלל אין להם יכולת השפעה בעניינים מקומיים.

רמת האמון ההדדי דומה ונמוכה בקרב שתי הקבוצות (ראה לוח 6). בתשובה לשאלה כללית: "האם אפשר לדעתך לתת אמון ביהודים/בערבים אזרחי ישראל" רק 18% מהערבים ו-13% מהיהודים אומרים שניתן לתת אמון "בכל" או "ברוב" מקרב הקבוצה האחרת.

לוח 6 רמת האמון ההדדי (באחוזים)

בכמה ניתן לתת אמון?	יהודים על ערבים	ערבים על יהודים
"בכולם" או "ברובם"	13	18
בחלק כן ובחלק לא	35	39
במעטים או בכלל לא	53	43
סה"כ %	100%	100%

התשובה לשאלה בעלת הגוון הפוליטי יותר: "לדעתך, עד כמה נאמנים הערבים אזרחי ישראל למדינה?" מגלה פער רב במידת ההדדיות; בשעה שתשעה מכל עשרה ערבים מעריכים שלערבים מידה רבה של נאמנות למדינה, רק שליש מהיהודים סבורים שלערבים מידה רבה של נאמנות למדינה.

4. הערכת היחסים

כיצד מעריכים הנשאלים את היחסים בין שתי האוכלוסיות?

כאשר נשאלו: "מה דעתך על טיב היחסים הקיימים כיום בין יהודי ישראל לערביי ישראל?" 74% מהיהודים ו-56% מהערבים אומרים שהיחסים "לא כל-כך טובים" או "כלל לא טובים" (זוהי תופעה ידועה שהמיעוט בדרך-כלל מעריך את היחסים הבין-קבוצתיים ביתר חיוב).

היהודים סבורים שיחסי יהודים-ערבים בישראל הם הבעייתיים ביותר מבין היחסים הבין-קבוצתיים במדינה. היחסים האלה מדאיגים אותם יותר מהיחסים שבין דתיים ללא-דתיים, והרבה יותר מהיחסים

הבין-עדתיים או היחסים שבין עולים חדשים לוותיקים. הערבים מדרגים את היחסים שבין דתיים ללא-דתיים כמדאיגים יותר מהיחסים שבין ערבים ליהודים; 77% מעריכים את הנושא הדתי כבעייתי בהשוואה כאמור, ל-56%, שמעריכים בשלילה את מצב היחסים שבין יהודים לערבים.

כאשר התעמתו עם השאלה: "האם אתה שונא ערבים/יהודים?" מחצית בשתי הקבוצות ענו במפורש "כלל לא". אם נצרף לאלה את המשיבים "רק מעטים מהם" - עולה האחוז ל-66% בקרב היהודים ול-79% בקרב הערבים. השאר - 35% מהיהודים ו-20% מהערבים יכולים להיחשב כשונאי העם האחר.

מכל מקום **תפיסת** ה"שנאה" של קבוצתו שונה מדיווח הנשאל על עצמו כ"שונא". במערכת נוספת של שאלות נתבקש הנשאל היהודי להעריך לא כמה ערבים הוא שונא אלא כמה מהיהודים שונאים ערבים, וכמה מהערבים שונאים יהודים. אותן השאלות הוצגו גם לנשאלים הערבים.

לוח 7

הערכה כמה מהאנשים בכל קבוצה שונאים את הקבוצה האחרת (באחוזים)

ערבים		יהודים		כמה שונאים את בני הקבוצה האחרת?
על עצמם	על יהודים	על עצמם	על ערבים	
11	47	33	57	כולם או רובם
40	45	50	37	חלקם שונאים
49	8	17	6	מעטים מאוד או כלל לא
100%	100%	100%	100%	סה"כ %

בכל אחת מהקבוצות התפישת הרווחת היא שהם שונאים יותר מאשר שונאים. אחוז היהודים המרגישים שהם שונאים על-ידי רוב הערבים (57%) גבוה כמעט פי שניים בהשוואה להערכתם כמה מבני עמם שונאים ערבים (33%), ופי חמישה בהשוואה לאחוז הערבים הסבורים שרוב הערבים שונאים יהודים (11%). באשר לערבים, פער האחוזים גדול אף יותר: 47% מהערבים מרגישים שהם שונאים על-ידי רוב היהודים, בהשוואה ל-11% מקרב הערבים שאומרים שרוב בני עמם שונאים יהודים.

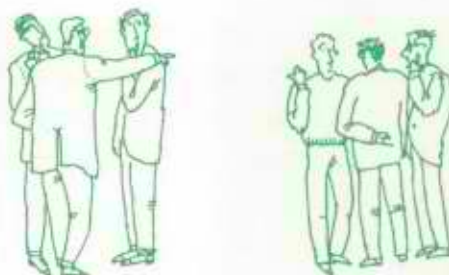
ניתן להוסיף כי הערכת מידת השנאה בשני הצדדים פחות חמורה מאשר הערכת חוסר הכבוד ההדדי. נזכיר כי כשני שלישים מקרב שתי הקבוצות מסכימים לכך שאין יחס של כבוד הדדי בין יהודים לערבים בישראל.

5. אופטימיות ופסימיות ביחס לעתיד

עם זאת, חשוב לציין ששני שלישים מקרב כל אחת משתי הקבוצות מאמינים שיש בסיס לשיפור היחסים ביניהן. אופטימיות לגבי העתיד ואמון בערבים קשורים כמו-כן עם עמדות "יוניות" בקרב היהודים ביחס לעתיד האזור ולתהליך השלום.

רוב מקרב שתי הקבוצות משוכנעים בכך שפעולות לקידום דו-קיום יתרמו הן לרווחת המדינה והן לתהליך השלום למרות שהערבים תומכים בפעילויות מעין אלו יותר מאשר היהודים (85% מהערבים ו-60% מהיהודים).

יהודים יותר מאשר ערבים מודאגים מכך שפעולות לקידום דו-קיום יכולות להביא גם לנישואי תערובת (59% מהיהודים סבורים כך, בהשוואה ל-32% מהערבים), ועלולות לסכן הן את ביטחון המדינה (39% מהיהודים לעומת 7% מהערבים) והן את הזיקה של היהודים לתרבותם (34% לעומת 7% מהערבים שחוששים לזיקתם לתרבותם הם).

השאלה כיצד לגשת לטיפול בנושאים אלה בעייתית אף יותר. הערבים (91%) בעד הקצאת משאבים ממשלתיים לפעולות המיועדות לקדם דו-קיום. היהודים חלוקים בדעתם (מחצית בעד ומחצית נגד), לגבי שאלה של יוזמה מסוג זה.

העמדות כלפי דו-קיום קשורות ביניהן. מנקודת-מבטם של היהודים, שנאה, אמון, הערכת הנאמנות, מידת העניין בדו-קיום, הערכת היחסים בהווה ובעתיד - קשורים כולם אלה באלה. כל עמדה מנבאה את האחרות. כמו-כן קשורות עמדות אלו למידת הנכונות ליתר שילוב של ערבים במוסדות כמו הצבא, ובמישור המוניציפלי והממשלתי. אך בניגוד לכך, המערכת של 31 הדימויים שיש לערבים על יהודים מתקשרת בקשרים חלשים ביותר למערכת העמדות כלפי היהודים ואל אלה הנוגעות בנכונות לשילוב.

בהתייחס לנכונות היהודים לשילוב אזרחי של הערבים מעניין לציין כי: (1) התפישה שערבים שונאים את היהודים קשורה לחוסר נכונות לשילובם יותר מאשר התפישה שיהודים שונאים ערבים; (2) התפישה של היהודים שערבים מעוניינים בדו-קיום קשורה לנכונות לשלבם יותר מאשר התפישה של היהודים עצמם עניין בדו-קיום; ו- (3) הנכונות של יהודים לשילוב הערבים קשורה בקשר הדוק יותר עם ראייה אופטימית לגבי שיפור היחסים בעתיד מאשר עם הערכת טיב היחסים בהווה. ובמילים אחרות: נכונות היהודים לשילוב הערבים ניתנת לניבוי טוב יותר על-פי תפישתם את עמדות הערבים מאשר על-פי תפישתם את עמדות היהודים.

בהשוואה ליהודים, עמדות הערבים לגבי שנאה, חוסר אמון בבני העם האחר, הערכתם באשר לעניין בני עמם בדו-קיום והערכתם לגבי נאמנותם שלהם למדינה, קשורות בין לבין עצמן בקשרים **פחות הדוקים** מבחינה סטטיסטית.

ככלל, הקשרים בין עמדות אלו לבין עצמן, הרבה יותר נמוכים בקרב הערבים מאשר בקרב היהודים. למרות זאת, גם בקרב הערבים קיימת תסמונת, אמנם חלשה יותר מאשר בקרב היהודים, שקושרת בין שנאת האחר, תפישת השנאה לאחר בקרב בני העם שלך, העניין בדו-קיום ונאמנות למדינה. כך שככל שהנשאל שונא פחות, כך הוא מייחס פחות שנאה בקרב בני עמו לבני העם האחר, וכך הוא מייחס לבני עמו מידה רבה יותר של עניין בדו-קיום ויתר נאמנות למדינה - ולהיפך כמובן.

באשר לערבים, העמדות שבדקו - שנאה אצל הפרט, הערכת שנאה בקרב בני עמם, מידת האמון באחר, הערכת הנאמנות למדינה, והעניין בדו-קיום - כל אלו מתקשרים רק באופן קלוש לעמדות המצדדות בדו-קיום בהיבט של שילוב ערבים - בצבא או במישור המוניציפלי או הממשלתי. במילים אחרות: הרוב הניכר של הערבים הינו בעד שילוב אזרחי של הערבים, ללא קשר לעמדותיהם כלפי מצב היחסים בין יהודים לערבים בהווה או לתפישתם את העמדות כלפיהם.

גם יהודים וגם ערבים תופשים את היהודים כמודרניים יותר ואת הערבים כמסורתיים יותר. הבדלים אלו באים לידי ביטוי גם בהבדלים הדמוגרפיים שבין שתי החברות: עירונית לעומת כפרית (הערבים – חברה כפרית יותר), גודל משק הבית (לערבים משפחות גדולות יותר), הבדלי השכלה (ליהודים רמת השכלה גבוהה יותר) ומספיקות ההכנסה (ליהודים מספיקה יותר).

עם זאת קיימים קווי דמיון רבים יחד עם ההבדלים שנמצאו:

1. אנו מבחינים ששתי הקבוצות מכירות בצורך האנושי הבסיסי ליחס של כבוד, לא פחות בקבוצה האחת, מאשר באחרת. רוב ניכר בשתי הקבוצות חשים שיחס של כבוד הדדי לוקה בחסר.
 2. שתי הקבוצות מציבות ערכים משפחתיים בראש רשימת הערכים החשובים להם ביותר. ערכים חברתיים כמו "נאמנות לבני העם שלך", ציות לחוקי המדינה או הגינות מדורגים כשניים במעלה.
 3. קיים דמיון ניכר גם בדפוס חיי היום-יום ובילוי הפנאי. צפייה בטלוויזיה, יציאה לחופשה בארץ, ובילוי מחוץ לבית בחיק הטבע, הן צורות בילוי פופולאריות אצל הרוב בקרב שתי האוכלוסיות. שפת הים והבריכה הם גורמי משיכה יותר ליהודים מאשר לערבים המעדיפים בילוי בחיק הטבע. ביקור בקולנוע ובתיאטרון חשובים יותר ליהודים.
 4. באופן די מפתיע התפלגות התשובות לגבי ההגדרה העצמית של שמירת מסורת ותכיפות ההשתתפות בתפילה (בבית-כנסת/במסגד) דומים מאוד. אך למרות זאת, מדידה פרטנית יותר של מסורתיות, כמו למשל, כיסוי ראש בקרב נשים נשואות, מראה שהערבים הם שומרי מסורת הרבה יותר. דרגת המסורתיות קשורה גם לתגובות בקרב הערבים על פגיעה בכבוד המשפחה.
 5. בהתייחס לרשימה של התכונות והמאפיינים, כל קבוצה תופשת את הקבוצה האחרת באופן די דומה לזה שבו הקבוצה האחרת תופשת את עצמה. זאת אומרת, שהערבים מסכימים עם היהודים שהיהודים הם בראש ובראשונה בעלי אוריינטציה הישגית, מתירנים וכד', והיהודים מסכימים עם הדימוי העצמי של הערבים כאנשי משפחה ומכניסי אורחים. מכל מקום, שתי הקבוצות תופשות את היהודים כ"מודרניים" יותר ואת הערבים כ"מסורתיים" יותר. בעיני הערבים היהודים יותר "מנוגדים להם" בשעה שבעיני היהודים הערבים פשוט שונים.
 6. שתי הקבוצות מחויבות לחיות את חייהן בישראל. אך, השאיפה לדו-קיום גבוהה פי שניים בקרב הערבים מאשר בקרב היהודים. עבור כמה מהיהודים דו-קיום צופן בחובו חששות מפני איום על הביטחון הלאומי (39%), ומפני פגיעה בתרבות היהודית (34%), והרוב מודאגים אף יותר מאפשרות של נישואי תערובת (59%).
- כמעט כל הערבים מחשיבים עצמם כנאמנים למדינה, אך רק שליש מהיהודים מצטרפים להערכה זו.
 - רוב היהודים אינם מודעים לכך שרוב מקרב הערבים מעוניינים בדו-קיום.
 - הערבים שולטים בעברית יותר מאשר יהודים שולטים בערבית.
 - כמעט כל הערבים בישראל מעוניינים לראות ערבי מחזיק במשרה של ראש עיר/מועצה ביישוב מעורב, או במשרת שר; רוב היהודים מתנגדים לכך.

- 54% מהערבים תומכים בגיוס צעירים ערבים לשירות כלשהו למדינה (12% לשירות צבאי, 42% לשירות חלופי), בהשוואה ל-43% מהיהודים שתומכים בגיוס ערבים לשירות (11% בעד שירות צבאי, ו-32% בעד שירות חלופי).

- אף אחת מהקבוצות אינה תומכת בנישואי תערובת (בין יהודים לערבים).

- שלושה רבעים מקרב כל אחת מהקבוצות סבורים שליהודים סיכוי רב יותר מאשר לערבים, לממש את זכויותיהם האזרחיות.

7. רוב מקרב שתי הקבוצות מסכימים שהיחסים בין יהודים לערבים בישראל אינם משביעי רצון. בדומה לכך מידת האמון ההדדי גם כן נמוכה. תפישת קיומה של השנאה בחברה כלפי הקבוצה האחרת עולה על הבעת השנאה כלפיה. רק מיעוט מקרב כל אחת מהקבוצות מביעים שנאה כלפי העם האחר. כל קבוצה רואה עצמה הרבה יותר שנואה מאשר שונאת.

8. שתי הקבוצות מביעות אמון רב במערכת המשפטית יותר מאשר ברשות המחוקקת או המבצעת, אולם הערבים מביעים פחות אמון במוסדות אלו (פרט לאמון בכנסת ששווה בשתי הקבוצות). גם יהודים וגם ערבים אינם מרגישים שהם יכולים להשפיע מבחינה פוליטית על הנעשה במדינה. לגבי השפעה במישור המקומי, ערבים מרגישים יותר מהיהודים שהם יכולים להשפיע. ולמעשה, ערבים פעילים יותר מבחינה פוליטית מהיהודים.

9. שאיפתם של אזרחי ישראל הערבים לשילוב במוסדות המדינה אינה מושפעת כמעט מעמדותיהם - בין אם זו שנאה, אמון או אופטימיות לגבי העתיד. ואילו בקרב היהודים - תפישת "האיום" - התחושה שהם שנואים, הספקנות שלהם לגבי מידת הנאמנות של הערבים למדינה - קשורה לחוסר נכונותם לשילוב מוסדי של הערבים. במילים אחרות: הערכתם של היהודים את טיב היחסים הבין-קבוצתיים מנבאת את מידת נכונותם לשילוב של הערבים, אך אצל הערבים אין קשר בין שני הדברים.

10. בעיות ההווה, אינן מפריעות לתחושת האופטימיות לגבי העתיד. שני שלישים מקרב כל אחת מהקבוצות מסכימים עם הטיעון "שליהודים ולערבים יש יסוד משותף שיכול להוות בסיס לשיפור היחסים ביניהם". הערכת טיב היחסים בהווה ובעתיד קשורה לתפישת של מידת העניין בדו-קיום בקרב הקבוצה האחרת יותר מאשר לעניין בדו-קיום בקרב הקבוצה שהנשאל שייך אליה.

לכן, בהתייחס לאופטימיות כלפי העתיד, כל קבוצה נשענת על תפישתה את הרצון הטוב של הקבוצה האחרת כבסיס ליחסים בעתיד.

נספח

דירוג סדר החשיבות שמייחסים לערכים*
(לפי אחוז המשיבים "חשוב מאוד")

ערכים	יהודים			ערבים		
	דירוג	% המשיבים "חשוב מאוד"	% המייחסים חשיבות	דירוג	% המשיבים "חשוב מאוד"	% המייחסים חשיבות
חיי המשפחה	1	93	99	1	88	99
השכלת הילדים	2	88	99	4	73	99
להיות ישר והגון	3	83	99	5	69	98
נאמנות לבן הזוג	4	83	98	2	86	98
עזרה להורים קשישים	5	83	98	7	56	88
נאמנות לבני העם שלך	6	79	96	6	65	95
קיום חוקי המדינה	7	72	95	9	47	87
סיוע כלכלי לבנים נשואים	8	67	95	14	22	59
רמת חיים	9	66	96	3	79	98
המקצוע בו עוסקים	10	62	100	10	47	86
עיסוק בקריאה ובלימוד	11	58	89	12	38	78
חופש הדיבור	12	58	88	8	50	91
שמירת מסורת	13	40	66	11	39	72
בילוי שעות הפנאי	14	37	77	13	25	59
ילדים בעלי השקפות פוליטיות דומות שלך	15	18	37	15	12	36

* במונחים של אחוזים בקרב היהודים - דירוג 3, 4, 5, 11-1, 12 הם זהים, כמו 9 ו-10 בקרב הערבים. לפיכך הם דורגו על-ידי תוספת אחוז המשיבים "חשוב".

דירוג של דימוי עצמי והדדי על-פי התכונות המיוחסות ליהודים ולערבים
על-ידי יהודים ועל-ידי ערבים
(התכונות מדורגות לפי סך כל אחוז המסכימים*)

תכונות המיוחסות ליהודים		תכונות המיוחסות לערבים		על-ידי יהודים		על-ידי ערבים		התכונות המיוחסות
דירוג	%	דירוג	%	דירוג	%	דירוג	%	
1	(92)	1	(94)	14	(64)	8	(65)	שאפתנים
2	(89)	3	(92)	16	(55)	9	(60)	בעלי הישגים במסחר
3	(88)	14	(75)	20	(48)	22	(33)	מייחסים ערך לחיי אדם
4	(87)	7	(87)	15	(57)	17	(43)	מוכשרים
5	(87)	25	(33)	1	(96)	1	(91)	מכניסי אורחים
6	(86)	4	(90)	18	(51)	26	(26)	בעלי הישגים במדע
7	(85)	16	(67)	6	(73)	15	(49)	שומרים על ניקיון הבית
8	(84)	11	(81)	21	(45)	29	(17)	יש פתיחות בין הורים לבנים
9	(82)	9	(85)	25	(40)	21	(35)	בעלי הישגים בתרבות ואמנות
10	(82)	24	(38)	7	(72)	18	(41)	בעלי חוש הומור
11	(80)	19	(50)	3	(91)	2	(80)	אנשי משפחה
12	(79)	12	(81)	27	(36)	30	(13)	פתיחות בין מורים לתלמידים
13	(76)	13	(79)	11	(68)	10	(59)	כבוד לאשה
14	(74)	29	(25)	4	(76)	20	(37)	ידידותיים
15	(72)	22	(40)	2	(92)	12	(58)	עוזרים לזולת
16	(66)	2	(92)	31	(5)	31	(7)	מתירנים לבנות
17	(64)	6	(88)	22	(42)	19	(38)	חובבי ספורט
18	(60)	15	(74)	10	(70)	4	(74)	חרוצים בעבודה
19	(56)	8	(86)	29	(27)	6	(69)	חברה חזקה ומלוכדת
20	(54)	17	(56)	26	(36)	16	(44)	הנוער לוקח סמים
21	(52)	5	(89)	12	(67)	11	(59)	רודפי בצע
22	(51)	10	(81)	28	(31)	28	(22)	מבוססים כלכלית
23	(49)	23	(38)	17	(54)	24	(28)	ישרים, הגונים
24	(47)	27	(31)	23	(42)	13	(57)	שקרנים
25	(47)	18	(52)	30	(13)	27	(22)	בני-נוער מתייחסים באי-כבוד להורים
26	(43)	30	(18)	9	(70)	25	(27)	סובלניים
27	(42)	28	(27)	8	(71)	7	(66)	פטליסטים
28	(42)	21	(46)	24	(41)	14	(55)	חנפנים, צבועים
29	(37)	26	(32)	13	(67)	23	(33)	מנומנסים, אדיבים
30	(36)	31	(17)	5	(76)	3	(78)	תלויים במה שיגידו במשפחה
31	(27)	20	(48)	19	(49)	5	(73)	קנאים דתיים

* האחוז הוא של סך כל המשיבים בכיוון החיובי. "מסכים בהחלט" ו"מסכים". במקרים שהאחוזים זהים – התכונה שאחוז המשיבים לגביה "מסכים בהחלט" גבוה יותר דורגה קודם.

דמיון בדירוג התכונות המיוחסות ליהודים ולערבים*

יהודים		ערבים	
לגבי יהודים	לגבי ערבים	לגבי ערבים	לגבי יהודים
יהודים			
לגבי יהודים	--		
לגבי ערבים	.04	--	
ערבים			
לגבי ערבים	.25	.50	--
לגבי יהודים	.49	-.18	-.47
		--	

* מקדמי המתאם הם לפי נסחת ספירמן למקדמי דירוג.

סיכוי

רחוב רמב"ן 13, ירושלים 92422, טל. 02-665663, פקס. 02-639185, 13 ramhan st., jerusalem 92422, tel. 02-665663, fax. 02-639185

شارع رمبان ١٣، القدس ٩٢٤٢٢، تلفون ٠٢-٦٦٥٦٦٣، فاكس ٠٢-٦٣٩١٨٥

ירושלים, 29 במאי 1995
מספרנו: 1537

אל : דדי
מאת: שרון

הנדון: יהודים וערבים בישראל - ערכים משותפים ודימויים הדדיים

החברת עורכת השוואה בין האוכלוסיה הערבית והאוכלוסיה היהודית במישורים שונים, להלן מס' נקודות:

א. דימוי: הערבים רואים עצמם מעל לכל כאנשי משפחה ואנשים חברותיים מכניסי אורחים, עוזרים לזולת, בעלי אוריינטציה משפחתית, ידידותיים ושמרנים. היהודים מצידם אומרים על הערבים את רב הדברים שהערבים אומרים על עצמם. הכנסת האורחים הינה התכונה המאפיינת בראש ובראשונה את הערבים הן בעיני עצמם והן בעיני היהודים.

בעיני הערבים, היהודים מזוהים על ידי התכונות של רדיפת בצע ומתירנות לבנות. כל קבוצה תופשת את האחרת בצורה דומה לזו שהקבוצה האחרת תופשת את עצמה.

ב. בילוי שעות הפנאי: הים וההריכה מהווים גורמי משיכה עבור היהודים בשיעור כפול מאשר עבור הערבים, ואילו הערבים מעדיפים יותר יציאה לפיקניק ולחיק הטבע. האומנויות, ביקור בתיאטרון ובקולנוע שכיחים פחות בשתי הקבוצות, בייחוד אצל הערבים.

ג. ערכים: הערבים מייחסים חשיבות רבה יותר מאשר היהודים לרמת החיים. (80% מקרב הערבים לעומת כ- 60% מקרב היהודים מחשיבים ערך זה כחשוב מאוד).

ד. דו קיום: הערבים (כ-91%) בעד הקצאת משאבים ממשלתיים לפעולות המיועדות לקדם דו קיום. היהודים חלוקים בדעתם (מחצית בעד ומחצית נגד), לגבי שאלה של יוזמה מסוג זה.

* יש לציין כי המחקר הקיף 1,188 נשאלים יהודים ו- 530 נשאלים ערבים. הראיונות שכללו כ- 200 שאלות, נערכו פנים אל פנים. המחקר נערך בין נובמבר 1993 לפברואר 1994.

רשמה: שרון זיו

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

כ"ז ניסן תשנ"ה
27 באפריל 1995
ת. 95-38619

החברה הטכנולוגית לתיירות
דואר נכון
3-00-1995

לכבוד
ראש המועצה עוספיא מר קנג' מנסור
ראש מועצת דלית אל כרמל מר פהמי חלבי

שלום רב !

הנדון: הכנת מפרט תיכנון תיירות לכפרי הדרוזים בכרמל
לתוכנית תיירות לכפרי הדרוזים בכרמל

בישיבת צוות ההיגוי שהתקיימה ב- 19/3/95 סוכם שעד לחג הפסח נקבל
מכם רעיונות והצעות לפיתוח התיירותי בכפרים.
אני מבקש לזרז את העברת המסמך המבוקש על מנת שנוכל להמשיך
בפעילות.

עלי לציין שחברת מרקטסט מתקדמת בפעולותה במסגרת חיפוש יזמים
לאורך הציר המרכזי של הישובים.

אני מקווה שבקרוב נגיע לסיכום לפתיחת קורס ליזמים באמצעות מכללת
הגליל המערבי.

בכבוד רב

יוסף אנגל (ג'וחא)
מרכזת צוות ההיגוי

העתקים: אלי גונן - מנכ"ל משרד התיירות
דדי הרניק - מנכ"ל חמ"ת
סלמן פלאח - חבר צוות היגוי
שרון זיו - חברת צוות היגוי
נגה לנדוור - אדרכת חמ"ת

כ"ג ניסן תשנ"ה
23 באפריל 1995
ת. 95-38595

החברה הממשלתית לתיירות

דואר זכנים

28-01-1995

פרוטקול ישיבת צוות היגוי סקר תיירות בכפרים ערביים

משתתפים: אנגל יוסף (ג'וחא) - יו"ר הצוות - מת"י
דוד מנגלגרון - חמ"ת
שרון זיו - חמ"ת
משה ריגל - מת"י
עמית בין יהודה - מת"י
חלמי כתאנה - מרכז יהודי ערבי
אוסמה מורשיד - מרכז לתיכנון אסטרטגי
צוות התיכנון מרקטסט - ד"ר דני גרא, עודד שי, איריס ולנאי, עודד גטרוייר

נעדרו : שוקרי ערף, מוחמד ריאן, נירה פרץ - התנצלו.
ד"ר פייסל עזיזה, גלל אבו טומעה.

ג'וחא סקר את שיטת הסקר והחלטות מהעבר של הצוות.

אוסמה מורשיד העיר שלא קיבל את הצעת העבודה של מרקטסט והעיר שלדעתו מהלך בחירת צוות התיכנון לא היה נכון. הוא קיבל התנצלות על שהיתה טעות טכנית שבגינה לא היגיע אליו החומר על הצוות, כמו כן קיבל הסבר על תהליך אישור הצוות שזכה בסקר.

דני גרא ועודד שי הסבירו את תהליך העבודה והציגו את מסקנות הצוות לסיכום השלב הראשון של החלק הראשון בסקר.

נערך דיון שבמהלכו העירו החברים הערותיהם: חילמי קטנה טען שגם הדרוזים צריכים להשתתף בסקר, על כך נמסר לו שנציגי הדרוזים פנו לג'וחא ובקשו שלא להכלילם בסקר זה.

אוסמה מורשיד טוען שחשוב להסתכל על גושי ישובים ולא על ישובים בודדים.

דוד מנגלגרון טוען כי יש להתייחס בהיבט האיזורי - לכל התיכנון התיירותי העתידי ולא רק להשפעת ההדדיות בין הישובים.

ג'וחא ביקש מצוות הסקר לדבר גם עם ארכיונאי הכפר במידה ונמצא.

בתום הדיון סוכם:

1. לכלול ברשימת הנסקרים את הכפרים: עיכלין, ערמשה, ביר אל מכסור, משהד, פסוטה, שיח דנון, סחנין (למרות שהפכה לעיר), וג'סר אל-זרקה.

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

2. עם סיום השלב הבא תוגש לצוות טבלה של כל הישובים שהוחלט להמשיך לטפל בהם כ-50, אשר תתאר את מצב כל הכפרים ביחס ל- 4 הקריטריונים שנקבעו כראשוניים :

- נכונות הרשות המקומית להשקיע בפיתוח תיירותי.
- קיומם של אלמנטים הסטוריים תרבותיים פולקלוריסטים בישוב.
- הימצאות על ציר תיירות.
- מצב תשתית הישוב.
- בהמשך לטבלה יפורט מצבו של כל ישוב בהקשר ל- 4 הקריטריונים.

פרוט הנחיות העבודה ראה בנספח מצורף-הזמנת עבודה.

נא לרשום ביומן - הישיבה הבאה לסיכום החלק הראשון של הסקר
תתקיים ב- 21/6/95 בגליל.
פרטים נוספים בהמשך.

בכבוד רב

יוסף אנגל (ג'וחא)
יועץ השר לענייני תיירות כפרית

העתקים: עוזי ברעם - שר התיירות
אלי גונן - מנכ"ל
דדי הרניק - חמ"ת ✓
שבי שי - משנה למשתתפים

2018-11-15

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

י"ב ניסן תשנ"ה
12 באפריל 1995
ת.95-38575

החברה המסעות לתיירות
דיר נכוס
13-04-1995
לידיעה
כנס

סיכום דיון - דיר חנא מתאריך 11/4/95

משתתפים:	נמרוד כנעני	- א.ב. תכנון
	בצלאל רינות	- א.ב. תכנון
	סמיר עבלי	- מזכיר המועצה
	יוסף אנגל ג'וחא	- יועץ השר לענייני תיירות כפרית
	משה ריגל	- סמנכ"ל תכנון ופיתוח
	יאסין עבד	- מהנדס המועצה
	שרון זיו	- חמ"ת
	מירב פלג-גבאי	- (מרכז פיתח תשתיות), מ. התיירות

(1) האדריכל בצלאל רינות הציג את עיקרי התוכנית.

(2) הסקר הארכיאולוגי של המצודה לא הסתיים. התקבל אישור רשות העתיקות.

החלטות:

(1) המועצה המקומית תספק לאדריכל בצלאל רינות מפת בעלויות קרקע בצירי תיירות בהקדם האפשרי.

(2) לאחר שהמועצה תרכז את שמות היזמים יערך כנס יזמים בו יקבלו הדרכה והנחיות. היזמים ישלחו לקורס יזמות דרך מפע"מ גליל מערבי בעזרת אילת מזרח. יעוץ פרטני יקבלו היזמים דרך המט"י בסחנין.

(3) לאחר סיום התכנון המפורט יבדקו המקורות הכספיים במועצה המקומית בחמ"ת ובמשרד השיכון.

בכבוד רב

יוסף אנגל (ג'וחא)
יועץ השר לענייני תיירות כפרית

העתקים: למשתתפים.
נירה פרץ - סמנכ"ל כספים חמ"ת

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

י"ח אדר ב תשנ"ה
20 במרץ 1995
ת. 95-38431

התורה הנמשלתית לתיירות	
דואר נוס	
22-03-1995	
לידיעה	לטיפול

צוות היגוי תיכנון דליה - עוספיה

משתתפים: יוסף אנגל (ג'וחא) - יועץ השר לענייני תיירות כפרית, מת"י מרכז צוות ההיגוי

- ריגל משה - סמנכ"ל תיכנון ופיתוח
- סלאמן פלאח - מרכז ועדת מנכלים לענייני דרוזים
- קנג' מנסור - ראש מועצת עוספיה
- מלקיר וחאנה - מהנדסת המועצה עוספיה
- אמיל רוחאנה - סגן ראש המועצה המקומית עוספיה
- חלבי פהמי - יו"ר מ.מ. דלית אל כרמל
- סעיד גאנר - מנהל היחידה לתכנון אסטרטגי, דלית אל כרמל
- להב חיה - החברה להגנת הטבע
- שרון זיו - מתאמת פרויקטים, חמ"ת
- נגה לנדוור - אדרכת חמ"ת

ריגל - מסביר את סיבות הקמת הצוות.

ג'וחא - יש להגדיר את מטרותינו לפיתוח, וכמו כן את קהל היעד שלמענו מפתחים.

- המטרה הינה קידום מסחר תיירותי בשני הישובים תוך איתור יזמות קטנה (פרטית), על גבי הציר הראשי.

נגה - סקירת המצב הקיים.

חלבי פהמי - יש לקבוע את המטרות במסגרת ועדת היגוי זו, ולא להגיע עם מטרות מראש ע"פ הצעתו של ג'וחא. מציע לשלב אתר צליינות ומעיינות במסלול סיור איזורי.

חנה להב - תומכת בשילוב מסלולי סיור אזורי עם פתוח דליה עוספיה.

קינג' מנסור - מציע שדליה ועוספיה יהיו נקודות אתנחתא בדרך מירושלים לצפון נצרת וכו'.

סלאמן פלאח - מזכיר כי אין לשכוח את נושא המורשת בפיתוח התיירותי. מזון, אומנות, פולקלור, וכד'. ניתן לעשות זאת אך ורק באמצעות ראשי המועצות. כמו כן מציע את עזרתו בנושא.

אמיל רוחאנה - תומך ברעיון המורשת ומציע להקים שוק אוטנטי בו ימכרו עבודות יד אוטנטיות דרוזיות. טוען שקיימת רשימת בעלי מלאכה בכפר שעוסקים באמנות דרוזית, מציע מופעי דבקה וכד'. מזכיר לא לשכוח את המטרה העקרית שהיא המטרה הכלכלית - פרנסה ותעסוקה, אחוזי האבטלה בכפרים מגיע לכ- 25%.

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

ג'וחא - טוען כי יש במקביל לעסוק בשני תחומים:

(1) הכנת והכוונת האוכלוסיה לקראת התיירות בתחומים:
שיווק, הפעלה וניהול.

(2) הכנת תוכנית פיזית לפיתוח.

ראשי הרשויות הם אלו שצריכים לעורר את התעניינות האוכלוסיה,
ולהסביר את מהות הפיתוח התיירותי.

החלטות:

(1) התמקדות ב-3 נושאים וכניסה לפעולה בשלושתם במקביל:

א. הכנת מפרט שבו יוצג אפיון הצרכים התיירותיים והפיזיים בדליה
ועוספיה. מפרט זה יוצא ע"פ נוהלי חמ"ת לאחר אישור המועצות
המקומיות.
ביצוע המכרז יומן - 20% ע"י המועצות ו 50% ע"י החמ"ת.

ב. המשך הפעילות המתבצעת לאורך הציר המרכזי בשני הישובים.

ג. איתור יזמים ושיתופם בקורס יזמות, באמצעות חממת התיירות.

(2) לו"ז: עד פסח תגיע טיוטת המפרט לחברי הועדה המפרט יוכן ע"י
ג'וחא, ריגל, נגה ושרון.
רעיונות והצעות מהמועצות המקומיות יכללו במפרט.

ב ב ר כ ה
יוסף אנגל (ג'וחא)
מרכז הועדה

העתקים: עוזי ברעם - שר התיירות
אלי גונן - מנכ"ל מת"י
דדי הרניק - מנכ"ל חמ"ת
שבי שי - משנה למנכ"ל מת"י

የደ. ሐዘብ - ሥራ ህግ

ጋራ/፩

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

י"ד אדר ב תשנ"ה
16 במרץ 1995
ת. 95-38408

החברה הממשלתית לתיירות

21-03-1395

שם	
כתובת	
טלפקס	
טלפון	

לכבוד
ראמל מחמד
דלק ומבנה תעשיה
איזור תעשיה ירכא
ת.ד. 561
ירכא 24967

שלום רב !

הנדון: השתלבות בפיתוח התיירות במגזר הערבי
מכתבך לשר מה - 6/5/95

שר התיירות מר ע. ברעם בקשני לטפל בבקשתך.

מכתבך הראשון מה - 29/11/94 לא נענה מכוון שלא היתה כתובת לאן לשלוח תשובה, איתך הסליחה.

באשר לבקשתך, עבודות התשתית המבוצעות באמצעות החמ"ת והחברה לפיתוח עכו העתיקה ניתנות לקבלנים באמצעות מכרזים המתפרסמים מפעם לפעם. הסכום אותו נקבת במכתבך הראשון מיועד לפיתוח במספר ישובים, נצרת, עכו, אבו גוש, ג'סר א-זרקה.

כמו כן עוסק המשרד בתיכנון תיירותי במספר כפרים נוספים ובבדיקת אפשרות פיתוח תיירותי בכל כפרי הגליל.

בכבוד רב

יוסף אנגל (ג'וחא)
יועץ השר לענייני תיירות כפרית

העתקים: עוזי ברעם - שר התיירות
דדי הרניק - מנכ"ל חמ"ת ✓

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

כ' אדר תשנ"ה
20 בפברואר 1995
ת. 95-38287

אוריאל
אוריאל

אוריאל
אוריאל
אוריאל

לכבוד
מר רגא חטיב
ראש המ.מ. דייר חנא 24973

שלום רב !

הנדון: מימון פרויקט התיירות בדייר חנא

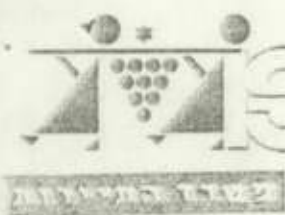
שר התיירות מר עוזי ברעם ביקש ממני לטפל בפנייתך אליו מה -
11/2/95.

כפי שודאי ידוע לך אנו נימצאים בעיצומו של תיכנון התיירות
בישובך. התיכנון נעשה בסיוע צוות היגוי שכולל את אנשי הישוב,
חמ"ת ומשרד התיירות.

כאשר יסתיים התיכנון הוא יתומחר.
הביצוע יעשה לאחר שהתיכנון ישפט בחמ"ת ויקבע מי השותפים במימון
הביצוע.

בברכה
יוסף אנגל (ג'וחא)
יועץ השר לענייני תיירות כפרית

העתקים: שר התיירות - עוזי ברעם
אלי גונן - מנכ"ל מת"י
דוד הרניק - מנכ"ל חמ"ת ✓

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

כ"א אדר תשנ"ה
21 בפברואר 1995
ת. 95-38295

סיכום ביקור עבודה - ירקה 20/2/95

משתתפים: חברי מועצת הכפר
אדריכל המועצה

ארי כהן + שרון זיו - חמ"ת
יוני גדעוני + אנה - עמותת התיירות גליל מערבי
אנגל יוסף (ג'וחא) - משרד התיירות

הביקור התקיים כהמשך לביקור השר לפני מס' חודשים ביישוב.
על מנת לעמוד על דרכי הפיתוח התיירותי של הכפר והדרכים שבהם
ניתן לסייע.

נערך דיון בבית המועצה בו הוצגה תוכנית שיקום לב הכפר (איזור
בית המועצה המקומית) וסיור בשטח המיועד לשיקום.

משרד השיכון פועל במסגרת שיקום שכונות לשפר את מצב התשתיות
והמבנים הישנים.

הק.ק.ל. הבטיחה להשתתף ב 25% מעלות ההשקעה בפיתוח התיירות בכפר.

משרד התיירות התבקש להצטרף לפעולת המשרדים האחרים ולעזור לפתח
תשתיות תיירותיות באתר.

יש לזכור שבירקה, בעיקר באיזור התעשייה מבקרים אלפי אנשים בשבוע
שמחפשים פעילויות נוספות מעבר לקניות.

סוכם:

1. ד"ר רן כהן יצור קשר עם אדריכל הישוב על מנת לבחון את ההביט
התיירותי בתיכנון לב הכפר.
תערך בחינת עלויות התיכנון והביצוע שיובאו לידיעת שר
התיירות והנהלת החמ"ת.

2. כל היוזמים שירצו לפתוח עסקים קטנים באיזור המשותף יפנו
באמצעות המט"י בירקא לקבלת סיוע ויעוץ מקצועי.
חממת התיירות גליל מערבי תלווה את פיתוח העסקים הקטנים לאורך
כל הדרך.

3. משרד התיירות יסייע במימון הכשרת נשים המעוניינות להתמחות
באומניות שונות. ההתמחות תועבר בקורס מיוחד שיאורגן ע"י
מכללת הגליל המערבי.

4. לכשיקומו העסקים הקטנים בתיירות בלב הכפר תערך המח' למסחר
תיירותי במשרד לסייע בהדרכה ושווק.

רשם: יוסף אנגל (ג'וחא)

העתקים: עוזי ברעם - שר התיירות
אלי גונן - מנכ"ל משרד התיירות
דדי הרניק - מנכ"ל חמ"ת
איילת מזרח - מפע"מ גליל מערבי
יונה קורן - מסחר תיירות מת"י
ד"ר רן כהן - חמ"ת
למשתתפים.

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

כ"א אדר תשנ"ה
21 בפברואר 1995
ת.95-38293

למשרד התיירות
26.2.95
ד"ר יוסף

כ"א אדר תשנ"ה

החברה המימית
דואר

23-02-1995

לסופר	כודית

סיכום סיור - כבול 20/2/95

משתתפים: מוחמד ריאן
יוני גדעוני + אנה
ארי כהן + שרון זיו
אנגל יוסף (ג'וחא) - משרד התיירות
- יו"ר המועצה
- עמותת גליל מערבי
- חמ"ת

בהמשך לפניית ראש המועצה ומספר יזמים בשוב התקיים הסיור בכפר שמטרתו לבחון את אפשרות פיתוח התיירות בכבול.

בישוב נימצא קברם של ר. יהודה הלוי ועוד מס' משוררים מתקופת תור הזהב. מדי פעם מגיעות קבוצות לבקור במקום. הקבר ממוקם במרכז שכונת מגורים ללא אפשרות חניה לאוטובסים.

בישוב אין ליבת כפר ואין מבנים ישנים - כישוב, אינו מקרין אופי תיירות. ראש המועצה אינו מכיר יזמים המעוניינים לפתח אתרי תיירות בישוב.

סוכם: לחכות לסקר הכפרים הערביים שיוצא לדרך בימים הקרובים.

רשם: יוסף אנגל (ג'וחא)

העתקים: עוזי ברעם - שר התיירות
אלי גונן - מנכ"ל מת"י
דדי הרניק - מנכ"ל חמ"ת ✓

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

החברה הממשלתית לתיירות

דואר נכס

23-02-1995

לטיפול	לדיון

כ"א אדר תשנ"ה
21 בפברואר 1995
ת. 95-38294

סיכום ביקור בכפר יסיף - 20/2/95

משתתפים: נימר מורקוס - יו"ר המועצה
איברהים מאלק - עוזר לנושא פיתוח תיירות
ארי כהן + שרון זיו - חמ"ת
יוני גדעוני + אנה - עמותת גליל מערבי
אנגל יוסף (ג'וחא) - משרד התיירות

הביקור התקיים בהמשך לבקשת הישוב לסיוע בהקמת מוזאון בכפר.

התקיים דיון בבית המועצה המקומית בו הוצג הכפר ע"י ראש המועצה.

לאחר הדיון נערך סיור בלב הכפר הישן ובבנין המיועד להקמת המוזאון.

יש לציין שכפר יסיף הינו אחד הכפרים הערבים הבודדים שבו מתנהלת מערכת מסחרית מפותחת לאורך ציר 70.

כמו כן הצליחו פרנסי הכפר לשמר את לב הכפר.

בישוב מספר יזמים המעוניינים לפתח אלמנטים תיירותיים תוך ניצול התשתית ההסטורית בישוב.

סוכם לחכות לתוצאות סקר הכפרים הערביים שיצא לדרך בימים הקובים.

באשר למוזאון הוסבר לנציגי הכפר שמשרד התיירות אינו משתתף בהשקעות בהקמה ופיתוח מוזאונים מקומיים.

רשם: יוסף אנגל (ג'וחא)

העתקים: עוזי ברעם - שר התיירות
אלי גונן - מנכ"ל מת"י
דדי הרניק - מנכ"ל חמ"ת
למשתתפים.

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 14 בפברואר 1995
מספרנו: 455

פאזיץ' ים
כפר אשכנז

לכבוד
פרופ' אבי דגני
גאוקרטוגרפיה
רח' חובבי ציון 57
תל אביב 63346

א.נ.,

הנדון: סקר - פיתוח תיירות בכפרים הערבים

קבלנו בברכה את הצעתכם.

בעקבות השונות הגדולה בין ההצעות השונות, ברצוננו להביא אותן לבסיס משותף לשם השוואה נכונה יותר.

על כן אשמח אם תגישו הצעת מחיר חדשה ולוח זמנים לשלב א', אשר אינה כוללת כ- 15 ראיונות עומק בכל 41 הכפרים בשלב זה.

ברצוננו לקבל הצעה אשר כוללת שני ראיונות אישיים בלבד עם ראש המועצה ומהנדס המועצה (וזאת לשם בדיקת קריטריונים 2 ו- 8).

בנוסף הצעה זו תכלול בדיקת קריטריונים 3 ו- 5.

יש להגיש את ההצעה עד ה- 23.2.95.

בברכה,
שרוך דגני
מתאמת פרויקטים

העתקים:

מר דוד הרניק, מנכ"ל החמ"ת
גב' נירה פרץ, סמנכ"ל תקציבים, חמ"ת
מר ויקטור אלבארנס, סמנכ"ל שווק ומנהלה, חמ"ת
מר יוסף אנגל (ג'וחא), משרד התיירות
מר דיויד מינגלגרין, כלכלן, חמ"ת
מר ואג'י כיוף, עוספיה

המועצה המקומית
באוכב אבו אלהג'א

مجلس
كوكب أبو الهيجاء المحلي

11/2/95

לכבוד:

מר רן כהן

סגן משרד התיירות הממשלתי

א.נ.

הנדון: סיוע לקידום תוכניות התיירות בכפר .

המועצה המקומית באוכב היא מהחלוצים הראשונים שפעלו לפיתוח תוכניות התיירות במגזר הערבי , ולשם השגת מטרה זו המועצה יצרה קשר עם מר דיסמונד מתכנן תיירות שהחל בהכנת תוכנית אב לפיתוח אטרקציות לתיירות .

עקב מצבנו הכלכלי אנו זקוקים מאוד לעזרה וסיוע להשלמת תוכנית אב .

אי לכך אנו פונים לכבודך ומבקשים לסייע לנו בסכום של 20.000 ש"ח להשלמת התכנון .

נא מפורק המסור , ותודה מראש .

בכבוד רב
אחמד האג
יו"ר מ.מ. באוכב

י"ב טבת תשנ"ה
15 בדצמבר 1994

ינה

לכבוד ה"ה:

אנגל יוסף	- יו"ר	- יועץ לשר התיירות
נירה פרץ	- מרכזת תקציבים	- סמנכ"ל תקציבים חמ"ת
משה ריגל	- חבר	- סמנכ"ל פיתוח ממ"י
ד"ר רן כהן	- חבר	- מנהל אגף תיכנון - חמ"ת
ד"ר פייסל עזיזה	- חבר	- דבוריה
ד"ר שוקרי ענף	- חבר	- מעליה
ד"ר רסס ג'מיסי	- חבר	- כפר כנא
חילמי קטנה	- חבר	- מרכז יהודי ערבי
טלל אבו טומעה	- חבר	- בקה אל גרביה
מוחמד ריאן	- חבר	- כבול
רות אבידור	- חברה	- יודפת

הנדון: מינוי צוות היגוי לסקר פיתוח תיירות ערבית

הריני מבקשכם לשמש צוות היגוי לעריכת סקר לפיתוח התיירות בכפרים הערביים.

הגדרת המטרה לצוות היגוי

הצוות יכין את הפרוגרמה לסקר וילווה את עורכי הסקר בשלבי הביצוע השונים.
הצוות יגבש המלצותיו בנושא ויעבירם עד 30/4/95.

מר יוסף אנגל ישמש יו"ר הצוות וגב' נירה פרץ - תשמש מרכזת התקציבים לצוות.

אני מודה לכם על הענתוכם לתרום לעבודת הצוות ומאחל עבודה פורייה.

בברכה,

א. גונן

העתקים: שר התיירות - מר עוזי ברעם
דדי הרניק - מנכ"ל חמ"ת

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 15 בנובמבר 1994
מספרנו: 741

לכבוד

מר אסעד גאנם

מר אלוף הראבן
עמותת "סיכוי"

הריני מאשר בתודה קבלת דו"ח ההתקדמות על פעולות הממשלה במגזר הערבי, מצאתי
בו עניין רב.

בברכה,

דוד הרניק, מנכ"ל

אגודה
לזכויות
אזרחיים
סיכוי

סיכוי Sikkuy

אוקטובר 1994

לדוד הרניק שלום,

גם השנה הכנו בעמותת סיכוי דו"ח התקדמות שנתי על פעולות הממשלה לקידום השוויון והשילוב, בכל הנוגע לערבים אזרחי ישראל.

לדעתנו, נושא השוויון והשילוב הוא קריטי להמשך קיומו של השלום האזרחי בישראל, בין יהודים וערבים אזרחי המדינה.

בהרכה תחומים חשובים חלה התקדמות, בשנה האחרונה, ואילו בתחומים חשובים אחרים עדיין ההתקדמות איטית. עדיין נשארה פתוחה השאלה: הניתן לפתח מסגרת חדשה, שתיצור דינמיקה להאצת תהליכים?

נשמח אם תתפנה לעיין בדו"ח, ולהגיב עליו באמצעות השאלון המצורף. דעתך האישית חשובה לנו, ותודה על תשומת לבך.

ב ב ר כ ה,

דוד הרניק

אלוף הראבן

אסעד גאנם

אסעד גאנם

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

ד' חשוון תשנ"ה
9 באוקטובר 1994
ת. 94-23423

חומר רקע לקראת הדיון על הקמת צוות היגוי לסקר שמטרתו לבחון
הבטים שונים בפיתוח התיירות בכפר הערבי

להל"ן רשימת הישובים שבהם מתבצע תיכנון לקראת ביצוע וסביבתה.

נצרת - במסגרת פרויקט נצרת 2000.

גאסר אזרקה - במסגרת מפנה 97.

אבו גוש - פועל צוות היגוי מיוחד מטעם החמ"ת.

עכו העתיקה - במסגרת החברה לפיתוח עכו העתיקה.

סחנין - מתבצע תיכנון מפורט לפיתוח לב הכפר.

דיר חנא - מתבצעת בדיקת עומק להיתכנות פיתוח המבצר וסביבותיו.

בקעת סחנין / משגב - נערכת תוכנית איזורית לפיתוח תיירותי
משותף יהודי ערבי.

רהט - הוקם מרכז למורשת הבדואים.

להל"ן רשימה חלקית של ישובים שפנו לעריכת תוכנית תיירותית
לישוב. בכל אחד מהישובים נערך ביקור ראשון של נציג משרד
התיירות או מנכ"ל העמותה האיזורית: עדיין לא נקבעה מהות הפעולה
הנדרשת.

עין רפה	- פיתוח תיירות במעין.
אבו גוש	- פיתוח אירוח כפרי בישוב.
גלגוליה	- פיתוח החאן העותומני.
כפר ברא	- פיתוח אתר תיירות מחוץ לכפר.
כפר כנה	- פיתוח לב הכפר.
טירה	- פיתוח פרויקטים תיירותיים בכפר.
קלנסאוה	- פיתוח ושיחזור לב הכפר.
בקה אל גרביה	- נערכת תוכנית ביוזמת המועצה המקומית.
תל שבע	מוקם מפעל משותף יחד עם קיבוץ ממר השכן.
כעביה	- פיתוח תיירות בדואית בישוב.
מרר	- פיתוח איזור נחל ציפורי.
כאוכב	- פיתוח תיירות.
דיא אל אסד	- פיתוח תיירות כפרית בישוב.
ערב אל שבלי	- פיתוח תיירות בישוב.
דיר אל מקסור	- פיתוח מרכז למורשת הבדואים.
כפר קמא (צ'רקסים)	- פיתוח תיירות צ'רקסית.

משרד התיירות

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

רשימה חלקית של נושאים שיש לכוון אליהם במהלך הדיון (ניתן כמובן להוסיף נושאים).

1. האם החברה הכפרית הערבית בשלה לשינויים בדפוסי הפעילות הכלכלית, מחקלאות ועבודות חוץ לפעילות תיירותית ביישוב.

2. איזה סוגי פעילויות תיירותיות יש לפתח בכפרים. פעולות בגין לינה. פעולות יום.

3. עבור איזו אוכלוסית מטרה יש לפתח את המוצר התיירותי בכפר הערבי:

1. יהודית ישראלית.
2. ערבית ישראלית.
3. ערבית מארצות שכינות (בהמשך לתהליך השלום).
4. תיירות חוץ נוצרית / יהודית.

4. מדוע לא התפתחה עד היום פעילות תיירותית כל שהיא ביישובים הערביים.

5. האם יהיה רצון לציבור הערבי להשקיע מכספו בפיתוח אתרים תיירותיים גדולים וקטנים.

מקווה לדיון פורה.

בכבוד רב

קא/א

יוסף אנגל (ג'וחא)
יועץ השר לתיירות כפרית

מרכז הפעילות התיירותית הערבית
במשרד התיירות

העתקים: שר התיירות - מר עוזי ברעם
מנכ"ל המשרד - מר אלי גונן
דדי הרניק ✓ - מנכ"ל חמ"ת

न/ग वरु
६६. ६५६
१००१ ६०

מדינת ישראל משרד התיירות
STATE OF ISRAEL MINISTRY OF TOURISM

4 בספטמבר 1994

ת.94-23312

8-19-1994

אל: אריק

אפשר לעשות אחד משני הדברים:

1. לחכות עד שנתקדם עם תוכניות חורפש ובית גאן שם אנחנו עושים תוכנית תיירות לשובים. ראה סיכום ישיבות בנושא.

2. להיכנס לתיכנון של ג'וליס במקביל לכך צריך להקציב מיד כ-50 אלף ש"ח ניתן לעשות עבודה זו עם אותו צוות שפועל בכפרים האחרים או לחפש צוות תיכנון אחר.

איד שלא יהיה ישנו פער גדול בין איד שאנחנו רואים את התיירות לבין המועצות הדרוזיות.
צריך להפריד את הטיפול בהם מהמערך הערבי.

ג'וחא

ג.ב. בכפר ישנו בסיס לתחילת פיתוח עקב מרכזיותו בעדה, הקבר של אמין טריף.

משרד התיירות	
לשכת מנכ"ל	
262	
נה"ב בל מס	
09-08-139	
יחיד	
ד"ח	
ידיעה	
ח"ק	

מדינת ישראל	
משרד ראש הממשלה	
תחום מיעוטים	
מס' 8601-80 S 7	
מס' 00.1א	
כא' תמוז	התשנ"ג
8 באוגוסט	1993

הגש צרכ'

א ל: מנכ"ל משרד התיירות

הנדון: סדר יום לשיבת ועדת המנכ"ל"ים
לעניין ערביי ישראל מס' 3 - 23.8.93

1. סיכום מחצית שנת התקציב - מנכ"ל משרד רוה"מ.

2. דו"ח על תקציבי המשרדים למגזר הערבי.

א. משרד החקלאות.

ב. משרד איכות הסביבה.

ג. משרד התיירות.

3. משרד העבודה והרווחה: האבטלה במגזר הערבי והדרכים לצמצומה.

4. יעדים לתקציב 1994 במגזר הערבי.

ב ב ר כ ה ,

בני שילה

מרכז ועדת המנכ"לים לעניין
ערביי ישראל

(95)

~~251~~ 251
15.12.93

251
~~14.3.94~~

לשכת שר התיירות

משרד התיירות	
לשכת מנכ"ל	
נתקבל מס' 4169	
28-10-1993	
ניכיל	
ה.ת.	
ידיעה	
חיק	

לכבוד
מר וג'די ג'אברין
עמותת אלבידר
אום אל פחם

שלום רב,

הנדון: מוזיאון למורשת הערבית
שלד: 17.10.93

שר התיירות בקשני לאשר בתודה קבלת מכתבך שבנדון.

השר מברך על יוזמה חשובה זו. משרדנו אמנם איננו מסייע להקמת מוזיאונים בהיות תחום זה באחריות משרד אחר, אולם השר מבקש כי פניתכם תועבר אל מנכ"ל המשרד מר א. גונן לבדיקת דרכים לסייע לכם ביוזמה זו. בעיקר בצדדים הקשורים לביקורי תיירים במקום.

בכבוד רב,
שמאל צוראל
יועץ בכיר לשר

העתק: מר א. גונן, מנכ"ל המשרד

עמותת אלביד
אגודה חינוכית תרבותית
אום אל פחם
מס' עמותה 580216315

(Time)

משרד התיירות
לכתובת
580216315
24-10-993

לכבוד:
מר עוזי ברעם
שר התיירות
משרד התיירות
ירושלים

שלום רב

17/10/93

הגדון: בקשת עזרה וסיוע ממשרד התיירות

הריני מתכבד לפנות אליך בבקשה למתן סיוע ועזרה למימוש פרויקט -
הקמת מוזיאון למורשת הערבית באום אל פחם.

עמותת אלביד שעומדת מאחורי פרויקט זה פועלת למען הקמת מוזיאון
אשר יתמקד בייחודיות שבכפר הערבי במדינת ישראל, צורות החיים,
חיי היום יום בעבר ובהווה, ויראה את התפתחות הכפר הערבי במדינה
במשך שנות קיומה.

העמותה רואה במוזיאון כמשרת מטרות נעלות וחיוניות ובייחוד בעידון
השכלם שכולנו מיחלים לו לבוא:

הפיכת המקום למרכז מבקרים ואטרקציה תיירותית הן מחו"ל והן מתוך
הארץ, יעד זה יעשה תור כדי שמירת צביון החיים שחיו הפלאחים
הערבים לפני קום המדינה, מנהגים לבוש, מסורת, חיי חברה ותרבות
ועוד...

לצורך זה עמותת אלביד יצרה קשר עם מספר שגרירויות זרות בארץ
כמו, שגרירות ספרד, מצרים, ארה"ב, גרמניה, דרום אפריקה, צרפת
ודנמרק, במאמץ ליידע אותם על קיום פרויקט זה שאחת ממטרותיו
העיקריות יצירת קשר תרבותי תיירותי הדדי בין עמי הארצות האלו
והערבים בישראל, ובמטרה לעודד ביקורי תיירים במפעל זה, זאת
בנוסף לתוכנית המוזיאון לפעול למען הקמת פיסטיבל שנתי בין לאומי
לנושא הפולקלור והמסורת. (אגב, קבוצות רבות של מבקרים זרים
החילו בשנים האחרונות לבקר באום אל פחם ביוזמת קבוצות פוליטיות
מקומיות ביישוב).

המוזיאון יהפוך למוקד אטרקציה לתיירים הזרים מאחר ויוקם מדור של
מופע אור קולי, תלת מימדי בתרגום לעברית, לאנגלית, לצרפתית
וספרדית, זאת בנוסף לפרוספקטים שיופצו בין התיירים והשגרירויות
הזרות בארץ.

אנו נפעל גם להציב תרגום והסבר בשלוש השפות (ערבית, עברית,
אנגלית) בכל המדורים של המוזיאון ויומנו מדרכים דוברי שפות אלה.

במטרה לעודד ביקורים מהסטטור היהודי אנו נצור קשר עם כל הרושיות המוקמיות בארץ ונסביר להם את המטרות החינוכיות והאפולוטיות של מפעל זה, ונעודד אותם לבקר ולדעת, מורשת העם השני החי באותה ארץ, כמות שבני המגזר הערבי מבקרים במוזיאונים שונים בארץ

ולומדים על התרבות העם היהודי וההיסטוריה שלו כמו המוזיאונים בירושלים מוזיאון ישראל, מוזיאון החולה, קצרין, ערד...

אנו גם בקשר עם הרשויות המוקמיות הערביות בארץ במטרה לעודד ביקורים ותמיכה בפרויקט זה.

המוזיאון יוקם בשטח של כ- 1000 מטר ויכלול כמה מדורים:

1- מדור צגרת חיי היום יום של הפלאחים שיכלול בתוכו הצידוד ודברי המחילה שהיו בשימוש באותו זמן.

2- מדור מופע אור קולי תלת מימדי שנושא התרבויות שעברו בארצנו מאז ההסטוריה הכתובה ועד ימינו אלו, המופע יחל בבריאת האדם הראשון ויסתיים בעידן השלום שמתמשש ובה ובחיים המשותפים בין יהודים וערבים בשלום ובדו - קיום בארץ.

המופע יהיה דובר מספר שפות זרות.

3- מדור התפתחות הכפר והיישוב הערבי בישראל מאז קום המדינה מלווה בתרגום והסבר בשפות זרות.

4- אולם תוצגה וצוירים על הקירות בנושא ימים ועונות חשובים בחיי הפלאחים, ימי הקציר, ימי הקטיפה, עונת הזתים...

5- אולם דגם של מפה גיאוגרפית שמסבירה המקום הגיאוגרפי של היישוב וסביבתו.

6- אולם הרצאות והצגות תיאטרון.

7- חדרי סדנה ולימודים.

8- חנות למכירת מוצרים הנוגעים לדבר.

9- מזנון.

אנו תקווה שתמצאו לנכון לעודד ולתמוך בקיום מפעל חיוני וייחודי זה הראשון מסוגו במגזר הערבי בישראל ונפעל יחד לממושו ועידוד הביקורים והסיוורים בייחוד בעידן הפתיחות והשלום שאנו עדים להם.

בתודה מראש.

בכבוד רב
וג'די ג'בארין
עמותת אכביר
אום אל פים
טל' - 06-314491
טל' - 06-311004

העתק: מר מואפק חורי, מנהל גף תרבות לערבים

זמיר, שלום

ד"ר (מזכיר)

26-7-93

משרד חינוך	
לשכת חינוך	
552	
02-08-1993	
סימול	בתיק

לכבוד:
מר עוזי ברעם
שר החינוך
שלום רב

הגדרה: בקשת עזרה וסיוע במשרד החינוך

א.נ.

לאחר שית' עם ועד חינוך, מר עמית בן יהודה ביום 25-7-93, הריני מתכבד לפנות אליך בבקשה למתן סיוע ועזרה למימוש פרויקט - הקמת מוזיאון למורשת הערבית באום אל פחם.

עמותת אלכידר שעוסקת מאחורי פרויקט זה פועלת למען הקמת מוזיאון אשר יתמקד בייחודיות שבבפר הערבי במדינת ישראל, צורות החיים, הן חיים עם בעבר ובמחוז ויראה את התפתחות הכפר הערבי במדינה במשך שנות קיומה.

העמותה רואה במוזיאון כמשרת מטרות נעלות וחוננות ובייחוד בעידון השלום שבין מיהלים לא לבוא.

הפיכת המקום למרכז מבקרים ואטרקציה תיירותית הן מחוץ והן מתוך הארץ. יעד זה יעשה תוך כדי שמירת ידיו החיים שחוץ תפאחים הערבים לפני קום המדינה, מנהגים לבוש, מסורת, חיי חב" ותרבות ועוד

לצורך זה עמותת אלכידר יצרה קשר עם מספר שגרירויות וזה בארץ כמו, שגרירות ספרד, סצרים, ארה"ב גרמניה, היום אפריקה, צרפת והנמית, במטרה לייצר אותם על קו פרויקט זה שאחת ממטרותיו העיקריות יצירת קשר תרבותי תיירותי הדדי בין עם הארצות האלו והערבים בישראל, ובמטרה לעודד ביקור תיירים במפעל זה, זאת בנוסף לתוכנית המוזיאון לפעול למען הקמת פסטיבל שנתי בין לאומי למוזיאונים הפולקלור והמסורת. (אנב, קבוצות רבות של מבקרים ויום החילו בסנים האחרונות לבקר באום אל פחם ביוזמת קבוצות פוליטיות מקומיות ביישוב).

המוזיאון הפך למרכז אטרקציה לתיירים הרים מאחר וזקם מוזי של מפעל אור קולי, תלת מימדי בתרגום לעברית, לאנגלית, לצרפתית וספרדית, זאת בנוסף למיזם פסטיבל שיופצו בין התיירים והשגרירויות הוותיק בארץ.

אנו נפעל גם להציב תרגום והסברים בשלוש השפות (ערבית, עברית, אנגלית) בגלל הסתרים של המוזיאון וזמני מדיניות רובי שפות אלה.

במטרה לעודד ביקורים מהספקטרום הוודי אנו נצור קשר עם כל הוויסות המוסמכות בארץ ובמדי לחדם את המטרות הדנויות והאפולויות של מפעל זה ועודד אותם לבקר ולרעת א מדישת העם השני הדי באותה ארץ, במית שבני הבני הערבי מבקרים במוזיאונים שנים בארץ ולומדים על התרבות העם הוודי וההיסטוריה שלו כמו המוזיאונים בירושלים מוזיאון ישראל, מוזיאון החולה, קצין, ערד... אנו גם בקשר עם הרשות המקומית הערבית בארץ במטרה לעודד ביקורים ותמיכה בפרויקט זה.

המוזיאון יקם בשטח של כ 1000 מטר ריבוע במה מדורים :

1- מדור צורת ודי חזם יום של הפלאחים שיכלול בתוכו הציד ודברי המזיה שהיו כש יא באיני ימן.

2- מדור מופע אור קולי תלת מימדי שנושא התרבויות השונות שעברו בארצנו מאז ההסמוריה הכנוכה עד ימינו אלן המופע יהל בבריאת האדם הראשון ויסיים בעידן וחי'ים שמתממש ובה ובהיים המשותפים בין יהודים וערבים בשלום ובדי- קיום בארץ.

במופע יהיה דובר מספר שפית ודות עלות מופע זה כ 80 אלף דולר.

3- מדור התפתחות הכפר והיישוב הערבי בישראל מאז קום המדינה מלוח בתרנום והסבר בשפות ודות.
עלות מופע זה כ 20 אלף ש"ח.

4- אולם תוצנה וציורים על הקירות בנושא ימים ועונות השונים כחי הפלאחים ימי הקציר ימי הקטיף עונת הזיתים...

5- אולם דגם של מפה גיאוגראפית שמסבירה המקום הגאוגראפי של היישוב וסביבתו.
עלות תוכנית זו כ- 15 אלף ש"ח.

6- אולם הרצאות והצגות תיאטרון.

7- חדרי סדנה ולימודים.

8- חנות למכירת מוצרים המוגעים לרבר.

9- מונון.

אנו מערבים שהעלות הכוללת של פרויקט זה מגיעה ל- 250 אלף דולר כולל המבנה וציורו.

אנו תקווה שתמצאו לנכון לעודד ולתמוך בקיום מופע זה ויהיה זה הראשון בסוגו במגזר הערבי בישראל ונפעל יחד למימוש ועידוד הביקורים והסורים בו בייחוד בעידן הפתחות והשלום שאנו עדים להם.

בתודה מראש.

בבבד רב
נדי נבארין
עמותת אלביד
אום אל פחם

06 - 314491
311004

העתק: מר אלי גונן מנכ"ל משרד התיירות.